

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

9

LETO 2016
LETNIK LXXV
ISSN 0350-4573

Simbolično spuščanje kečig in sulcev v Savo in Muro

V Sloveniji je ob raznih, za Slovenijo sicer ne tako pomembnih dogodkih postalo zelo všečno spuščanje določenih rib v vodotoke, kjer so nekdaj živele, seveda v mnogo boljših razmerah in v neprimerno večjih količinah. Žal pa se je simbolično spuščanje omeji predvsem na velike in pozornost vzbujajoče vrste – v tem trenutno prednjačita sulec in kečiga (če je res kečiga in ne katera druga jesetrovka). Trdno pa sem prepričana, da se to ne bo spremenilo, saj manjše ribe niso tako privlačne in prav zato nezanimive za ribolov. In na simboličnih spuščanjih jih, prav zaradi majhnosti, sploh ne bi nihče opazil.

Ob to neetično in moralno nesprejemljivo simboličnost sem se spotaknila. Komu je vse to namenjeno? Zagotovo ne ribam, ampak predvsem tistim, ki želijo na populističen način vzbuditi pozornost. Ampak ne pozornosti, ki bi bila namenjena ribam. Ko dogodek mine, se komaj še kdo spomni, kaj se je dogajalo.

Naj sežem več kot desetletje nazaj, v leto 1999, ko sta RD Radgona in Zavod za ribištvo pripravila akcijski načrt ponovne naselitve kečige v reko Muro. Pobudnik projekta je bila skupina avstrijskih ihtiologov v okviru WWF in RD Radgona, sodelovali pa naj bi tudi Hrvaška in Madžarska. Kar nekaj energije in časa smo potrebovali, da smo pripravili vsebinsko zadovoljiv akcijski načrt. Vendar se ni izšlo – slovensko ministrstvo za okolje je odločno reklo NE in izdalo negativno mnenje s pojasnilom, da kečige, ki naj bi jih spustili v Muro, zagotovo nimajo enakega genskega fonda kot tiste, ki naj bi v Muri živele od pamtiveka. In projekt je splaval po Muri.

Isto ministrstvo oziroma Zavod za varstvo narave RSlovenije je leta 2016 izdalo mnenje za simbolično spuščanje v ribogojnici zrejenih kečig, katerih genski fond je popolna neznanica, čeprav so zrasle v Sloveniji in bi moral biti izvor znan in genetika tudi. Seveda je v dopisu omenjeno, da je treba preveriti genetiko, vendar v kratkem času od izdaje mnenja do izpusta rib v Muro za kaj takega ni bilo dovolj časa. Zakaj izpusta niso zavrnil, dokler ne bi bili znani rezultati genskih raziskav? 1. junija 2016 so v okviru akcije Rešimo Muro v reko Muro spustili trinajst v ribogojnici vzrejenih kečig(?) ali njihovih sorodnic kot ambasadorok prosto tekoče Mure.

Temu simboličnemu spuščanju kečig(?) v Muro je že 5. junija 2016 sledilo simbolično spuščanje prav tako v ribogojnici vzrejenih kečig(?) v Savo, kar je RD Brestanica - Krško objavila na svoji spletni strani (<http://www.rd-brestanica-krsko.si/> z naslednjim obvestilom: *Izginula avtohtona vrsta jesetra, vrste kečiga, se zopet vrača v reko Savo. Ob 70. jubileju*

naše ribiške družine je bilo v reko Savo vloženi 93 jesetrov, vrste kečiga.

V akumulaciji HE Brestanica se je znašlo 93 simbolično spuščanih kečig; 93 rib, ki za svoj obstoj potrebujejo tekoče reke in možnost selitve na kilometrske razdalje. Ni mi znano, ali je isto ministrstvo izdalo mnenje tudi za spuščanje kečig v Savo. Iz kletke – ribnika, kjer so bile vsak dan preskrbljene s hrano, so jih prijazni pomembneži spustili v drugo kletko – akumulaciji, kjer jih ne bo nihče hranil, in jih obsodili na smrt zaradi lakote, pa še lov nanje so prepovedali. Kakšno sprenevedanje! Res je ta vrsta v Sloveniji zakonsko popolnoma zavarovana in jo je prepovedano loviti, ampak v ribogojnici vzgojene ribe pa ne spadajo pod take predpise! Kar nekaj? Zaradi razkazovanja lastnega ega si nekateri v Sloveniji res dovolijo prav vse. Tudi taka sprevržena simbolična dejanja, kjer ribe, ki v naravi niso sposobne živeti in preživeti, spuščajo v naravne vodotoke, kjer bi ovce iz staje spustili tropu volkov pred gobce. Ne bom naštevala, kdo vse in katere inštitucije so pri tem sodelovale – med mreže vse prenese in tam lahko vsakdo dobi informacijo o prisotnih pomembnežih.

Leta 1999 je bilo naše ministrstvo za okolje še toliko ozaveščeno, da je onemogočilo naselitev genetsko verjetno mnogo bolj izvornih kečig v reko Muro, kot so bile tiste, ki so jih spuščali letos. Kaj je narobe z zdajšnjim ministrstvom? Ali si ne upa ukrepati npr. proti svetovno znani nevladni organizaciji WWF, ki je bila pobudnica akcije na Muri, ali proti sponzorjem ribiške družine, ki so spodbujali in na koncu omogočili nakup ter spuščanje kečig(?) v Savo ob 70. obletnici RD Brestanica - Krško? Obeležanje tega dogodka, od katerega ribe nimajo in ne bodo imele prav ničesar, si lahko ogledate na spletni strani omenjene RD.

Toliko o simboličnem spuščanju kečig v Muro in Savo.

Pa se seznanimo s prav tako simboličnim spuščanjem še naše druge, prav tako zanimive ribe, sulca – kralja naših voda – ene najbolj ogroženih ribjih vrst v Sloveniji in Evropi. Tudi tega iz-

rabljajo za tako imenovano simbolično spuščanje ob pomembnih dogodkih. Seveda zopet riba nima nič od tega, le ljudje se svetohlinsko hvalijo in prepričujejo najbolj sami sebe, da so naredili res dobro delo. Vprašanje pa je, za koga?

Prvo tako simbolično spuščanje rib v vodo se je zgodilo še pred kečigami(?), in sicer proti koncu leta 2006, ko je takratna prva dama slovenskega kmetijstva ministrica Marija Lukačič skupaj s predstavniki raznih ustanov, med drugim tudi Zavoda za ribištvo, nastopila kot glavna akterka pri izpustu neznanega števila sulcev v Savo pri Spodnjih Gameljnah (Dnevnik, 13. 10. 2006). Isto leto je takratni direktor Holdinga Slovenskih elektrarn Jože Zagožen financiral odkup 3.000 kg 50 cm dolgih sulcev za vlaganje v spodnjo Savo na območje v upravljanju RD Brestanica - Krško kot nadomestilo za zmanjšanje ribjih populacij zaradi gradnje HE. Takrat sem mu poslala protestno pismo, češ da je tako dejanje popolnoma nesprejemljivo s stališča varovanja narave in sulca kot ogrožene vrste, saj je na seznamu evropsko pomembnih ribjih vrst. Opozorila sem ga, da v tem izjemno prizadetem predelu za sulca ni niti dovolj hrane niti dovolj ustreznega prostora. Morda bi v takem okolju preživele ribe, ujete v naravi, ki bi bile navajene iskati hrano. Reakcija na moje pisanje je bila: *če so zastoj, pa res nič huđeega, če poginejo*. Metanje sulcev v Savo pa je bilo, z mojega stališča, kriminalno dejanje z vnaprej znanim izidom – da bodo sulci poginili, bodisi zaradi pomanjkanja hrane ali pa postali lahek plen. Ne vem, ali so tisti, ki so ribe spustili, izdali tudi prepoved ulova sulcev, kot je bilo ukazano sedaj ob spuščanju kečig(?). Bilo bi pa zanimivo zvedeti, ali je bil sploh kdaj ujet kateri sulec iz te zgodbe.

Naslednje simbolično spuščanje sulcev v Savo pa je novejšega datuma, saj se je dogajalo 19. marca lani, ob svetovnem dnevu voda, ko je bila najprej novinarjem in preostali publiki predstavljena študija o sulcu (*Hucho hucho*) na Balkanu v okviru mednarodne kampanje za zaščito rek *Blue Heart of Europe*. Mednarodna kampanja sama je izjemno dobrodošla in pozitivna, njen zaključek – simbolično spuščanje zopet iz ribogojnice pobranih, še mladih sulcev, ki so med vlaganjem v reko padali ljudem iz rok in skakali po suhem –, pa je milo rečeno kriminal. Ne bom naštevala, kdo vse je sodeloval pri tem cirksusu.

Osebo menim, da je simbolično spuščanje rib v vodotoke norčevanje iz vsega ribjega življa in iz vseh ljudi, ki si ali so si kdajkoli v Sloveniji prizadevali za njihovo varovanje. Iskreno upam, da je več takih, ki jih želijo zavarovati in ohraniti, kot takih, ki se z njimi razkazujejo ob posebnih priložnostih s simboličnim spuščanjem v vodotoke.

Dr. Meta Povž, prof. biol.

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja
Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 2974.
Izdaja vsak prvi teden v mesecu, razen številki
1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134,
1000 Ljubljana.

Telefon:
uredništvo:
(01) 256 12 97
tajništvo:
(01) 256 12 94
041 738 849
telefaks:
(01) 256 12 95
www.ribiska-zveza.si

NASLOVI ELEKTRONSKE POŠTE
RIBIŠKE ZVEZE SLOVENIJE:
Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si
sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si
tajništvo RZS
tajnistvo.rzs@ribiska-zveza.si
računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si
uredništvo glasila Ribič
glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
odgovorni urednik:
Igor Holy

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik:
Jože Kuzma

Člani:
Miran Habe, Borut Jerše,
Robert Skrbinek, Jože Vrhunc

ČASOPISNI SVET:
predsednik:
dr. Tomo Korošec

Člana:
dr. Jože Ocvirk, dr. Božidar Voljč

Lektoriranje:
Marjetka Šivic

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se
od glasila obračunava davek na dodano vrednost

Naklada: 11.100 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Tiskarna SCHWARZ PRINT, d. o. o.

Vsebina

PISMA BRALCEV

Simbolično spuščanje kečig in sulcev v Savo in Muro
Dr. Meta Povž, prof. biol. 242

OHRANIMO NARAVO

Zadrževalniki niso nadomestek izgubljenih tekočih voda
Milan Štraus 244
Kožbanjšček in njegove ribe včeraj, danes, jutri
Zavod za ribištvo Slovenije 246

RIBIŠTVO

Sindrom zaroda šarenke
Prof. dr. Vlasta Jenčič, dr. vet. med. 248

DELO RIBIŠKE ORGANIZACIJE

Muharski tabor Osilnica 2016
Nuša Božičnik 250

IZ NAŠE PRETEKLOSTI

Elektroribolov
Dr. Romana Erhatic Širnik 251

JUBILEJI

70 let RD Brestanica - Krško
Nuša Božičnik 252
90 let častnega predsednika in člana Janka Dunaja
Robi Preglau 252

ALI JIH POZNAMO

V kanjon po postrvi in lipane
Jure Ušeničnik 253

ČUDOVITI RIBIŠKI DNEVI

Tinkanje
Lenart Levičar Bahtijari 256

DOGODKI

Kakšna je sulčeva prihodnost?
Nace Novuel 260

Dan odprtih vrat RD Bistrica - Domžale

Lenart Levičar Bahtijari 262
Boljši sejem ob ribnikih Zeje
Lenart Levičar Bahtijari 264

MEDNARODNA PRVENSTVA

Slovenski muharji še enkrat uspešni
Drago Ornik 266
Izberite si najuspešnejši dan za ribolov 266

DRŽAVNA PRVENSTVA

Državni prvaki: Patrik Čož, Urška Žonta in Miha Jezovšek
Jože Šmejc 267
Končan prvi del tekmovalj
Drago Ornik 269

SREČANJA

Jubilejna zmaga pripadla Novomeščanom
Jože Šmejc 271
Tekmovalje v lovu rib s plovcom za pokal Občine Dravograd
Robert Preglau 272

EN DAN Z RIBIČI

Med tekmovalci v lovu krapov z obtežilnikom
Lenart Levičar Bahtijari 273

MUHARSKI KOTIČEK

Poletje in zgodnja jesen
Tomaž Modic 277

RIBIČI KUHAJO

Še nekaj jedi iz postrvi
Borut Jerše 279

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Prosimo vse dopisnike, ki svoje prispevke pišete na osebnih računalnikih, da jih, če je le mogoče, pošiljate po e-pošti glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si, originalni izpis prispevka pa z običajno pošto na naslov uredništva. Na isti naslov lahko pošljete tudi disketo s prispevkom in priloženim izpisom.

Prispevke za glasilo Ribič je treba poslati uredništvu trideset (30) dni pred izidom, nujna obvestila pa dvajset (20) dni pred izidom.

Poslanih prispevkov ne vračamo, razen na avtorjevo željo. Izvirnike hranimo 15 dni od objave v glasilu. Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriramo:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Nenaročene prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo. Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča, skladno s programsko zasnovano.
Uredništvo

Zadrževalniki niso nadomestek izgubljenih tekočih voda

Ravnanje naše družbe s tekočimi vodami je vse prej kot racionalno. Za cilje poplavne varnosti, urbanizacije, gospodarske rabe vode ipd. spreminjamo vodotoke v kanale in množico zadrževalnikov. Sprejemamo enostranske rešitve, ki posameznikom prinašajo dobičke, preostalih pa trajno odnašajo skupne naravne dobrine. In na koncu bo »peščici« ribičev preostalo za vzorec muharskih voda, preostali pa se bodo v iskanju športnih užitkov morali preseliti na zadrževalnike.

Podatka o številu površinskih zaprtih voda v Sloveniji mi v dostopni literaturi ni uspelo najti. Po približnem štetju jih je okoli 1200. Gre za jezera, akumulacije, gramoznice, glinokope, ribnike, lokve, kale, stjuže ... Naravnega izvora je le nekaj ledeniških, presihajočih, rečnih in barjanskih jezer. Večji del pa gre za antropogene tvorbe, nastale s človeško dejavnostjo (podzemno in površinsko rudarjenje, gospodarsko izkoriščanje vode, poplavna varnost, turizem in šport, ...). O akumulacijah za energetske izkoriščanje voda je bilo že veliko napisanega. Tokrat bi izpostavil tiste, ki so nastale s pregraditvijo tekočih voda za prestrežanje poplavnega vala, tehnološke potrebe, bogatenje sušnih pretokov in namakanje (akumulaciji Klivnik in Mola, Slivniško, Šmartinsko in Žovneško jezero, ...). Vsem so skupne visoke pregrade na tekočih vodah, ki so trajno prekinile selitvene poti za trenutnimi in dolgoročnimi vplivi na vse vodne organizme. Ker pa je na vseh teh zadrževalnikih »podrejeno« mesto pridobilo tudi ribištvo, smo pozabili na vse tiste posledice, ki jih dnevno očitamo energetikom. Ali je že kdo zahteval gradnjo ribje steze na Slivniškem, Šmartinskem, Žovneškem, ... jezeru? Molči naravovarstvena stroka, molčimo ribiči. Spodobni investitorji pa že načrtujejo nove (večnamenske) podvige, ki iz zemljevidov naše male dežele trajno brišejo razgibane »modre črtice«. O njihovi odgovornosti oziroma neodgovornosti

Samo lovilne grablje plavin ne ovirajo prisilne selitve rib skozi talni izpust.

Talni izpust (zasun) brez rešetke za preprečevanje selitve rib.

in imenih bo še pisala zgodovina. Žal z bolečimi spomini!

Klasične regulacije in izlivi okolju nevarnih ter škodljivih snovi so zdesetkali ribe ter druge vodne organizme v tekočih vodah. Pri vseh bitkah ohranjanja naravnih vodnih biotopov z nekdanjo in zdaj preimenovano Agencijo RS za okolje smo si ribiči največkrat polomili zobe. Posledice takšnega ravnanja drugih in prvinska potreba po ribolovu nas opravičujeta, da smo opisane zadrževalnike sprejemali z odprtimi rokami. Žal pa smo ob trenutnem navdušenju pridobitve novih ribolovnih površin tudi sami zagrešili napake. Ne

želim biti kritičen do tistih naših članov, ki so ure in ure brezplačnega dela namenjali ribam ter upravljanju ribiških okolišev in pri tem včasih pozabili na stroko. Grešiti je človeško. Da pa se ti naši grehi ne bi ponovili, želim tokrat nanje in na nekatere prezrte pasti dobronamerno opozoriti:

- Ob sami pripravi projektne dokumentacije in prostorskega akta bodočega zadrževalnika je aktivna prisotnost Zavoda za ribištvo Slovenije in pristojne ribiške družine odločujoča! V namembnosti zadrževalnika morajo biti navedene vse prednostne rabe, kot npr: zadrževanje visokih – poplavnih voda padavinskega

Nezaščiten varnostni preliv ob visokih vodah vase potegne tudi ribe ...

... in jih na teh razbijačih poškoduje, pa tudi pobije.

območja, nadomestni biotop za ohranjanje pestrosti in številčnosti domorodnih vrst rib, rakov ter drugih prostoživečih živali, bogatije sušnih pretokov osnovnega odvodnika (vodotoka pregraditve), športni ribolov in rekreativni turizem, namakanje, energetska izraba prelivnih (pretočnih) vodá, ... V prostorskem aktu pa je potrebno vse te namembnosti prostorsko (tudi po obsegu – količini) in časovno opredeliti, da ne pride do prevladovanja ene nad drugo ali pa celo izrivanja posamezne iz razpoložljivega vodnega prostora, kot se to v praksi že dogaja.

• Ob nastanku zaprte vode se bistveno spremenijo biotični in abiotični dejavniki,

• Ribe moramo nabavljati izključno v boleznih prostih ribogojstvih in ne na črnem trgu z nižjimi cenami. Vsaka nova voda (zadrževalnik) rabi klinično zdrave ribe.

• Vse vložke rib in rakov je potrebno pred vlaganjem še enkrat pregledati z vidika možnega »švercanja tujerodnih ilegalcev« in morebitne prisotnosti parazitov (*Arguloze*, ...). V slednjem primeru bo predhodno kopanje rib v blagem dezinfekcijskem sredstvu (*raztopini NaCl, formalina, cloramina*, ...) dolgoročno naložba v dobro zdravstveno stanje celotnega zadrževalnika.

• Drstišča v novem zadrževalniku

poslovniku – še predvsem, če gre za daljšino upravljanje pregrade. Pri svojem spremljanju tovrstne problematike sem bil večkrat soočen s tem, da je upravitelj zaradi zagotavljanja poplavne varnosti odprl ventile, kar je imelo za posledico uničenje vseh spolnih produktov – iker. Izgubljena je cela generacija rib, odgovornosti za te škodne dogodke pa še danes niso razsojene.

• Vsa drstišča je potrebno označiti z tablam in v času drsti s čuvajsko službo v njih preprečiti gibanje ljudi ter domačih živali.

• V projektni dokumentaciji starejših pregrad nisem zasledil elementov me-

Ob vzdrževanju stalne kote vode je v drstišču zadrževalnika, zaraščenim z makrofiti in drugim vodnim rastlinjem, drst limnofilnih vrst rib zagotovljena.

ki pogojujejo spremembo biocenoze ter s tem spremembo ihtiofavne. Reofilne in oligoreofilne vrste zamenjajo limnofilne vrste rib. Njihovo vlaganje pa mora biti glede na dano prostornino, kakovost in produktivnost vode matematično načrtovano po vrstah, starostnih kategorijah in količini. Poznam kar nekaj primerov zadrževalnikov, kjer so z nenačrtnim vlaganjem onemogočili vzpostavitev ravnovesja med plenilskimi in drugimi lovnimi ribami. Rezultat je bil za ribe in ribiče poguben.

• Nedopustno je vlaganje tujerodnih vrst rib (beli amur, srebrni koreselj, sivi tolstolobik, zlati koreselj, srebrni tolstolobik, sivi tolstolobik, psevdorazbora, črni somič, rjavi somič, sončni ostrž, ...) in rakov (signalni rak, ...), kar je bila v preteklosti tudi naša praksa. Povzročili smo kompeticijo, motene procese razmnoževanja, uničevanje spolnih produktov domorodnih vrst rib, širjenje prvotno nam neznanih boleznih (koi herpes virus), ... Odpravljanje naših tovrstnih napak pa je dolgoročno in stroškovno zahtevno.

ne moremo vnaprej opredeljevati ribiči. Določijo ga ribe glede na temperaturo, svetlobo, motnost, pretok (*kroženje*) vode, sestavo dna (drstna podlaga: rastline, koreninski sistemi, prodec, ...), ... Počakati moramo na prvo naravno drst in nato ta mesta prostorsko ter časovno zaščititi. Pri tem pa se moramo zavedati, da ta drstišča niso trajna. Spremembe odločujočih fizikalnih, kemičnih in bioloških dejavnikov lahko povzročijo premike drsti v času ter prostoru.

• Že ob nastanku zadrževalnika oziroma njenem prevzemu v ribiško upravljanje se je potrebno z lastnikom (*koncedent Direkcija RS za vode*) in upraviteljem (*koncesionar upravljanja in vzdrževanja vodne infrastrukture*) dogovoriti o vzdrževanju stalne kote vode v času drsti rib. To uravnavanje pa je pomembno tudi med enim ter drugim razmnoževalnim ciklusom zaradi ustvarjanja drstnih pogojev tistih vrst rib, ki odlagajo ike na vodno rastlinje. Ker gre za izredno občutljivo nihanje vode med poplavno in obratovalno koto, je potrebno vse te kote vnaprej določiti v

Ornitologi so z umetnimi otoki za ptice na zadrževalnikih uspešnejši pri uveljavljanju svojih interesov kot ribiči.

V prodcu pritoka zadrževalnika si bodo drstišče našle oligoreofilne vrste rib.

hanskega, elektro, ... odvrčanja rib od iztočnih in prelivnih objektov. Smatram, da ne bo odveč, če investitorja oziroma izvajalca montaže hidromehanske opreme predhodno opozorimo (mnjenje Zavoda za ribištvo Slovenije) na vgradnjo pravilno dimenzioniranih rešetk na talnem izpustu in varnostnem prelivu za preprečevanje prisilnih ter naravnih selitev rib. Poznana sta mi primera, ko je s hitrim odpiranjem talnega izpusta vanj posrkalo in obglavilo cele jate rib. Njihova prisilna selitev zaradi nepravilno dimenzioniranih rešetk pa nikoli ni bila ustavljena.

• V nekaterih zadrževalnikih se pri športnem ribolovu (krapolovu) pretirano hranijo ribe. So tudi primeri načrtnega hranjenja po »zimskem kaliranju« rib. Ostanki te hrane na dnu gnijejo s posledico vpliva na kakovost vode in vsebnost kisika, dolgoročno pa pospešujejo že prisotne evtrofizacijske procese.

• Ribolovni režim je potrebno oblikovati po verodostojnem poznavanju stanja

Iz reguliranih tekočih vodá se ribiči množično selijo na zadrževalnike.

Zadrževalniki so za organizacijo najrazličnejših ribiških tekmovanj prikladnejši od tekočih vodá.

populacij vseh lovnihi ter nelovnih vrst rib in ne po trenutnem profitu trženja ribolovnih dovolilnic.

• Ker so pri večjih zadrževalnikih obalna zemljišča tudi v zasebni lasti, je potrebno vnaprej določiti parkirišča in poti gibanja ribičev do ribolovnih mest, v ribolovno dovolilnico pa je potrebno zapisati, da je vsak ribič osebno odgovoren za povzročeno škodo na kmetijskih kulturah ali drugem okolju. Namerno ali nenamerno povzročena škoda običajno preraste v spor med lastniki obrežnih zemljišč in ribiči. Kdo bo pri tem »prekratek«, pa verjetno ni potrebno pisati.

Gre za vrsto aktivnosti, ki smo jih ribiči v trenutnem navdušenju nad novo ribolovno vodo (zadrževalnikom) prezrli ali pa napačno ocenili. Večino posledic je težko, nekatere pa celo nemogoče odpraviti.

V predhodnem tekstu sem večkrat omenil poslovnik. Ne gre zgolj za formalizem. Poslovnik upravljanja in vzdrževanja zadrževalnika mora vsebovati vse prostorske, hidrološke, tehnično-tehnološke, ihtiološke in druge podatke akvatorija, določila skupnega upravljanja (splošne in posebne rabe) ter vzdrževanja vodne, cestne, turistične, ... infrastrukture in ukrepe v primeru ekscenčnih dogodkov (izlivi okolju nevarnih ter škodljivih snovi, pojavi kužnih bolezni rib, ...). Obvezen mora biti za vse uporabnike. Izključno sožitje vseh deležnikov v prostoru bo zagotovilo razvoj njihovih dejavnosti, ljubitelji narave pa bodo po ekološki amplitudi tudi še lahko uživali ob biotski raznovrstnosti zadrževalnika.

Moram pa v zaključku še enkrat poudariti, da zaradi trenutne privlačnosti ali ekonomskih učinkov ribolova v zadrževalnikih ne smemo pozabiti na ohranjanje in gospodarjenje z ribami tekočih vodá. Zadrževalniki ne smejo postati njihov nadomestek, pa čeprav predstavljajo večino voda ribiškega okoliša.

Milan Štraus

Na avtorjevo željo prispevek ni lektoriran

Kožbanjšček in njegove ribe včeraj, danes, jutri

Odgovor na članek avtorjev Metke Povž, prof. biol., in Matije Radovanoviča, dr. vet. med., objavljen v Ribiču, 7–8/2016, str. 205–207)

Na Zavodu za ribištvo Slovenije (v nadaljevanju: Zavod) smo v glasilu Ribič, 7–8/2016, prebrali članek Kožbanjšček in njegove ribe včeraj, danes, jutri avtorjev M. Povž in M. Radovanoviča ter ob branju zaznali kar nekaj strokovnih spodrseljajev in netočnih navedb oziroma podatkov. Zaradi navedenega in ker v članku obravnavana tematika navsezadnje zelo zadeva tudi Zavod, smo se kot pristojna inštitucija na predmetni članek dolžni odzvati.

Neprijetno smo presenečeni nad dejstvom, da so bile s strani RD Soča – Nova Gorica in dr. Metke Povž izvedene nepotrebne oziroma škodljive aktivnosti v povezavi s primorsko podustjo, ki bodo natančneje pojasnjene v nadaljevanju, saj sta bila avtorja zelo dobro seznanjena s problematiko v povezavi s to vrsto. V članku je bilo namreč med drugim navedeno, da se je s strani prej navedenih zaradi gradbenega posega (urejanja brežine) v Kožbanjščku izvedel »intervencijski« izlov, s katerim naj bi obvarovali ribe pred škodljivimi vplivi gradbenega posega. Z izlovom je bilo žal doseženo ravno nasprotno. Med izlovljenimi vrstami je bila namreč tudi populacija ogrožene primorske podusti, ki so bile iz njihovega edinega znanega nahajališča v Kožbanjščku, ki se nahaja nad mestom gradbenega posega, preseljene v spodnji del potoka (dolvodno), kjer prej praktično niso bile prisotne. Na tak način so bile ribe, ki jih sam poseg sicer ne bi prizadel, izpostavljene vsem neizbežnim negativnim vplivom posega, ki se jim pri izvedbi gradbenih del v vodotoku ni mogoče izogniti. Tako je bila storjena nepopravljiva škoda za ohranitev te zelo ogrožene ribje vrste.

V zadnjih letih smo na Zavodu vložili veliko strokovnega dela v proučevanje primorske podusti in njene ekologije. V letu 2013 smo izvajali ihtiološke raziskave z namenom določevanja klasifikacijskih vrst za območje NATURA 2000 in navedeno vrsto našli samo v potoku Kožbanjšček. Prisotnost večine populacije primorske podusti je bila ugotovljena v delu potoka Kožbanjšček nad mestom prej omenjenega gradbenega posega na razmeroma kratkem odseku potoka. Po najdbi je bila opravljena tudi genetska analiza na Biotehniški fakulteti, kjer je bila istovetnost vrste potrjena tudi z genetskimi testi.

Poleg podatkov iz raziskav v okviru Nature 2000 in številnih drugih, ki so v zadnjih desetih letih pokazale prisotnost primorske podusti samo na lokaliteti v Kožbanjščku, smo na Zavodu pridobili podatke o tej vrsti tudi v sodelovanju s sorodnimi italijanskimi inštitucijami. Naša skupna ugotovitev je bila, da je celotna populacija na nekdanjem naselitenem območju izredno majhna. Prav zato smo se na Zavodu odločili, da skupaj z Zavodom RS za varstvo narave, italijanskimi kolegi iz parka Lombardo della Valle del Ticino ter s podporo Ministrstva za okolje in prostor prijavimo projekt LIFE, katerega cilj bi bil pripraviti načrt upravljanja s to vrsto in jo obvarovati pred izumrtjem. Ob tem nas je takrat presenetilo dejstvo, da je bilo v literaturi in na uradni

strani IUCN (International Union for Conservation of Nature) navedeno, da je populacija primorske podusti pri nas dobra, za vir pa navedena prav dr. Povževa, kar pomeni, da je avtorica navajala podatke, ki so netočni in milo rečeno precej zastareli ter tako zavajala strokovno javnost. Tudi to je bil razlog, da smo predmetni članek podrobneje analizirali in v nadaljevanju izpostavili zavajajoče navedbe ter opozorili na strokovne napake.

S strani RD Soča – Nova Gorica in Metke Povž je bil jeseni 2015 opravljen *intervencijski izlov vodotoka Kožbanjšček* (stran 206, 2. odstavek). Razlog za opravljeni izlov je bil *gradbeni poseg v vodotoku Kožbanjšček*, ki je bil načrtovan in opravljen *na manj kot 300 m vodotoka* (Hidrotehnik, 201a). Sam intervencijski izlov je bil izveden *na bistveno daljšem odseku, na kar 1000 m vodotoka*, in sicer na mestu posega in gorvodno (stran 207, 2. odstavek). Tak poseg ni skladen z Zakonom o sladkovodnem ribištvu (Uradni list RS, št. 61/06), ki v 8. točki 6. člena navaja, da je *intervencijski odlov rib* z uporabo elektrike *z območja, na katerem se načrtujejo različni posegi, ki bi lahko povzročili škodo na ribah*, in odlov pri reševanju rib. *Vprašanje, ki se postavlja samo od sebe, je, zakaj je bilo treba izloviti 1000 m potoka (tudi tam, kjer ni bilo vpliva zaradi posega), če je bilo območje, na katerem so bili načrtovani posegi, dolgo zgolj 300 m?*

Z opravljenim intervencijskim izlovom je bila za obravnavano vrsto storjena nepopravljiva škoda. Izlov je bil opravljen na odseku Kožbanjščka, kjer je živela še edina znana populacija primorske podusti v Sloveniji, ki je bila v ugodnem ohranitvenem stanju (Pliberšek K. s sod., 2014). Zaradi posledic intervencijskega izlova je *zdaj populacija primorske podusti v Kožbanjščku zdesetkana*. V celotnem potoku so le še posamezni osebkki manjših velikosti (BIOS, 2016). *Populacija je tako zelo prizadeta, da je vprašanje, ali si bo lahko opomogla sama.*

Poudarjamo, da je bila pa najnovejših podatkih populacija primorske podusti v Kožbanjščku še edina znana populacija vrste v celotnem porečju Soče. V Italiji poznajo le še eno nahajališče primorske podusti v porečju Soče; to je potok Corno, kjer so našli zgolj en osebek (Pizzul E., 2016; Mari F., 2016).

Zakaj je bilo torej treba izloviti tako pomemben odsek vodotoka, ki ni bil predmet gradbenega posega? Še težje je to razumeti, ker je bila RD Soča – Nova Gorica s strani Zavoda osebno seznanjena s prisotnostjo še edine populacije primorske podusti v vodah v njihovem upravljanju. Podpisala je tudi izjavo o podpori in hkrati sodelovanju

pri projektu Zavoda na temo reševanja primorske podusti v Sloveniji (LIFE for LASCA, 2015).

Z namenom objektivne obveščenosti bralcev in zaradi strokovne doslednosti, ki je v obravnavanem članku zelo primanjkuje, bi radi v nadaljevanju opozorili na v članku navedene strokovne nepravilnosti in nedoslednosti:

1. *Zavod je našel primorsko podust (Protochondrostoma genei) v Kožbanjščku in ne v Idriji* (Pliberšek K. s sod., 2014), kot je navedeno v članku (stran 206, 1. odstavek);

2. Idrija ni pritok reke Reke, temveč je Reka pritok Idrije in *Kožbanjšček ni pritok Idrije, saj se izliva v Reko* (stran 206, 1. odstavek);

3. število donavskih podusti (*Chondrostoma nasus*), ujetih med intervencijskim izlovom na Kožbanjščku 2015, se v članku in v poročilu o intervencijskem izlovu, ki ga je izdala ribiška družina Soča – Nova Gorica (RibKat, 2016), ne ujema. V članku je navedeno, da so ujeli le en osebek donavske podusti (stran 206, 1. odstavek in stran 207, 2. odstavek), v poročilu RD pa piše, da so jih ujeli sedem;

4. *odsek Kožbanjščka, kjer je bil jeseni 2015 predviden gradbeni poseg, pred posegom ni bil neokrnjen*, kot se namiguje v članku (stran 206, 2. odstavek). Na njem je koncesionar gradbene posege izvajal že prej, v letih 2005, 2006, 2007, 2009 in 2015 (Hidrotehnik, 2016b). Hkrati avtorja članka *bralce zavajata s povezavo gradbenih del z neokrnjenim odsekom Kožbanjščka* (slika 3, stran 206, 2. odstavek). Na tej neokrnjeni lokaciji gradbena dela niso bila niti načrtovana niti izvedena (Hidrotehnik, 2016);

5. *razlog za gradbeni poseg v Kožbanjščku ni neznan in ne gre za nepotrebno ter neprimerno regulacijo*, kot je navedeno v članku (stran 206, 2. odstavek). Gradbeni poseg je bil predmet zaščite poti, ki vodi do nogometnega igrišča. Zaradi erozije je bila pot ogrožena. Narejeno je bilo utrjevanje leve brežine s kamnom v suho, ki se pol leta po posegu že zarašča;

6. *v članku je navedena vrsta ribe, ki v Sloveniji ne živi*. Navedena je prisotnost mreniča v Kožbanjščku (stran 206, preglednica 1; stran 207 slika levo spodaj in stran 207, 2. odstavek). Genetska študija, ki je bila narejena v letu 2014, je pokazala, da mrenič (*Barbus caninus*) v Sloveniji sploh ni prisoten (Marinšek, 2014). Najverjetneje gre za zamenjavo s sorodno vrsto pohra (*Barbus balcanicus*), saj RD Soča v svojem poročilu navaja, da so v Kožbanjščku našli pohro in ne mreniča (RibKat, 2016). Poleg tega je v članku glede vrstnega sestava Kožbanjščka nedosledno enkrat navedena potočna mrena brez latin-

skega imena (stran 205, 2. odstavek) in drugič vrsta mrenič (*Barbus caninus*). Potočna mrena pa je sinonim za pohro (Povž s sod., 2015).

7. *avtorja v članku za vrsto potočni glavoč (Padogobius bonelli) enkrat navajata ime potočni glavoč* (stran 205, 3. odstavek) *in drugič kapič* (stran 207, 2. odstavek). Gre za ponovno nedoslednost rabe imena vrste. Poleg tega je pravi sinonim za potočnega glavoča potočni kapič in ne kapič, kot je navedeno v članku (Povž s sod., 2015);

8. *v članku ni navedenega vira o vrstnem sestavu v Kožbanjščku* (stran 205, 2. odstavek; stran 206, preglednica 1). Med naštetimi vrstami se namreč *navaja jeguljo (Anguilla anguilla)*, ki za Kožbanjšček *ni zavedena v nobeni nacionalni bazi podatkov* (BIOS, 2016, RibKat, 2016);

9. *za posamezne najdbe primorske podusti v Sloveniji v članku ni navedenega vira* (stran 206, 1. odstavek).

Zavod za ribištvo Slovenije

VIRI:

– Povž M., Gregori A. in Gregori M., 2015. Sladkovodne ribe in piškurji v Sloveniji. Zavod Umbra, Ljubljana.

– Marinšek P., 2013. Phylogeny and phylogeography of the genus *Barbus* Cuvier, 1817 (Cyprinidae, Osteichthyes) in Slovenia and in part of northern Italy. Diplomska naloga. Univerza v Mariboru, Oddelek za biologijo.

– Pizzul E., 2016. Podatki o pojavljanju primorske podusti (*Protochondrostoma genei*) v porečju Soče v Italiji. Univerza v Trstu. Oddelek za biologijo (Universita degli studi di Trieste, Department of Life Sciences). (interni podatki, prejeti po elektronski pošti 19. 7. 2016).

– Mari F., 2016. Podatki o pojavljanju primorske podusti (*Protochondrostoma genei*) v porečju Soče v Italiji. (interni podatki, prejeti po elektronski pošti dne 11. 7. 2016).

– Pliberšek K., Ramšak L. in Tavčar T., 2014. Najdba primorske podusti (*Protochondrostoma genei*) v Sloveniji. Ribič, 3/2014, str.44.

– Hidrotehnik, 2016a. Podatki o izvedenih delih na Kožbanjščku, oktobra 2015 (interni podatki, prejeti po elektronski pošti dne 12. 07. 2016).

– Hidrotehnik, 2016b. Podatki o izvedenih delih na Kožbanjščku do leta 2015 (interni podatki, prejeti po elektronski pošti dne 25. 07. 2016).

– LIFE for LASCA, 2015. LIFE 15 NAT/SI/000876. Interni podatki ZZRS.

– BIOS, interna Biološka zbirka podatkov Zavoda za ribištvo Slovenije, 2016.

– RibKat (Ribiški Kataster), 2016. <https://webapl.mkgp.gov.si/apex/?p=177:LOGIN:17117833517619>

Sindrom zaroda šarenke

*V vzreji postrvi povsod v Evropi in tudi širše je trenutno ena najbolj perečih zdravstvenih problematik bakterijska bolezen, imenovana sindrom zaroda šarenke ali s kratico RTFS (Rainbow Trout Fry Syndrome), ki jo povzročata bakterija *Flavobacterium Psychrophilum*. Bolezen je problematična tudi zato, ker je njeno antibakterijsko zdravljenje zahtevno, učinkovite zaščite s cepljenjem pa še ne poznamo.*

Bakterija *Flavobacterium Psychrophilum* v ribogojstvu povzročata veliko škodo ne le zaradi neposrednih izgub zaradi poginov rib, temveč tudi zaradi uporabe zdravil in omejitve prodaje rib v karenčnem obdobju, to je obdobju po zdravljenju, ko rib ni dovoljeno uporabiti za prehrano ljudi, kar je izraženo v dnevni stopinjah – °D (povprečna dnevna temperatura vode). Okužbo rib z bakterijo *Flavobacterium Psychrophilum* so prvič omenjali v Severni Ameriki že leta 1949 v povezavi z boleznijo, ki se je pojavila pri nizkih temperaturah in so jo zato poimenovali bakterijska bolezen hladne vode. Zaradi nekaterih drugih značilnih znakov obolenja pa so znani še nekateri sinonimi za bolezen, kot na primer bolezen repnega stebra, bolezen sedlastih hrbtov, sindrom smrtnosti zaroda in sindrom zaroda šarenke. Izraz bakterijska bolezen hladne vode se je zlasti uveljavil v Severni Ameriki, medtem ko v Evropi uporabljamo predvsem izraz sindrom zaroda šarenke ali kar splošno uveljavljeno angleško kratico RTFS (Rainbow Trout Fry Syndrome). Razen omenjene Severne Amerike in Evrope okužbo z bakterijo *Flavobacterium Psychrophilum* lahko ugotovimo tudi povsod drugod, kjer vzrejajo postrvi. Za bolezen so še posebno dovzetne mlade šarenke. Bakterijo *Flavobacterium Psychrophilum* so ugotovili tudi pri mnogih drugih postrvih različnih velikosti in tudi pri nekaterih drugih vrstah rib, na primer pri jeguljah, krapih, koresljih, linju, ostrizu, če omenimo le nekatere. Bakterija *Flavobacterium Psychrophilum* je prisotna v vodnem okolju, kjer zunaj ribjega organizma preživi nekaj mesecev ali celo let. Okužba se širi predvsem z okuženimi ribami, še zlasti velika količina bakterij se sprošča iz poginjenih rib. Še vedno ni povsem pojasnjeno, kje se bakterije nahajajo pri na videz zdravih ribah, skoraj zagotovo pa se ribe okužijo prek poškodovane kože. Z laboratorijskimi poskusi so ugotovili, da poškodovana sluz in razpoke (abrazije) na koži zelo povečajo možnost okužbe. Bakterije se zlasti rade naselijo na nekatera mesta na koži, kot je na primer spodnja čeljust in plavuti, še prav posebno na repno plavut. Pomembno vlogo imajo tudi

morebitne druge okužbe in napadenost rib z zunanjimi zajedavci. Na resnost okužbe bistveno vpliva slaba kakovost vode, še posebno organsko onesnaženje in povečana vsebnost nitritov. Veliko je raziskav o možnosti prenosa okužbe iz okuženih plemenk na zarod, kar pa ni bilo povsem dokazano oziroma imajo raziskovalci različna mnenja. Težava je v tem, da je bakterija tesno povezana z membrano ikre, ni je pa v sami ikri, kar so ugotovili Danci. Bakterije so tudi v mlečku in ovarialni tekočini, v ikre pa po vsej verjetnosti vstopijo, preden le-te odtrdijo. Kakor koli že, razkuževanje iker z jodom ni povsem učinkovito in je navzlic nekaterim nasprotujočim trditvam znanstvenikov treba upoštevati, da so okužene plemenke tveganje za zarod in v tem pomenu tudi preprečevati širjenje okužb. Ko bakterije vstopijo v ribo, izločajo beljakovine, ki jim bolj ugajajo nizke temperature (psihrofilne proteaze), in se širijo skozi vezivno tkivo do mišic. Velike količine bakterij ugotovimo tudi v fagocitih vranice, kjer so zavarovane pred protitelesnim imunskim odzivom. Obstajajo vsaj trije tipi bakterije *Flavobacterium Psychrophilum*, med katerimi so še genetske različice. Tako različni tipi kot genetske različice se razlikujejo po kužnosti (virulenci). Kužnost posameznih sevov bakterije se še dodatno razlikuje tudi pri različnih vrstah rib. V Evropi je zelo širok nabor sevov *Flavobacterium Psychrophilum*, in sicer pri gojenih in predvsem pri prostoživečih ribah. Pri genetski študiji petdeset izolatov bakterije *Flavobacterium Psychrophilum* – ki so jih izbrali tako, da so zajeli deset različnih vrst rib iz štirih kontinentov –, ni bilo dokazano, da bi v Evropi bakterija izvirala iz Severne Amerike, kjer so jo ugotovili prvič. Ugotovili pa so številne komplekse bakterij, ki so bili vezani bolj na vrsto rib kot na geografsko razširjenost. Genetske študije bodo v tej smeri še nadaljevali, predvsem da bi ugotovili, kako je na razširjenost okužb vplivalo trgovanje.

Eden prvih znakov okužbe so belkaste obloge po robovih plavuti, čemur sledi razkroj plavuti (nekroza), kar je zlasti značilno pri večjih ribah. Četudi ti znaki niso prisotni, se lahko

Za sindrom zaroda šarenke dovzetna jata.

pojavi razjede na spodnji čeljusti, blede in nekrotične škrge, hiperplazija (povečana količina) kože, povečan nastanek sluzi, intenzivna obarvanost, posebno še na zadnjem delu telesa, ki se konča s črnim repom. Ribe so mirne in nedejavne (letargija), če pa so, imajo živčne znake in plavajo spiralno. Živčni znaki se lahko kažejo še dolgo po prenehanju bolezni. Poleg že omenjenih znakov je značilno še: povečan trebuh zaradi nabiranja tekočine (ascites), vnetje oči (scleritis), zaradi česar ribe lahko oslepijo. Pri sekciji bolnih in poginjenih rib ugotavljamo izbuljene oči, povečano vranico, vnetje črevesa, blede jetra in ledvice ter splošno anemijo.

Smrtnost šarenk zaradi RTFS je zelo različna. V Zahodni Evropi je smrtnost tudi do 70 % in več. Na Danskem poročajo o povprečni smrtnosti šarenk, 34 %, v Veliki Britaniji od 10 do 30 %, v Turčiji pa 20 %. Eden bistvenih dejavnikov, ki vplivajo na pogin, je temperatura vode. Največkrat se bolezen pojavi pri temperaturi vode od 4 °C do 10 °C, najhujša oblika pa je pri 15 °C. Poleg temperature vode na resnost

boleznj vpliva tudi kužnost bakterije. Različno kužni sevi namreč različno kljubujejo obrambi organizma. S sodobnimi genetskimi študijami so ugotovili, da na resnost okužbe vplivajo tudi ribe same. RTFS je mogoče zdraviti z antimikrobnimi pripravki, znano pa je, da je za uporabo v ribogojstvu na voljo zelo malo dovoljenih antibiotikov. Pri zdravljenju je nerodno tudi, da so bakterije *Flavobacterium Psychrophilum* marsikje postale odporne (resistentne) proti razpoložljivim antibiotikom

in je zato zdravljenje manj ali sploh neučinkovito. Rešitev težave bi bila zaščita rib z učinkovitim cepljenjem, kot je to na primer pri jersiniozi (*Yersinia ruckeri*), vibriozii (*Vibrio anguillarum*) in furunkulozi (*Aeromonas salmonicida* subsp. *salmonida*), vendar pa pri RTFS to ni tako preprosto. Možnost zaščite rib proti RTFS s cepljenjem že zelo dolgo proučujejo v najuglednejših znanstvenih inštitutih v Evropi in svetu, vendar rezultati raziskav šele do pred nedavnim niso prinesli prav spodbudnih rezultatov. Šele ko so v diagnostiki bakterijskih okužb imeli na voljo molekularne tehnike in s tem možnost ugotovitve celotnega genoma bakterije, kar jim je olajšalo proučevanje determinant kužnosti, je bil storjen bistven napredek. Velika ovira za razvoj cepiv je tudi nerešeno vprašanje, kako bakterija vstopi v ribje telo, čeprav večina raziskovalcev sicer meni, da okužba nastane prek vode in bakterije v ribo prodrejo skozi poškodovano kožo in škрге. Rezervoar okužbe so tudi okužene ribe, ki bakterije nenehno sproščajo v vodo. Nekaj avtorjev je ugotovilo, da so bakterije tudi na

zdravih ribah kot del običajne mikrobnе flore plavuti, škrcžnih poklopcev in škrg odraslih postrvi. Ko pa se zaradi že naštetih vzrokov zmanjša imunska odpornost, bakterije povzročijo okužbo. Poudariti je treba, da tudi če in ko bodo cepiva razvita in tržno dosegljiva, bo izvedba cepljenja proti RTFS v praksi še vedno težava, saj bolezni pogosto prizadene ribe, ki so lažje od 0,2 in 0,5 g, ko še nimajo razvitega imunskega sistema, kar seveda zmanjša ali izniči učinkovitost cepljenja. Po izkušnjah, ki jih imamo pri cepljenju rib proti jersiniozi in vibriozii, so ribe sposobne razviti imunost šele, ko tehtajo od 0,5 do 2,5 g. Pri tej velikosti rib pa je tehnično mogoče le cepljenje s kopeljo ali hrano, saj druge tehnike cepljenja praktično niso izvedljive in tudi niso ekonomsko upravičene. S cepljenjem s kopeljo pa ne moremo vzpostaviti dolgotrajne imunosti. Tako moramo po eni strani cepiti čim hitreje, ko je to mogoče, sicer ribe lahko prej zbolijo, po drugi strani pa tako cepljenje prinaša le slabo in kratkotrajno zaščito. Pred uvedbo cepljenja s kopeljo v prakso bo treba za učinkovitejšo zaščito ugotoviti najprimernejši čas za cepljenje, temperaturo vode, koncentracijo antigena (cepiva) in kje cepivo sploh vstopi v organizem. Učinkovitejšo zaščito, ki bi trajala daljše obdobje, bi dosegli s cepljenjem v trebušno votlino z injekcijsko iglo (i/p), kar pa je mogoče izvesti šele, ko so ribe težje od 15 g. Cepiva za uporabo z injekcijsko iglo morajo imeti tudi dodatke (adjuvante), ki pa pri cepljenju lahko povzročajo poškodbe na mišicah in tako manjšajo tržno uporabnost rib. Vloga dodatkov v cepivih še ni povsem pojasnjena, imeli pa naj bi dvojno vlogo, in sicer: da boljše predstavijo bakterijo (antigen) imunskim celicam ter da dlje zadržijo cepivo v tkivu ter tako izboljšajo imunski odgovor in zaščito rib. Pri izdelavi učinkovitega cepiva, ki bi zaščitilo ribe proti RTFS po vsem svetu, je problematično tudi, da je več sevov in tipov bakterij, ki se pri različnih vrstah rib razlikujejo. Za izdelavo cepiva s širokim razponom delovanja bo treba proučiti vse seve in njihova navzkrižna delovanja. Ne nazadnje množično proizvodnjo tržno dosegljivih cepiv še dodatno otežuje zahtevna vzgoja bakterij na bakterijskih gojiščih. Doslej so dala dokaj obetavne rezultate cepiva, pripravljena z oslabljenimi živimi bakterijami *Flavobacterium Psychrophilum*, vendar pa je uporaba živih, čeprav oslabljenih cepiv, okoljsko in varnostno tveganje. Zato so v mnogih državah, še posebno državah ES, glede tega zelo strogi predpisi. Obetavna je tudi uporaba cepiva, s katerim bi ribe cepili prek hrane (oralna vakcina), treba je le ugotoviti, kako cepivo (antigen) zaščititi pred želodčno sluznico.

Letos junija je v ugledni znanstveni reviji za imunologijo rib in školjk skupina znanstvenikov z Inštituta za akvakulturo Univerze v Stirlingu na Škotskem objavila zanimive rezultate o pripravi cepiva proti RTFS. Razvili so cepivo, pripravljeno z mrtvo (inaktivirano) mešanico več izolatov različnih sevov bakterije *Flavobacterium Psychrophilum*, da bi navzkrižno delovala na različne tipe bakterij v ribogojnicah po svetu. Cepili so 5 g težke ribe, tako da so jih za 30 sekund pomakali v cepivo. Ko je po prvem cepljenju minilo 315 °D, so ribe na enak način cepili ponovno. Po preteku 630 °D po prvem cepljenju so ribe okužili s sevom bakterije, ki je pri necepljenih ribah povzročila 50 do 60 % smrtnost in dosegli 84 % preživetje rib, kar je bil zelo dober rezultat. Preskušali so tudi cepljenje rib v trebušno votlino. Cepili so 80 g težke šarenke in ko so jih po preteku 1155 °D okužili z vnosom bakterij neposredno v mišice, so dobili 100 % zaščito šarenk. Ti najnovejši prepričljivi rezultati dajejo upanje, da bo morda mogoče RTFS, podobno kot že nekatere druge bakterijske bolezni rib, uspešno preprečevati s cepljenjem.

RTFS je povsod v Evropi, kjer gojijo šarenko, velika zdravstvena težava. V zahodni Evropi je to težava takoj za jersiniozo in furunkulozo, ki pa jo je že mogoče preprečevati s cepljenjem, v osrednji in vzhodni Evropi pa je po pomembnosti RTFS takoj za virusnimi boleznimi. Iznajdba učinkovitega cepiva, uporabnega tudi v praksi, bo zato neprecenljiv napredek v reševanju zdravstvene problematike v vzreji šarenk in ekonomiki proizvodnje.

Prof. dr. Vlasta Jencič, dr. vet. med.
Inštitut za zdravstveno varstvo in
gojitev divjih živali, rib in čebel,
Veterinarska fakulteta Univerze
v Ljubljani
vlasta.jencic@vf.uni-lj.si

Literatura

Barnes, ME, Brown, ML. (2011). A Review of *Flavobacterium Psychrophilum* Biology. Clinical Signs, and Bacterial Cold Water Disease Prevention and Treatment. The Open Fish Science Journal 4: 40–48.

Gómez, E., Méndez, J., Cascales, D., guijarro, JA. (2014). *Flavobacterium psychrophilum* vaccine development: a difficult task. Microbial Biotechnology 5: 414–423.

Hoare, R., Jung, S.-J., Ngo TPH, Bartie, KL, Adams, A. (2016). Protection of rainbow trout (*Oncorhynchus mykiss* L.) against *Flavobacterium psychrophilum* by immersion and injection vaccination using a novel polyvalent and injection vaccination using a novel polyvalent vaccine. Fish and Shellfish Immunology 53: 66.

Muharski tabor Osilnica 2016

Eno temeljnih poslanstev Ribiške zveze Slovenije je navdušiti mlade za ribolov in jim vcepiti zdrav odnos do bitij in okolja, v katerem živijo oz. živimo. Sodelovanje med ribiškimi družinami, tkanje vezi in prijateljstva ter pridobivanje novega znanja so razlogi za vsakoletni muharski tabor mladih ribičev, ki je že nekaj let tudi mednarodni. Medse povabimo tudi mlade ribiče iz Bosne, ki se z veseljem odzovejo vabilu.

Tudi letos smo tabor organizirali v Osilnici, saj kraj nudi odlične možnosti za učenje in ribolov. Druženje poteka tri dni. V tem času otroci spoznajo kasting, vezanje muh, entomologijo in se naučijo pravilnega rokovanja z muharico ter pravilnih muharskih metov.

Prvi dan je potekal sproščeno. Med seboj smo se spoznavali in se namestili po sobah. Nato je sledil prikaz kastinga, kjer se je lahko vsak preizkusil v metih, za tem pa je bilo treba poskrbeti za lačne želodčke. Večer je bil namenjen vezanju umetnih muh, vmes so mladi sproščeno klepetali, si izmenjali izkušnje, se bolje spoznavali med seboj in postali prijatelji.

Naslednjega dne je bilo vstajanje zgodnje, zajtrk pa obilen. Da so se otroci zbudili in znanju o muharjenju dodali še eno stopničko, smo v program uvrstili predavanje o etnomologiji. Seveda je temu sledil praktični prikaz za vodo in ribolov do kosila. Dodatna energija je dobro dela za drugi del ribolova. Bil je prekrasen dan: miren, sončen, lipani in postrvi so nam bili naklonjeni. Vse kot nalašč za prijateljsko tekmo naslednjega dne. A še prej, po večerji istega dne, je predsednik RZS dr. Miroslav Žaberl spregovoril nekaj besed o dnevu prehodnosti voda, ki je bil ravno 21. 5. 2016. Potem pa so se otroci preizkusili v vezanju muh, ki jih je na koncu ocenila strokovna komisija.

Vežanje umetnih muh

Iz teorije v prakso ...

Noč se je prevesila v zadnji dan tabora. Zgodnji zajtrk, pospravljanje in pripravljanje opreme za dopoldansko tekmo. Še pred tem pa obvezno skupno fotografiranje za spomin. V triurni tekmi je bilo kar nekaj lepih ulovov. Po kosilu smo pospravili še zadnje stvari in pripravili vse za podelitev priznanj in nagrad. Vsak udeleženec tabora je prejel simbolični muharski komplet in priznanje, najboljši pa pokale in medalje. Najuspešnejši je bil Žiga Fijavž, drugo mesto je zasedel Gašper Lužnik, tretje pa Adem Hajdarević.

Ob koncu smo mentorje spodbudili, naj

nam pošljejo prispevke o dejavnostih, ki jih organizirajo v ribiških družinah, saj bomo vse vključili v letošnjo publikacijo (bilten), ki bo izšla jeseni. Veseli bomo vsakega prispevka, saj je pomembno tudi sodelovanje Komisije za delo z mladimi z mentorji in izmenjevanje izkušenj. Konec koncev vsi delamo v dobro mladih ribičev.

Vprašanja, pobude in predloge, povezane z delom z mladimi ribiči, ali pa samo kakšen prispevek in fotografije lahko posredujete na elektronski naslov [komisija.dmr@ribiska-zveza.si](mailto:dmr@ribiska-zveza.si).

Nuša Božičnik

Spomin na muharski tabor Osilnica 2016

STARI NAČINI RIBOLOVA (7. DEL)

Elektroribolov

Prve izkušnje ribolova s pomočjo elektroagregata je v ribiški reviji *Der Sportangel* leta 1925 objavil nemški ribiški mojster Alfred Schönfelder. Istega leta so v glasilu *Lovec*, katerega poseben del je bil tudi uradno glasilo Slovenskega ribarskega društva, poročali o francoskem znanstveniku Roseju, ki je prav tako delal poskuse z elektroribolovom.

Zanimanje in tudi raziskave na področju elektroribolova so se zelo razmahnile po drugi svetovni vojni. V Sloveniji in hkrati tudi v takratni skupni državi Jugoslaviji je prve poskuse elektroribolova oziroma – kot so to takrat imenovali –, ribolova z električno narkozo jeseni leta 1952 opravil priznani ribiški strokovnjak Miran Svetina. Z elektroagregatom, dvajset kilogramov težkim, 12-V baterijskim aparatom, znamke Salmo-Super, ki ga je ribič lahko nosil na hrbtu, je lovil v Savi, Gameljšici in potoku Obrh. Svoje izkušnje je objavil v prvi številki glasila *Ribič* leta 1953. Ob tem je posebej omenil, »da ribolov z elektronarkozo« sodi med načine ribolova, prepovedane z zakonom. Izvajali naj bi ga samo v posebnih primerih, za tak način ribolova pa bi morali pridobiti dovoljenje pristojnih oblasti. Elektroribolov naj bi izvajali samo strokovnjaki ob upoštevanju varnostnih ukrepov. Elektroagregat je bil po njegovem mnenju koristen pripomoček za načrtno gospodarjenje v salmonidnih vodah. S pomočjo elektroagregata bi, po njegovem mnenju, lahko iz postrvjih voda odstranili nezaželene ribe roparice in škodljive iker. Kot primer je navedel, da je sam iz postrvjeja dela Obrha odstranil vse ščuke.

Zelo primeren naj bi bil elektroribolov tudi za lov drstnic, nikakor pa ne za množični ribolov.

Kot navaja Miran Svetina, se je do leta 1958 število elektroagregatov hitro povečevalo. Pristojne oblasti je pozval k sprejemu ustreznih predpisov o elektroribolovu. Menil je, da bi oblasti morale izdati dovoljenje za vsak elektroagregat, primerno usposobiti izvajalce elektroribolova in jim omogočiti opravljanje izpita. Ribiške družine bi morale vsak elektroribolov predhodno prijaviti nadrejeni ribiški organizaciji, po končanem elektroribolovu pa oddati gospodarsko-statistično poročilo. Enkrat na leto bi morale posredovati podatke pristojni oblasti, ki je izdala uporabno dovoljenje. Ribiške družine bi morale oddati poročilo – skupno in tudi za vsak elektroagregat posebej.

Tudi v naslednjih letih so ribiške družine skoraj tekmoval v nabavi elektroagregatov. Po poročilih in statističnih podatkih Ribiške zveze Slovenije so imele ribiške organizacije v šestdesetih letih prejšnjega stoletja v posesti že več kot trideset elektroagregatov. Čeprav naj bi jih uporabljali le za gojitvene in

znanstvene namene, na kar so odgovorni na Ribiški zvezi Slovenije vseskozi opozarjali, v praksi temu ni bilo tako. Izlovi rib so potekali nestrokovno, nekateri elektroagregati sploh niso ustrezali tehničnim zahtevam, prav tako so z njimi upravljale neusposobljene osebe. Po nekaterih ribiških družinah naj bi elektroaparati postali že prava moda in nadomestilo za športni ribolov. Zato je bil na izredni skupščini Ribiške zveze Slovenije 22. maja 1960 sprejet sklep, da je treba nad uporabo

Ribolov v Obrhu s pomočjo prvega elektroribolovnega aparata v Sloveniji leta 1952. (Foto: Miran Svetina. Dokumentacija ribiškega oddelka Tehniškega muzeja Slovenije)

elektroagregatov uvesti strogo kontrolo. Vsi aparati bi morali biti strokovno pregledani in registrirani na Ribiški zvezi Slovenije. Z njimi bi lahko upravljale samo osebe z opravljenim strokovnim tečajem in izpitom za elektroribolov. Za doseg take kvalifikacije naj bi Ribiška zveza Slovenije organizirala potrebne tečaje, za izvajanje elektroribolova pa pripravila ustrezne predpise. Leta 1962 je ribiška organizacija sprejela sklep, da dokler Sekretariat za kmetijstvo in gozdarstvo ne izda ustreznih predpisov za elektroribolov, ni dovoljen nakup novih elektroagregatov. Ribiške organizacije, ki so že imele elektroagregate, so morale za njihovo uporabo dobiti dovoljenje Sekretariata za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Kljub sprejetim sklepom se v praksi še vedno ni veliko spremenilo, kar potrjujejo vsakoletna poročila in razprave na skupščini Ribiške zveze Slovenije o ureditvi tega perečega vprašanja. Še leta 1969 so na skupščini Ribiške zveze Slovenije poročali o številnih nepravilnostih pri elektroribolovu. Tistega leta je bil pripravljen tudi osnutek predpisa o elektroribolovu, ki so ga poslali v razpravo vsem ribiškim družinam.

Prelomnico pomeni sprejetje pravilnika za izvajanje elektroribolova, ki ga je Svet Ribiške zveze Slovenije potrdil leta 1971. V sodelovanju z Zavodom za ribištvo v Ljubljani je od tedaj naprej Ribiška zveza Slovenije redno organizirala tečaje in izpite za izvajalce elektroribolova. Ob tem velja poudariti, da so določeno znanje o elektroribolovu pridobili ribiči tudi prej, in to le tisti, ki so se usposabljali na tečajih ribogojništva. Naslednja prelomnica je bila skupščina Ribiške zveze Slovenije 25. junija 1981. Na njej so sprejeli enoten pravilnik o organizaciji in programu izobraževanja članov ribiških organizacij. Z njim so poenotili učno snov, prilagojeno praktičnim potrebam v ribištvu. Uvedli so tudi posebno Izpitno komisijo RZS, ki je imela usklajevalno vlogo glede programov izobraževanja, izpitnih vprašanj in opravljanja izpitov za ribiške čuvaje, gospodarje in tudi upravljavce elektroribolova. V letu 1982 začeli z izobraževanjem za vodje elektroribolovov. Leta 2008 je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Ribiški zvezi Slovenije podelilo javno pooblastilo za usposabljanje in izvajanje strokovnih izpitov za ribiške gospodarje, ribiške čuvaje in izvajalce elektroribolova.

Dr. Romana Erhatič Širmik

Viri:

1. Anon. 1925. Električna služba ribarstva. *Lovec*, št. 1, str. 43.
2. Anon. 1962. Sklepi 4. redne seje izvršnega odbora Ribiške zveze Slovenije. *Ribič*, št. 1, str. 3.
3. Anon. 1962. Sklepi izvršnega odbora RZS. *Ribič*, št. 5, str. 118.
4. Anon. 1962. Iz poročila Ribiške zveze Slovenije. *Ribič*, št. 6, str. 148.
5. Anon. 1962. Sklepi in priporočila VII. redne letne skupščine Ribiške zveze Slovenije. *Ribič*, št. 6, str. 162.
6. Pravilnik o organizaciji in programu izobraževanja članov ribiških organizacij. *Ribič*, 1981, št. 9, str. 250–254.
7. Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za izvajalca elektroribolova. Ur. l. RS, št. 99–13448/2007.
8. Svetina M. 1953. Prvi poskusi ribolova z elektronarkozo v Sloveniji. *Ribič*, št. 1, str. 4–6.

70 let RD Brestanica - Krško

Vsako desetletje piše svoje poglavje v knjigi življenja. Vsako nas uči in nam daje darove. RD Brestanica - Krško je pred nedavnim praznovala 70-letnico obstoja. Spomnili smo se pomembnih mejnikov in posameznikov, ki so zaznamovali vsako leto posebej. Ponosni na svoje delo smo v soboto, 4. junija 2016, obeležili in proslavili naš jubilej. Vreme nam je bilo naklonjeno, zato je bilo tudi vzdušje toliko bolj veselo.

Na tem območju se je organizirano ribištvo začelo leta 1946 z ustanovitvijo Ribarske zadruge, ki je obstajala do leta 1955, ko se je razdelila na več družin. Tako je nastala tudi RD Krško, ki se je leta 1956 preimenovala v RD Brestanica - Krško. V upravljanje ji je bil zaupan ribiški revir, ki obsega reko Savo od izliva potoka Blanščica do Turškega broda s pritoki.

Na območju nekdanjih grajskih trapistovskih ribnikov so s sodobno gradnjo nastali štirje ribniki v skupni površini 4,5 ha. Osrednji je namenjen športnemu ribolovu, dva lastni vzreji krapovcev, četrti je tik ob izviru napajalnega potoka, pet manjših bazenov pa je namenjenih lastni vzreji ciprinidnih vrst rib.

Z ribniki je zrastel tudi nov ribiški dom. V njem so zaživel družinski prostori, urejeni so počitniški apartmaji s trinajstimi ležišči, gostinsko ponudbo v gostišču Ribnik pa že trideset let vodi družina Dular. Turistično ponudbo zaokrožuje urejena okolica ribnikov z možnostjo pohodniškega in kolesarskega turizma.

Ribiška družina je doslej prejela red za ribiške zasluge RZS III., II. in I. st., plaketo RZS, plaketo I. Franketa ter več priznanj. V jubilejnih letu šteje 177 članov, med katerimi je 18 mladih ribičev do 19 let in 12 žensk. Povprečna starost članov je več kot 50 let.

Ribiška družina Brestanica - Krško je priznana organizatorica tekmovanj v lovu rib s plovcem na državnem in regionalnem nivoju. Tekmovanja potekajo na trasi osrednjega ribnika v Mačkovcih, od lani pa tudi na novi trasi Rožno na reki Savi. Neguje tekmovalno dejavnost in dosega zavirljive uspehe, njeni

Ob visokem jubileju je predsednik RZS dr. Miroslav Žaberl (levo) predsedniku RD Brestanica - Krško izročil jubilejno listino RZS.

člani pa so bolj ali manj stalni udeleženci svetovnih prvenstev kot tekmovalci oziroma trenerji ali vodje ekip. Njeni člani so nosilci treh naslovov državnih prvakov posameznikov in treh naslovov svetovnih prvakov kot vodje ekip oziroma trenerji.

Glede sodelovanja s preostalimi subjekti v našem okolju je treba omeniti in pohvaliti pobratene RD Radeče, LD Brestanica, KS Brestanica, TE Brestanica, HE na sp. Savi in GEN energijo, ki s svojim konstruktivnim pristopom in pomočjo izkazujejo razumevanje do ribiške in naravovarstvene problematike.

RD je bila uspešna organizatorica več taborov mladih ribičev na republiški, meddružinski in lokalni ravni. Bistvo le-teh je druženje, izmenjava mnenj, spoznavanje in povezovanje. Mladi so naša prihodnost in pokazati jim moramo čar ribištva, ki pripelje

za vodo toliko posameznikov in jih povezuje. (Vir: spletna stran RD Brestanica - Krško)

Vabilu na praznovanje se je odzvalo veliko funkcionarjev, od župana Občine Krško do evropskega poslanca. Vsem je skupno eno: skrb za naravo in sožitje v njej. Podelili smo priznanja in zahvale podjetjem, ki z nami sodelujejo za dobrobit okolja. Posebna priznanja oz. rede za ribiške zasluge pa smo podelili članom, ki so s svojim delom zapustili trajen pečat v ribiški družini. Za ta posebni praznik smo izdelali tudi kape in majice z napisom, ki bodo lep spomin na okrogli jubilej. Posebno čast je čutil tudi član ribiške družine, ki je s svojim ansamblom popestril praznični dan.

Na koncu smo z namenom ohranitve pestrosti živlega v reko Savo ponovno vložili že izginulo domorodno vrsto ribe – kečigo.

Nuša Božičnik

90 let častnega predsednika in člana Janka Dunaja

Častni predsednik Koroške RD, njen ustanovni član in tudi vrsto let blagajnik Janko Dunaj je letos junija praznoval častitljiv jubilej – okroglih 90 let.

Janko je kljub starosti še vedno izredno bistra duha in vedrega obraza ter se rad udeležuje ribiških srečanj. Ob njegovem jubileju so ga člani UO povabili medse in po krajši seji skupaj z njim tudi nazdravili ter mu zaželeli še veliko zdravih let. Za presenečenje so poskrbeli pevci moškega pevskega zbora Šempetrski pavri, ki so Janku zapeli nekaj lovskih pesmi, saj je poleg ribiške bratovščine tudi član lovske.

Člani Koroške RD mu ob visokem jubileju iskreno čestitamo in želimo, da bi nam še vrsto let delal družbo na naših družabnih dogodkih.

Robi Preglau

Janko Dunaj (v sredini) s člani UO Koroške RD

MUHARJENJE NA KOKRI

V kanjon po postrvi in lipane

Ena od treh največjih rek, ki z območja Karavank in Kamniško-Savinjskih Alp tečejo na jug, je Kokra. Hudourniška alpska leptica izvira v treh krakih visoko pod vršaci in belimi ostenji pečin nad Jezerskim. Teče po ozki dolini pod Krvavcem in si pot utre na izravnano Kranjsko ravan, kjer pa se ne razlije, temveč ureže strugo skozi plasti konglomerata in teče po kanjonu, ki je globok celo do 30 metrov in tudi v vročih dneh nudi veliko sence in hladne osvežitve. V minulih poletnih mesecih smo se nekajkrat odpravili prav tja in v tišini, obdani s šumenjem reke, lovili šarenke, lipane, potočne postrvi in druge zanimive ribje vrste, ki zaznamujejo bogato Kokro.

S celotno Kokro upravlja RD Kranj. Mi smo muharili v njenem spodnjem delu, ki se razteza od jezua HE Povšnar v Zgornji Kokri do jezua HE Standard v Kranju. Celoten odsek je dolg slabih 20 km, zato ga je v enem dnevu nemogoče dobro preloviti. Pametneje se je posvetiti le enemu predelu ali pa slediti nasvetu prijatelja. Za tiste, ki Kokre še ne poznate, bo kanjon pod naseljem Britof odlična izhodiščna točka. Dnevna ribolovna dovolilnica stane 28 evrov, kupite jo lahko na različnih fizičnih prodajnih mestih, denimo na sedežu RD Kranj, v trgovini Big Fish ali Šport Danilo v Kranju (več informacij najdete na www.ribiskadruzinakranj.si). Dovolilnice lahko kupite tudi na spletnem naslovu www.ribiskekarte.si/rd-kranj.

Ribolovna sezona za šarenko traja od 1. marca do 30. novembra, za potočno postrv od 1. aprila do 30. septembra in za lipana od 16. maja do 30. novembra. Dovoljen dnevni uplen so trije salmonidi, od tega največ dva lipana. Najmanjša lovna mera zanj je 33 cm, za šarenko in potočno postrv pa 25 cm.

Od ribolovnih načinov je dovoljeno le muharjenje od zore do mraka z eno navezano umetno muho. Dovoljena je uporaba javljalnika prijema in dodatna obtežitev laksa s svinčeno kroglico, ki sme v premeru meriti največ 5 mm. Pretok vode, ki je najprimernejši za ribolov, je od 1,5 do 3 m³/s. Podatke lahko preverite na naslovu www.arso.gov.si/vode/podatki/stanje_voda_samodejne.html. Poleti ima voda v povprečju od 13 do 17 °C, višje po toku pa manj, od 11 do 13 °C.

Dostop do revirja je enostaven in udoben. Po makadamski poti, ki vodi mimo nogometnega igrišča

Položaj odseka na Kokri, kjer smo lovili.

v naselju Britof, se lahko pripeljete povsem do vode. Pot se počasi spušča v kanjon, kjer je na njegovem začetku na levem bregu reke velika sipina. Tam lahko v miru pripravite opremo in se odpravite proti toku ali pa dolvodno v mrakobo ozke soteske. Poleti so ob vodi pogosti kopalci, kar pa naj vas ne zmoti.

Ob vodi je dovolj prostora za vse, a le, če so ljudje razumni.

Ribolov na Kokri

Bilo je vroče sredino popoldne, zato smo pričakovali, da bodo ob vodi kopalci ali pa vsaj skupina otrok, ki bi z radostnim razgrajanjem lahko skalili našo strast. Na srečo smo se ušтели: na prodišču pod nogometnim stadionom smo bili popolnoma sami. Sredi struge je še pripekalo sonce, spodaj v kanjonu pa je bilo temno in iz njega je dišalo po hladnem mahu. Oblekli smo visoke hlačne škornje in pripravili opremo. Palice, ki smo jih uporabljali, niso bile nič posebnega. V tistem delu Kokre se najbolje izkaže nekoliko lažja oprema, palice #3, #4 ali največ #5. Sami smo uporabljali ▶

Takole je videti Kokra v kanjonu pod naseljem Britof blizu Kranja. V ožini se voda poglobi in le s težavo smo prišli skozi. Izplačalo se je, saj nas je na drugi strani čakal sijajen ribolov!

Pod naseljem Britof, preden Kokra vstopi v ozko tésen, je velika sipina z udobnim dostopom do manjšega tolmuna. Tam smo na posnetke ličink lovili šarenke, ki so merile od 30 do 40 cm.

slednje. Pravzaprav sem se odločil, da bom poskusil s svojo prvo muharico, palico Shakespeare, iz 90. let, ki zdaj na boljšem trgu ne bi bila vredna niti 10 evrov (toda ni vse

v denarju in nanjo me vežejo zelo lepi spomini!).

Za muharske mete je ob Kokri dovolj prostora, tako da lahko mirno uporabite palice, dolžine devet

Čudovite šarenke so na Kokri vsakdanji ulov. Glede na življenjsko okolje so prilagodile tudi barvo svoje kože, ki je zelo svetla, tako kot je svetlo dno.

Takšnih lepotic je v Kokri veliko. Previdni in spretni ribiči se jih bodo na nekaterih mestih prav nalovili. Pred večerom rade pobirajo z gladine. Takrat bodo primerne različne suhe muhe, tudi večji posnetki, vezani na trnke #14 ali celo #12.

Za celodnevni ribolov na Kokri se dobro založite z različnimi posnetki suhih muh in ličink. Prav bodo prišle tudi manjše potezanke. Splošnega recepta ni, med umetne muhe, s katerimi verjetno ne boste zgrešili, pa sodijo puhovke, šaši (tudi tisti, ki so vezani s srnino dlako), zajčja ušesa, domišljajske evroličinke in krtačniki.

čevljev ali več. Zlasti tisti, ki prisegate na ribolov s posnetki ličink, lahko sestavite tudi daljše, ki so primerne za češki ali francoski način ličinkarjenja. Ko je voda nizka in bistra, bodo natančni in previdni predložki izjemnega pomena. Takrat se izkažejo tudi lastnosti laksa, ki ga uporabljamo. Za ribe, ki tehtajo do pol kilograma, ki smo se jih namenili loviti, naj bi zadostovala trnica, debeline 0,10 ali 0,12 mm. Debelejše so tvegane, saj se ribe hitreje splašijo, a hkrati zanesljivejš

Ocenjevalni list

Revirje ocenjujemo tako, da vsako izmed sedmih kategorij ocenimo z oceno od 1 do 6. Kategorije so ustrezno ovrednotene, kar pomeni, da sta npr. čistoča vode ali ribja populacija pomembnejši kategoriji kot možnost parkiranja ali dostop do vode.

Vodotok: Kokra
Revir: Spodnji del
Upravljavec: RD Kranj

Kategorije in vrednost (faktor)	Obrazložitev kategorije	Ocena od 1 do 6	Rezultat (zvezdice)
Kakovost vode 0,20	Čistost vode in okolice vodotoka. Splošna senzorična ocena.	5,0	1,00
Pestrost ribolova 0,10	Ali je na revirju primeren ribolov za začetnike in izkušene ribiče. Pestrost vodotoka s stališča načina ribolova.	4,0	0,40
Cena dovolilnice 0,10	Ocena razmerja med kakovostjo ribolova in ceno dnevne dovolilnice.	4,0	0,40
Ribja populacija 0,30	Možnost ribolova več ribjih vrst v različnih letnih časih.	3,5	1,05
Pristop do vode 0,075	Zaraščenost vodotoka, udobnost pri ribolovu (metanje).	4,5	0,3375
Dostop do revirja 0,075	Prometna povezanost, možnost primerne parkiranja.	5,0	0,375
Ocena upravljavca 0,15	Dostopnost do pomembnih informacij, odzivnost informacij, odzivnost in prijaznost upravljavca.	5,5	0,825
		31,5 točk	4,3875 zvezdic

ob (morebitnem) prijemu večje postrvi. Odločitev je na strani ribiča.

Sprva smo preločili tolmun, ki ga ustvari reka na zavoju, preden vstopi v kanjon. Ujeli smo nekaj šarenk, nato pa poskusili z debelejšo trnico in težjim krtačnikom. Razumljivo, obetali smo si kakšno potočno postrv ali večjo šarenko, toda brez uspeha. Premaknili smo se višje po toku in znova navezali trnico z manjšim premerom. Zvrstili so se številni ulovi šarenk, dan je popestrila tudi drobna potočnica.

Za ribolov na Kokri se bodo izkazali različni posnetki ličink in suhih muh. Med našim obiskom sta blestela zajčje uho – ta muha pravzaprav le redko odpove – in šaš, izdelan iz srnine dlake.

Prijatelj Branko Bačelič, odlični ribič, snemalec in avtor ribiških filmov, pozira s krasnim poletnim lipanom. Prijel je na šaša z uvezano srmino dlako (angl. Elk Wing Caddis) na trnku #12. Po krajšem boju smo mu namerili 43 cm in ga izpustili v njegov tolmun.

Ob nasprotnem bregu je v globoki vodi nemirno plaval večji lipan. Ocenili smo ga na slabih 45 cm. Vsake toliko časa je pobral mušico, zakolovratil po gladini in se pomaknil naprej. V svojem obnašanju je bil bolj podoben zvijačnemu klenu

kot pa preudarnemu lipanu, saj se je klatil po tolmunu kot barantač, ki išče priložnost za hiter zaslužek. Ni nam bilo treba dvakrat reči, muha je bila v zraku in upali smo na uspeh. Mislim, da smo najprej poskusili s košatico na #14, nato s sivašem na #16, na koncu pa smo obupavali s Fratnikovo puhovko na #20. Lipan se za naše predložke ni zmenil, a je nadaljeval s prehranjevanjem. Odločili smo se za obratno strategijo in prijatelj Branko je navezal šaša z uvezano srmino dlako na #12 (angl.

Takšne šarenke smo na osončenih delih reke uspešno lovili tudi s suhimi muhami. Kot zaupanja vredni posnetki so se izkazali sivaši, posnetki sivih in rjavih prelk, manjši posnetki kobilic in mravljice.

Tega vihravega lipana, ki se kar ni pustil ujeti, je pričrpal šele domišljjski posnetek ličinke na trnku #12 z račjim puhom in bakreno glavo iz volframa. Meril je slabih 40 cm.

Elk Wing Caddis). Lipan se je za trenutek ustavil, priplaval k muhi in, *plop*, že je izginila v njegovem gobčku. Po krajšem boju smo mu, ko je bil na varnem v podmetalki, namerili 43 cm. Na takšen način smo kasneje ujeli še nekaj rib podobnih

velikosti, tudi na umetne muhe, ki so bile zvezane na večjih trnkah.

Nekaj ur nas je ločilo do sončnega zahoda in odločili smo se, da se bomo pretihotapili v kanjon. Prav enostavno ni šlo, kajti na tistem mestu je razmeroma globok tolmun in da bi ga ribič uspešno prečil, potrebuje visoke škornje in čim manj dodatne opreme. Na prvi pogled je voda zelo mirna, a če si v njej do prsi, nad glavo pa držiš dragocen fotoaparati ali celo kamero, človeku ni več do smeha. Nekako nam je uspelo in znašli smo se v popolnoma drugačnem, čarobnem svetu. Od konglomeratnih sten je vel hladen vetrc in bilo je nekoliko temneje, vendar so se oči hitro privadile. Premikali smo se počasneje in metali previdneje. Napredovali smo od tolmana do tolmana, iskali nove in nove ribe. Med njimi je bilo največ postrvi, nekaj pa tudi lipanov. Nalovili smo se in pomirjeni končali še en krasen ribolovni dan.

Vtisi

September je tu in poletje se počasi poslavlja, a za muharjenje si le vzemite kakšen dan ali dva. Če letos še niste bili na Kokri, izkoristite teh nekaj tednov do konca poletne muharske sezone, počakajte ugoden vodostaj in se preizkusite v tamkajšnjem ribolovu. Lahko se odpravite na mesta, ki smo jih raziskovali mi, ali pa višje po toku, nad vasjo Kokra, kjer domujejo čudovite domorodne rdečepikice.

Pri ocenjevanju smo v dobro šteli kar nekaj postavk, najbolj pa kakovost vode, pristop do nje in oceno upravljavca. Revir je tako dobil 31,5 točke (od 42 mogočih) in zelo dobro končno oceno 4,3875 zvezdice (od šestih mogočih).

Čiste alpske reke z belim prodnatim dnom so pogosto na nekaterih odsekih popolnoma prazne, česar pa za Kokro ne moremo trditi. V spodnjem toku nad Kranjem je v njej polno manjših in večjih šarenk, za katere menimo, da niso vložene. Njihov ribolov je razburljiv, posebno še zaradi slikovite kulise, ki jo ustvarja globok kanjon. V njem lahko ujamemo tudi kakšno potočno postrv, presenetilo pa nas je število prav lepih lipanov. Njihova prisotnost nas vedno razveseli, zlasti tam, kjer je voda hitra in mrzla in so drugi ribiči prepričani, da jih ni. Dober prijem!

Jure Ušeničnik

Tinkanje

Tako bi lahko v šali rekli lovu linja, katerega latinsko poimenovanje je Tinca tinca. Lahko bi zapisal tudi šlajnanje in bi bilo najbrž precej bolj razumljivo. Na Cerkniškem jezeru namreč ne boste slišali imena linj, ampak ga imenujejo izključno šlajn. Ime zelo verjetno izvira iz nemškega die Schleie.

Ko sva jo v začetku letošnjega avgusta s Sašem mahala prek polja proti znamenitemu Rešetu na Cerkniškem jezeru, sem imel v mislih zgolj in samo eno ribo. Linj ali šlajn, kot mu pravijo domači ribiči, je v jezeru še vedno precej pogosta riba in jo je dokaj lahko ujeti. Primerki med enim in dvema kilogramoma so običajni in se največkrat znajdejo na trnku, za kaj večjega pa se je treba bolj po-

Lov linjev s pomočjo krmilnika spada med zelo učinkovite tehnike. Če vabo s trnkom ponudimo kar v krmi, še toliko bolj.

Eden izmed linjev, ki je prijel na mojo vabo prvega dne ribolova.

Eden od številnih linjev, ki jih je Sašo ujel na svoj fini pribor.

truditi in imeti poleg tega še nekaj ribiške sreče.

Še dan pred ribolovom nisem bil prepričan, ali bo mogoč ali ne. Vremenska napoved je bila vse prej kot obetavna, tako da sva se s Sašem slišala še na dan ribolova ob štirih zjutraj in predebatirala trenutno vremensko stanje v Cerknici. Novice so bile kar dobre, zato sem se odločil, da bom vseeno šel; vedno se lahko obrnem. Ko sem torej malo po četrty uri zjutraj zavil na ljubljansko obvoznico, me je pozdravilo nekaj kapelj dežja, ki so padle na vetrobransko steklo, a se nisem dovolil motiti. S samim dežjem, še posebno rahlim, nimam težav, bolj sem se bal blata. Bolj ko sem se približeval Cerknici, bolj sem bil prepričan, da sem ravnal prav. Vreme je vsaj do takrat kazalo na idealno. Oblačno, mirno

in vmes kakšna kaplja dežja. Za linja idealno.

Od mojega zadnjega ribolova na Cerkniškem jezeru je minilo že nekaj let, s tem da sem ribolov vsako leto načrtoval, a potem se iz takšnih in drugačnih razlogov ni izšlo. Žal. Za ribolov linja na Cerkniškem jezeru sem se s Sašem dogovarjal že pred nekaj meseci. Stanuje namreč v Cerknici in je z jezerom in razmerami na njem v stiku praktično vsak dan. Informacije iz prve roke torej. Sašo je na jezeru pogosto in še najraje lovi krape ali pa ponuja umetno vabo ščukam. Le-te letos, vsaj doslej, ribičem in njihovim vabam niso namenile kake posebne pozornosti in vse kaže, da bo letošnja bera na jezeru bolj slaba. A do konca sezone je še dolgo ... Krapci pa so se precej razširili in dosegaajo zavidljive ve-

likosti. Zato ni nič čudnega, da brežine jezera pogosto zasedajo kraparji, ali pa na vabo, namenjeno linju, prime zajeten predstavnik te vrste. S tem imam tudi sam nekaj izkušenj. Pred leti sem na nežnejšo opremo, namenjeno lovu linja, ujel luskinarja, težkega dobrih 15 kg, in kar nekaj časa sem potreboval, da sem ga spravil v podmetalko. K sreči je v Rešetu bolj malo lokvanjev in drugega vodnega rastlinja, zato se ni imel kam zateči in zaplesti. V nasprotnem primeru bi se lahko od njega kar poslovil. Tudi zato sem tokrat izbral močnejši pribor: laks 0,30 mm in palico testne krivulje 2,25 lb (teža meta okoli 70 g).

Pribor in oprema

S seboj sem vzel dve palici. Eno za ribolov s plovcem, kar je klasična metoda ribolova linja in, roko na srce,

Kasneje se je nama pridružil še Sašev bratranec Jakob, ki je tudi strasten ribič.

3,3 m in testne krivulje 2,25 lb (Nash Peg One Transformer carp). Teža meta znaša okoli 70 g. Torej nekaj krajšo in močnejšo palico. Pravzaprav je to sedaj moj stalen pribor za lov linjev z obtežilnikom (krmilnikom) na dnu; prenese precejšnje obremenitve, po potrebi pa jo lahko skrajšam na 2,8 m. Odlično se izkaže še pri ribolovu mren, klenov in krapov, lahko pa z njo tudi vijačimo ali lovimo s plovcem. Skratka, precej vsestransko uporabna palica za zmerno ceno (pred nekaj leti sem zanjo odštel dobrih 70 evrov, če me spomin ne vara). S kolescem Shimano baitrunner 5000 in 0,30 mm debelim laksom je idealna rešitev za zahtevnejše razmere in lov tudi večjih rib, kot so nekaj kilogramski linji. Prav taki z vsaj tremi kilogrami teže pa so bili tokrat moj cilj.

pomočjo kalupa, ker je taka krma gosta in ne razpade vse do trenutka, ko pade na dno jezera. V vodi se melasa hitro topi in odlično privablja ribe.

Medtem se je zdanilo, kolikor se je zaradi oblačnega neba sploh lahko. Zankrat je z vremenom kar dobro kazalo in bil sem zadovoljen, da sem se odločil tako, kot sem se. Za to ima precej zaslug Sašo, ki me je še dodatno nagovarjal in skoraj zagotavljal, da hujšega dežja ali neurja ne bo. Doma bi takrat še spal.

Za vabo sem uporabil bojli bele barve, premera 15 mm. Ob strani sem ga obrezal do oblike oglatega briketa. Za to sem imel zgolj en sam razlog. Bojli, 15 mm, se ne bi dobro prilagodil krmilniku in bi povzročal težav pri polnjenju. Vabo in praškasto krmo sem ribam ponudil skupaj kot celoto. Ta

Ožbej Kužnik, mladinec RD Cerknica, v zadnjem času najraje lovi linje. Najdaljši je meril kar 53 cm. Rad pa lovi še ščuke in krape.

Ko se je jutranja megla dvignila, je nad jezerom posijalo sonce in okoli poldneva se je že kar dobro ogrelo.

tudi izjemno privlačna. Vendar pa sem ribolov s plovcem tokrat postavil na drugo mesto. Bolj sem se osredotočil na ribolov na dnu s pomočjo ploščatega krmilnika, piskača in na lasek navezane vabe. Udobnejši način lova v primerjavi z lovom, pri katerem je treba biti bitič ves čas ozko osredotočen na plovec in dogajanje okoli njega. Pri ribolovu na dnu s piskačem in na lasek navezano vabo pa pozornost lahko usmerim še na kaj drugega in ne samo na kričeče obarvano anteno plovca.

Po navadi sem za lov linja uporabljal palico, namenjeno lovu mren, dolgo 3,6 m in teže meta nekje 50 do 60 g. Tokrat sem jo zamenjal s palico, dolgo

Krma in vaba

Ko sva prispela do Rešeta, ni bilo tam še nobenega ribiča. V jutranjem polmrazu sem se lotil priprave praškaste krme za polnjenje krmilnika. Uporabil sem približno kilogram in pol cenovno ugodne krme znamke Starfish weekend, ki sem jo presejal že doma. Med drugim vsebuje večje brikete, ki pa bi me motili pri polnjenju krmilnika, zato sem jih raje odstranil. Temu sem dodal približno pol kilograma krme za lov rib v tekoči vodi za boljšo gostoto in lepljivost. Vodi, s katero sem namočil krmo, sem dodal nekaj tekočih aminokislin in dobro mero melase. Le-ta krmo zasladi, obenem pa jo še dodatno zlepi in poveže, kar se dobro izkaže pri polnjenju krmilnika s

kombinacija oz. način ponujanja vabe se mi je pokazala precej učinkovitejša, kot če je vaba posebej in ne v sami krmi. Zanimive in uspešne vabe za tak način ribolova so še mini bojliji od 6 do 10 mm (plavajoči ali navadni), vabe, kot so umetni črvički, bojliji, koruza in podobne. Res je, da se bodo na manjšo vabo ujele tudi manjše ribe in v našem primeru na Cerkniškem jezeru je to najpogosteje rdečeperka. A nič ne de, doslej sem vedno ujel več linjev kot rdečeperk, vmes pa še kakega krapa.

Linja lahko ujamemo na mnogih naših vodah, saj je dokaj pogosta, prilagodljiva in trdoživa riba, ki preživi tudi v precej neprijaznih razmerah. Vendar pa skoraj nikjer ribolov nanj ni

Rdečeperka, prelepa riba Cerknškega jezera, je vse premalo cenjena športna riba. Še vedno je dokaj pogosta, pa tudi večji primerki se še najdejo.

Lepotec z oranžnimi očmi

Ta je prijel na čisto posebno polento.

Moja polenta na trnku. Z dodatkom praškaste krme se je iz rumene spremenila v rjavo. Zdi se, da linjev to ni motilo. Ali pač? Posebno veliki se niso »oglasili«.

tako enostaven in lagoden kot ravno na Cerknškem jezeru, kjer brez prijema linja, če le niste za ribolov izbrali povsem napačen dan, ne boste ostali. Vendar pa lov nanj nikakor ni enostaven. Od ribiča terja nekaj žrtvovanja; na primer zgodnje vstajanje. Pri meni zgodnje pomeni res zgodnje; to je odvisno od oddaljenosti mesta ribolova in od letnega časa – lahko že ob treh zjutraj. Ob vodi moram biti, še preden se zdani, vaba pa v vodi ob zori. Linja je sicer mogoče lepo loviti tudi kasneje, a se mi zdi, da je prav poleti zora tisti del dneva, ki je najuspešnejši. Poleg tega pa so to tista prelepa ribiška jutra, ko se meglica dviga nad vodo in se vse na okoli prebuja življenje. Nekajkrat se mi je zgodilo, da na ribolov raje sploh nisem šel, ker sem prespal ta del dneva.

Ob svitu so vabe poletele v vodo, pridružila sta se nama še dva ribiča, ki sta lovila po tradicionalni metodi lova šlajna na Cerknškem jezeru – na žgance oz. polento. Za pripravo polente ima vsak ribič svoj preverjen recept, za

linje pa se zdi, da enako dobro prijemljejo na vse.

S Sašem sva tisto soboto dopoldan ujela kar nekaj zelenih lepotcev. Nobeden žal ni presegel 2 kg teže, je pa Sašo ujel nekaj več rib kot jaz. Morda je temu botroval zelo fin pribor, ki ga je uporabljal, saj po navadi prinese več prijemov, a je tudi precej tvegano, predvsem tam, kjer lahko pričakujemo prijeme tudi težjih rib. A kdor ne tvega ...

Torek

Na Cerknško jezero sem se ponovno vrnil v torek, in sicer na isto mesto. Najprej sem šel pogledat v strugo, a je bila preveč zarasla z lokvanjem in drugim rastlinjem, tako da sem se na koncu znova znašel na Rešetu. V zgodnjem torkovem jutru je bilo na bregu že nekaj domačih ribičev. Strategije ribolova nisem spreminjal in tudi tokrat so mi linji dobro prijemali, enako tudi soribičem. Vmes sem poskusil nekaj časa loviti s plovcem, ujel nekaj borbenih rdečeperk, ena riba se mi je snela (ta je bila kot po

navadi velika, haha), potem pa sem se znova vrnil k prvotnemu načinu ribolova. Spet so prijekali (vsaj meni) zgolj linji teže do 2 kg. Ne da bi se pritoževal, so to izjemno lepe ribe in tudi borbene, še posebno, ko so blizu brega, a želel sem si težjih. Okoli poldneva so prijemi prenehali, bilo pa je tudi že precej vroče (za razliko od zadnjic na nebu ni bilo skoraj nobenega oblaka) in sem z ribolovom raje prenehal. Naslednji ribolov sem načrtoval že za konec tedna, točneje za petek.

Petek

Za ta ribolov sem pribor skrčil na najmanj, kolikor je bilo še mogoče. S seboj sem vzel le nekaj trnkov, dva ali tri obtežilnike, ribiško palico, rogovilico, manjšo podmetalko, blazino za odpenjanje in še nekaj drobnega pribora. Zamenjal sem tudi mesto ribolova in se od Ribičevega kota, kjer sem na zato namenjenem prostoru pustil avto, prek polja namenil do zaliva pod gozdom. V meglenem in hladnem jutru

sem potreboval nekaj več časa, da sem prispel na cilj. S tako malo opreme pa je to pomenilo pravo uživanje in tako »lahkotno« nisem lovil že celo večnost. S seboj nisem vzel niti stola.

Na bregu jezera je bilo že nekaj zgodnjih kraparjev. Na enem od prostih mest

doma in mi ni preostalo nič drugega, kot da sem si odrezal dve rogovili, na kateri sem položil palico. Za kazalnik prijema mi je služila rogovilasta vejica z enim daljšim in enim krajšim krakom, ki sem jo nataknil prek laksa, daljši krak pa sem narahlo zabodel v zemljo. Pred

bil zadovoljen, saj sem se počasi uvajal v novi/stari način ribolova. Dolgoletno ribarjenje zgolj z vabo na lasku je pri meni očitno pustilo nekaj posledic, vendar sem z vsakim prijemom napredoval. Kasneje sem sistem vseeno obtežil z 20 g težkim obtežilnikom, hkrati pa sem še

Kraparja med reševanjem krapa iz lokvanja. Brez čolna bi šlo precej težje. Krapa so v Cerkniškem jezeru kar pogosti, tudi veliki niso redkost.

sem se ustavil in ker je bilo kar pravšnje, sem na njem ostal. Kakih 20 m metrov pred menoj je bil pas lokvanja, vmes pa zgolj voda. Lepše mesto si je za lov linja skoraj težko zamisliti.

Za vabo sem si skuhal polento ter dodal nekaj praškaste krme, ki mi je ostala od zadnjega ribolova. Iz rumene je zato postala rjava. Upal sem, da linjev ne bo motilo. Najprej sem s fračo v bližino lokvanja nastreljal nekaj kroglic, potem pa tja vrgel še vabo. Sistema nisem prav nič obtežil, le kroglica polente na trnku je bila dovolj, da je vaba padla povsem ob lokvanje. Paziti sem moral, da nisem premočno zamahnil in bi vaba pristala v samem lokvanju ali pa padla s trnka. Palico sem naslonil na rogovilico in zrahljal laska, tako da sem med vrhom palice in vodo dobil lok, ki mi je služil kot kazalnik prijema. To se mi je zdelo bolje, kot da bi na laska obešal travo ali vejico in podobno. Nazadnje sem tako lovil krape na Ljubljani, vendar takrat ne po lastni želji. Piskač in nosilni palici sem namreč pozabil

tem sem z vejice ogulil povrhnjico tako, da je bela precej izstopala od okolja ter bila opazna tudi z večje razdalje in v polmraku. Lovil sem ravno tako dobro kot s piskačem, le da sem moral biti bolj osredotočen na dogajanje.

Poskakovanje in zatezanje ter spuščanje laksa med vrhom palice in vodo mi je dalo slutiti, da se okoli moje vabe nekaj dogaja. Nagel poteg in ravnanje laksa pa sta me kljub temu ujela povsem nepripravljenega. Zategnil sem v prazno, delček sekunde zatem, ko je napetost laksa popustila. Naslednjič sem zato z laskom naredil še večji lok in si tako pridobil več časa za zateg. Tak način ribolova terja od ribiča 100 % osredotočenost na ribolov, saj se riba v nasprotju z vabami, nastavljenimi na lasku, kjer je trnek prost, največkrat ne ujame sama. To mora storiti ribič s pravočasnim (ne prehitrim in ne prepočasnim) zategom. Po nekaj neuspelih poskusih sem najprej uspel ujeti dve rdečeperki, ki pa sta bili po tamkajšnjih merilih majhni. Kljub temu sem

povečal lok laksa med vrhom in vodo. V nekem trenutku se je le-ta začel ravnati, zato sem hitro dodal še nekaj laksa, preden sem zategnil. Zateg je bil uspešen in čez nekaj časa se je lep, 1,5 kg težak linj znašel na bregu. Največji odpor je pokazal šele v bližini brega. Do takrat pa nisem bil prepričan, ali sem ujel linja ali večjo rdečeperko.

Kraparji so imeli kar nekaj dela, saj so imeli vsake toliko časa krapa na trnku. Ponj so se morali vedno odpraviti s čolnom, ker se jim je vedno zaril v bujno rastje in bi ga bilo vleči ven z brega precej neuspešno delo. Sam sem med tem ujel še nekaj linjev, med njimi nobenega, ki bi tehtal 3 kg in več, kot sem si želel. Največji je imel znova okoli dva kilograma. Težji so očitno trši oreh, kot sem pričakoval, in tudi na Cerkniškem jezeru niso več tako pogosto na trnku, kot so bili nekoč, če je verjeti ribiškimi zgodbami. Morda pa bom moral skuhati boljšo polento ...?

*Lenart Levičar Bahtijari
lenart.bahtijari@t-2.net*

DAN SLOVENSkih RIBIČEV

Kakšna je sulčeva prihodnost?

V Bistri pri Vrhniki smo 17. junija praznovali dan slovenskih ribičev 2016. Rdeča nit letošnje slovesnosti je bil sulec. Predavanja ob odprtju razstave, ki so jo poimenovali Sulec – preteklost, sedanjost in prihodnost, se je udeležilo veliko ribičev in ribiških funkcionarjev iz vse Slovenije, pa tudi minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, mag. Dejan Židan. Praznovanje je potekalo v sklopu mota praznovanj dneva slovenskih ribičev Ohranimo domorodne ribje vrste.

Med grajskimi zidovi starodavnega gradu v Bistri, kjer izvira eden glavnih povirnih krakov Ljubljane (mimo grede, v njej tudi še živi sulec!), je bilo vzdušje sredi junija ribiško obarvano. Pod okriljem RZS in Zavoda za ribištvo Slovenije (ZZRS) so organizatorji pripravili predavanja in razstavo na temo sulcev, kraljev voda. S slovesnostjo je začel dr. Miroslav Žaberl, predsednik RZS: »Tretja sobota v mesecu juniju je dan, ko smo se dogovorili, da praznujemo dan slovenskih ribičev. Ker ribiči nismo samo ljudje, ki jih združuje veselje do ribolova, temveč smo tudi naravovarstveniki, vsako leto posvetimo pozornost eni od ogroženih domorodnih vrst rib. Predlani je bila to potočna postrv, lani lipan, letos pa je na vrsti sulec. Sulec je kralj voda, to mu priznavamo ribiči in biologi. Stalno opozarjamo, da kralj potrebuje svoje kraljestvo. Ob tej priložnosti smo pripravili zloženko, s Pošto Slovenije in filatelistom Tonetom Petkom posebno izdajo poštne znamke in razglednico ter razstavo, namenjeno sulcu. Sulec je ogrožena ribja vrsta, kar potrjuje tudi dejstvo, da je vključen v Naturo 2000. Ta je pomembna, saj ščiti njegov habitat. Ribiči priznavamo, da je sulec kralj naših voda. Borimo se za to, da imamo vsaj razmeroma ugoden stalež. Skrbimo za ponovno naselitev, dopolnilno vlagamo, nadziramo ribolovne upravičence. Pomembno je poudariti, da ima sulec med vsemi sladkovodnimi ribami pri nas najstrožji ribolovni režim. Ima največjo lovno mero, najdaljši lovopust, izjemno je omejena tudi kvota uplena. Večina ribiških družin je državne predpise še zaostri. Od 64 RD pri nas jih kar polovica upravlja s sulcem. Ta živi v Savi Bohinjki, Savi, Kolpi, Krki, Dravi, Muri, Ljubljani, Savinji, Sori, Kamniški Bistrici ... Pri prizadevanju za dobro populacijo sulca nismo sami. Sodelujemo z različnimi domačimi organizacijami, z ZZRS, Biotehniško fakulteto, Društvom za preučevanje rib Slovenije pa tudi s tujimi, denimo z Evropsko ribiško alianso, WWF in River Watch.«

»Sulec je eden od razlogov za spopad med nekaterimi naravovarstveniki in gospodarskimi interesi. Kamorkoli pridem, mi govorijo, kako varovanje narave ovira gospodarski razvoj Slovenije. Verjamem pa, da v Sloveniji gospodarstvo lahko cveti tudi ob upoštevanju ali izvajanju ukrepov za varovanje narave,« je v slovesnem nagovoru povedal minister Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Dr. Žaberl je nadaljeval, da je sulec že od nekdaj za ribiče žlahtna in čistiljiva riba. Med dejavniki, ki ga najbolj ogrožajo, je omenil ekološko neprimerne gradbene posege (regulacije, visoki neprehodni jezovi, neprimerne urejeni hidroenergetski objekti), onesnaženost vodotokov, pregrevanje vode, krivolov s podvodno puško itn. Za ohranjanje staleža sulcev meni, da je ključnega pomena Natura 2000, kajti ščiti njegov habitat. Opozoril je tudi, da moramo nadzirati kakršnekoli posege v vodni prostor in sanirati tiste, ki niso urejeni na sonaraven način. »Prek še strožjih ribolovnih pravil in prek lastne še bolj dognane umetne vzreje bomo poskrbeli, da bodo sulci še vedno plavali v naših vodotokih,« je zaključil predsednik RZS.

Rdeča nit letošnjega dneva slovenskih ribičev je bil sulec. Za posebno izdajo razglednic ga je takole upodobil umetnik Jurij Mikuletič.

Spec. Dejan Pehar, direktor ZZRS, je v nagovoru izrazil veselje nad prisotnostjo ministra Židana. Dejal je, da v tem vidi podporo celotnemu ribištvu. Čeprav imamo veliko izzivov (ribojede ptice, upravljanje z vodotoki, programi,

načrti upravljanja voda ...), je poudaril, da je upravljanje z vodami in ribami v Sloveniji še vedno zgledno. V imenu ZZRS je dejal, da želijo s takšno držo in strokovnostjo nadaljevati tudi v prihodnosti. Ribiške družine in druge deležnike je pozval k sodelovanju. Omenil je tudi zaključek razvojnega projekta Sulec, ki sta ga sofinancirala Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Ministrstvo za okolje in prostor.

Mag. Dejan Židan, minister za kme-

tijstvo, gozdarstvo in prehrano je v slovesnem nagovoru dejal, da je ribištvo ena od dejavnosti, od katerih je odvisna naša prihodnost. »Naša naloga je, da naravo, ki smo jo prejeli v dar od predhodnikov, vsaj takšno ali pa še boljšo zapustimo našim zanamcem. To je osnova, da bo civilizacija preživela.« Dodal je, da je tudi v ribištvu opaziti razkol med zagovorniki varovanja narave in gospodarskimi interesi. »Sulec pri tem ni izjema. Gospodarjenje je povsem nekaj drugega kot gozdarstvo, ni pa

smo storili škodo sulcu, smo jo tudi sebi. To plemenito žival moramo zaščititi z občutkom narovarstvenika ali uporabnika njegovih dobrin.« Spomnil je, da so okoli leta 1910 v Ljubljani prodajali sulce po 3 krone, na Dunaju pa po 5 kron. Teh ribjih vrst je bilo v vodotokih več. »Hvaležni smo prof. Franketu in drugim predhodnikom, ki so ozaveščali slovensko javnost in doživeli tudi nasprotovanja. V tistih časih so bile vode zakupniške, sulca so lovili celo leto. Ponekod na Balkanu se to dogaja še danes.«

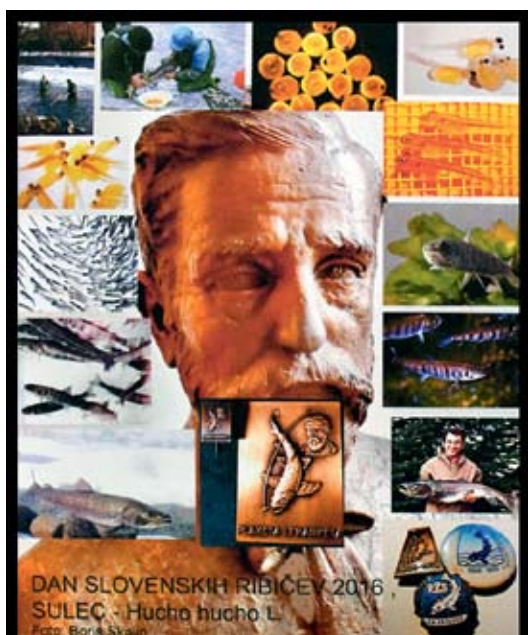
Omenil je, da dandanes obvladajo tehnologijo vzreje sulca. To znanje so imeli že pred desetletji, kar kaže, da skrb za to ribjo vrsto in želja po njenem varovanju nista novost. »Zanimivo je, da naši predniki, ki so se ukvarjali s sulcem, niso bili biologi, to so bili le po srcu. Vzreja sulca sicer ni enostavna. Za to obstaja več različic, omenil je intenziven in ekstenziven način. V slednjega se lahko vključijo vsi ribiči, ki so voljni dela,« je zaključil dr. Skalin.

O prihodnosti sulca in dejavnih, ki ga ogrožajo, je spregovorila dr. Daša Zabrc z ZZRS. Poudarila je, da je zdajšnja razširjenost sulca skorajda v celoti vezana na porečje Save. V Dravi in Muri najdemo le še ostanke njegove nekdanje populacije. Eden glavnih vzrokov za to je veriga velikih hidroelektrarn. Omenila je sprejetje državnega prostorskega načrta za gradnjo treh hidroelektrarn na Savi, kar se je zgodilo leta 2013, leto kasneje pa se je začela pobuda za državni prostorski načrt, ki predvideva izgradnjo verige dodatnih osmih hidroelektrarn v osrednjem območju sulca na srednji Savi. Sulcu škodijo že obstoječe hidroelektrarne, še enajst predvidenih pa predstavlja konflikt med interesom izkoriščanja energetskega potenciala Save in interesom po ohranitvi življenjskega prostora sulca. Težava je tudi nihanje vode (*angl.* Hydropeaking). Opozorila je, da če bodo na Savi res zgradili vseh devetnajst hidroelektrarn, bo v zavarovanem območju Natura 2000 izumrlo jedro sulčeve populacije. Predavanje je zaključila s predstavitevijo habitatnega modeliranja v Savi pri Dolskem. S sodelavci so ugotovili, da je tam Sava pri srednjih pretokih primerna za sulca, pri višjih pa slaba. Razlog se skriva v spremembah rečne struge, ki so nastale zaradi človekovega vpliva. Razmere za njegovo življenje se izboljšajo, če so glavni strugi priključeni rokavi in mrtvice. »Renaturacija ribjega območja, izgradnja ribjih stez oziroma prehodov in preučevanje dolvodne selitve bodo ključ za visokokakovostni habitat največje evropske postrvje vrste,« je še sklenila.

Nace Nouvel

Prireditve ob dnevu slovenskih ribičev 2016 se je udeležilo veliko ribičev in ribiških funkcionarjev iz vse Slovenije, ki so z zanimanjem prisluhnili predavanjem.

Letošnji praznik slovenskih ribičev je ponujal zanimivo razstavo na temo sulca. Dr. Skalin je izpostavil tradicijo njegove gojitve in vlogo prof. Franketa, staroste slovenskega sladkovodnega ribištva. Slednji je upodobljen na zgornjem portretu.

njujno, da je tako.« Verjame, da gre za varovanje narave in gospodarstvo lahko skupaj z roko v roki. Nakazal je, da je to sicer strokovno zahtevno, a vseeno boljše in cenejše, kot kasnejše popraviljanje stanja. Poudaril je, da so trenutno na ministrstvu pozorni zlasti na dve stvari. »Prva je uravnavanje populacij kormoranov, druga pa je povezana s plačevanjem davkov, taks in drugih dajatev, ki jih država rada zaračuna, pogosto pa ne razmisli, ali je povezano s tem, kar posameznik, društvo ali druga institucija počne koristnega. Tu nas čaka še mnogo dela.«

Predavanje v nadaljevanju je pripravil dr. Boris Skalin, ki je eden od pionirjev umetne vzreje sulca pri nas. Povedal je, da je človek tisti, ki je s svojimi dejanji to ribo zaprl v omejen prostor, v nekakšen rezervat. »Sulca smo potisnili v izvire čistih voda, čeprav se je tam ta riba le razmnoževala. Ko

Dan odprtih vrat RD Bistrica Domžale

Ribiške družine na različne načine obeležujejo dan slovenskih ribičev. Ena od oblik praznovanja je t.i. dan odprtih vrat, na katerem družina predstavi svojo dejavnost predvsem neribiški javnosti.

V soboto, 18. junija, je svoja vrata širši javnosti prvič odprla RD Bistrica Domžale (RDBD). Na sedežu družine v Domžalah so ribiči v ta namen pripravili pester program. Lahko smo si ogledali nekatera sredstva za elektroribolov, ribje preparate, projekcijo filma o označevanju sulcev v srednji Savi in film *Hooked in Slovenia*, pred ribiškim domom pa smo lahko spremljali izdelavo umetnih muh. Posebej sta se predstavili mladinska in kraparska sekcija, poleg njih pa še čuvajska služba in služba za

gospodarjenje. Tisti s športno žilico so se lahko pomerili v ribolovu v tarčo ali pa v pikadu. Manjkal ni niti žar.

Nadvse zanimive prireditve so se udeležili tudi podžupanja Občine Domžale mag. Renata Kosec, predsednik RZS dr. Miroslav Žaberl in nekdanji dolgoletni predsednik RDBD Rajko Bajec.

Predsednik RDBD **Martin Movern** je dogodku »odprla vrata« s pozdravnim nagovorom, v katerem se je prisotnim zahvalil za obisk, nanizal nekaj zgodovinskih dejstev iz življenja družine ter

opozoril na njene zdajšnje usmeritve. Opisal je nekatere oblike gospodarjenja pri zreji rib in izpostavil dve ekološki pridobitvi: prva je obnovljena in posodobljena centralna čistilna naprava, ki bo predvidoma končana avgusta in bo ena najsodobnejših v našem okolju. Druga je čistilna naprava pri papirnici Količevo-karton, ki je v pogonski fazi. Obstoječe stanje vode je sicer dokaj dobro, kar se še posebno odraža v populaciji sulca, ki ga že nekaj časa vlagajo dolvodno od Domžal in dobro uspeva, a z omenjenima prido-

Podžupanja si je ogledala predstavitve na stojnicah ob ribiškem domu, še posebno pa so jo pritegnile umetne muhe.

»Mladinska sekcija RDBD pododbora Domžale šteje trinajst mladincev in uspešno deluje,« je povedal njen vodja Matic Cedilnik.

Ob mizi, kjer sta umetne muhe vezala Nejc in Zdravko, je bilo vedno precej obiskovalcev.

Na prireditvi je bilo na ogled postavljenih tudi nekaj precej starih orodij in pribora, ki ga ribiči uporabljamo pri naši ribiškogojitveni dejavnosti. Eden tak je bil agregat na fotografiji. Je kar precej težak in ribiči, ki so ga prenašali, si zaslužijo veliko priznanje.

MARTIN MOVERN, PREDSEDNIK RD BISTRICA DOMŽALE

Skrbimo, da so naše vode žive in bogate z ribami

Kljub obilici skrbi, ki jih je imel tisti dan, si je novi predsednik RDBD prijazno vzel nekaj časa za kratek razgovor.

Kako ste zadovoljni z obiskom prireditve?

»Letos organiziramo dan odprtih vrat prvič v naši zgodovini. Pričakovali smo nekoliko številnejši obisk, vendar smo kljub temu zadovoljni, saj nam ravno nekaj slabši obisk kaže, da smo na pravi poti in se bo v prihodnje vredno na tem področju še bolj truditi. S širšo javnostjo imamo namreč premalo stika, posledično pa le-ta našega dela ne pozna najbolje in ima o njem mnogokrat celo povsem napačno predstavo. Nismo zgolj tisti, ki iz vode jemljemo, temveč v veliki meri skrbimo, da so naše vode še vedno žive in bolj ali manj bogate z ribami. Ščitimo ribe ob gradbenih posegih v vodo tako da jih odlovimo in prestavimo na druge neogrožene dele vodotoka. RIBE redno vlagamo, v vzrejnih potokih pa skrbimo za primerno število mladice.«

Dobro bi bilo, da bi javnost o teh in drugih dejavnostih zvedela čim več?

»Seveda. Mnenja sem da bi se ob ustreznih informiranosti občanov marsikdo pričel zavedati o tem, koliko truda je potrebnega, da so vode vsaj v takem stanju, kot so danes. Verjetno bi se marsikdo zamislil preden bi v vodo odvrnel pokošeno travo, porezane veje,

Martin Movern, predsednik RD Bistrica Domžale

plastenke itd. Z zanemarjeno vodo pač ne moremo graditi ne turizma, ne zdravega okolja in to zadeva vse in ne zgolj nas ribiče. Zaradi ne najbolj posrečenega prikaza delovanja ribičev v preteklosti smo malo zapostavljeni in to želimo sedaj popraviti. Že to, da smo pred kratkim dobili priznanje oz. bili ocenjeni kot tretje najuspešnejše društvo v Sloveniji na področju čiščenja okolja, pomeni, da smo pri

tem uspešni v dobrobit lokalne skupnosti.« (Glej Ribič, 7-8/ 2016, op. p.)

Vaša RD in ribiči na splošno bomo morda sedaj nekoliko bolj prepoznavni tudi na naravovarstvenem področju, saj imamo, če se tako izrazim, v rokah dokaze. To bi morda veljalo izkoristiti?

»To je obenem tudi zaveza, da nadaljujemo – da smo lahko tisti, ki bomo združevalni ter skupaj z lokalno skupnostjo v prihodnje razširili organizacijo čistilnih akcij, k sodelovanju pa povabili občane, otroke, turistična društva, krajevne skupnosti itd.. S tem smo povsem zaslužno pridobili ugled in na to smo seveda ponosni.«

Ali bo ta prireditev letos edina te vrste ali načrtujete še katero?

»Dan odprtih vrat bomo predvidoma ponovili znova čez dve leti, seveda pa se v lokalnem okolju ves čas pojavljamo tudi na druge načine. Na kamniškem koncu dobro sodelujemo z občinskim turističnim centrom, s katerim smo pripravili skupno brošuro z motom »Muhe na morju vas motijo, v našem okolju vam bodo koristile«. O tem, da lahko ribiči veliko doprinesemo promociji okolja, v katerem delujemo, ni nobenega dvoma. Izdali smo tudi brošuro o naši RD, zaenkrat le v slovenščini, želimo pa jo izdati še v tujih jezikih in tako privabiti ribiče iz teh okolij.«

Revirje RDBD nadzira trinajst ribiških čuvajev. Drago Dejak, vodja čuvajske službe, je dejal, da ni veliko kršenj pravil ribolova.

bitvama bodo vode bistveno bolj čiste. Na koncu govora je predsednik RDBD izrazil upanje, da bodo v prihodnje ta dogodek občani še bolje obiskali.

Predsednik RZS Miroslav Žaberl je nekaj besed namenil ribiškemu prazniku, ki ga vsaka RD obeležuje po svoje: nekatere z odprtimi vrati, druge s kulinaričnim dogajanjem, tretje spet s šolami ribolova

Na prireditve je prišel tudi dolgoletni nekdanji predsednik RDBD Rajko Bajec in bil deležen prisrčnih pozdravov vseh prisotnih. Med drugim si je nekdanji predsednik dopolnil zalogo plovcev.

in podobno. V zadnjem času se uveljavlja praksa, da dan slovenskih ribičev posvetimo eni od domorodnih ribjih vrst. Predlani je bila to potočna postrv, lani lipan, letos pa je to sulec. Praznik je priložnost, da se ribiči predstavimo javnosti, jo seznanimo z našo dejavnostjo, predvsem pa v naše vrste privabimo čim več mladih nadebudnih prihodnjih ribičev, ki bodo

»Glavni in odgovorni« za tokratno prireditev, tajnik RDBD dr. Tomaž Lavrič.

skupaj z nami uživali v lepih slovenskih vodah. Vode v upravljanju RDBD je opisal kot čudovite, njene člane pa pohvalil kot ene najaktivnejših v zadnjem času. Zahvalil se je za vabilo in ribičem čestital za praznik.

Prisotne je nagovorila še podžupanja Občine Domžale mag. Renata Kosec. Ribičem je namenila kar nekaj pohvalnih in spodbudnih besed ter jih izpostavila kot

Kraparsko sekcijo sta zastopala zavzeta kraparja Igor Selan (desni) in Boštjan Sadler. Tom pa se glede tehnike ribolova še ni opredelil; za to ima še veliko časa.

Ob takih prireditvah ne gre brez kuhinje. Jernej Ajger (desni) in Samo Jančar sta obiskovalcem zjutraj pripravila obilen zajtrk, kasneje pa še nekaj dobrot z žara za kosilo.

zaslužne pri ohranjanju zdravega in čistega okolja, predvsem pa je poudarila pomen vode kot vira življenja in bogastva prihodnosti. Pomembno je, da ga kot takega varujemo skupaj, saj so vodotoki del naše krajine, značilnosti in posebnosti krajev, ki se lahko pohvalijo z mnogimi naravnimi lepotami. Izpostavila je posebno poslanstvo ribičev na področju varovanja narave, gospodarjenja z življenjem v naših vodah, posebno še pri prenašanju znanja in izkušenj na mlade generacije. »Ribiči ste ljudje mirne roke, ljudje s pomisleki, potrpežljivostjo in nadvse odgovorni naravovarstveniki. Ste prostovoljci in povsem predani svojemu poslanstvu, zato se vam v imenu občine Domžale zahvaljujem za vaše dolgoletno delo in vam ob enem čestitam za vaš praznik in doseženo tretje mesto na projektu Moje reke si. Hvaležni smo vam za vaša prizadevanja in delo, vsem ste zgled kako prisluhniti naravi, živeti in sobivati.«

Dogodek se je nadaljeval s projekcijo filma, za tem so se obiskovalci lahko pomerili v zabavnih igrah, si ogledali stojnice z zanimivo vsebino na temo dejavnosti družine, se seznanili z revirji RDBD, ki so bili predstavljeni na ličnih panojih, ter se okrepčali z imenitnimi dobrotami z žara.

Ribiči RDBD so ponovno dokazali, da jim ni žal vložene truda na področju naravovarstva in skrbi za čiste ter z ribami bogate vode, pa tudi za promocijo športnega ribolova samega. Da so pri tem uspešni, pričajo številna priznanja in dejstvo, da ribe v vodi so, voda pa iz dneva v dan bolj čista. Prav je, da o tem kaj izvedo tudi drugi, zato takšne predstavitve lahko le pozdravimo.

Lenart Levičar Bahtijari
lenart.bahtijari@t-2.net

Boljši sejem ob ribnikih Žeje

Na ribnikih Žeje nisem bil že vse od enega prvih tekmovanj Zlati krap. To naj zapišem v opravičilo, ker sem sprva zgrešil pot, a k sreči ne preveč, tako da se mi ni bilo treba vračati predaleč. Razlog tokratnega obiska ni bil ribolov, temveč boljši sejem ribiške opreme in pribora, ki ga je v sklopu prireditve Na vasi se dogaja organizirala RD Tržič.

Čeprav imam precej pribora, za katerega včasih ne vem povsem natančno, kaj bi z njim, še vedno pobrskam po ponudbi rabljenega, če le imam priložnost za to. In seveda tudi kaj kupim. S tem namenom redno brskam po spletnem portalu Bolha, občasno pa obiščem še boljši sejem v Ljubljani. Ponudba na slednjem je bolj šibka, a občasno se vseeno kaj najde. Z veseljem sem torej spremenil prvotni načrt, ki sem ga imel za tisto sobotno popoldne. Poleg tega sta se moja ribiška znanca Djuro in Mario odločila, da bosta ob tej priložnosti prodala nekaj svojega pribora. Posebno Djuro se je v dolgoletni ribolovni praksi nabrala kar zajetna zbirka ribolovnega pribora in opreme, a tudi Mario veliko ne zaostaja. Mario je med drugim prodajal dvodelno palico Byron Pilk, dolgo 2,7 m, s težo meta od 70 do 220 g, ter precej voblerjev za morski in sladkovodni ribolov, posebne obtežilnike za panulo, trnke za morskovo vodo (za velike ribe) in celo dve dvodelni palici steklenki s težo meta približno 30 g in dolžine okoli 2 m ter še precej drugega. Skratka: ponudbe polna stojnica.

Takoj sem kupil nekaj starih blestivk in voblerjev pri nas nekaj zelo priljubljenega nemškega proizvajalca ribolovnega pribora DAM in znamenito Heinzevo zagnjavko (blestivko – »žlico« znamke dr. Heinz). Za drugič pa sem pustil stare upiravke znamke Mepps, ki so skoraj vse opremljene z vtisnjanim napisom Made in France, in upiravke znamk Abu, Shakespeare in še nekaj drugih, ki jih že dolgo ni več mogoče kupiti. Še posebno ne v izvorni obliki, z vsemi napisi in drugim okrasjem. Seveda

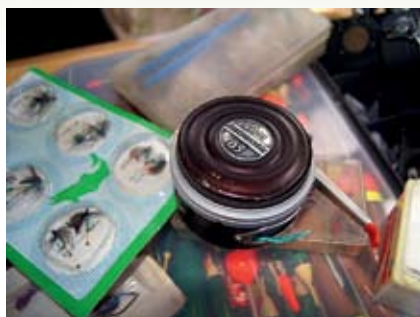
Moja ribiška prijateljca Mario (levo) in Djuro sta na boljšem sejmu ob ribnikih Žeje poskusila prodati nekaj svoje ribiške opreme in pribora. Obiska ni bilo prav veliko, zato je prodaja bolj šepala, a nekaj drobiža za kavo se je kljub temu nabralo.

z njimi ne bom lovil, za kaj takega so preveč dragocene in predvsem preveč redke. Zdaj vse to izdelajo neke v Aziji, ustrežno spakirajo in opremijo z logotipi. Brez duše, bi rekel.

Poleg veliko drobnega pribora ima Djuro naprodaj več ribolovnih kolesc raznih starosti, med njimi DAM Quick 330 in 440, in nekaj kompletov za lov somov. Poleg palice Daiwa Samurai 3,2 m in težo meta 100 do 200 g ima tudi palico za lov soma Unicat Saenger. Pred leti jo je kupil na sejmu v Salzburgu, ki smo ga obiskali skupaj, in, kot vem, ni bila

jih še ni bilo mogoče dobiti, zato o njih še nisem imel pravega vtisa, poznal sem jih zgolj s fotografij. Prečesal sem celoten sejem in ko sem že obupal, sem jih nazadnje le zagledal pri enem od ponudnikov. S svojo vmesno velikostjo med kolesci baitrunner tipa aero 8000 in velikimi (Big Pit) ribolovnimi kolesci z ogromnimi tuljavami so mi pomenila pravo odrešitev. V vsem so ustrezala mojemu okusu, razen v ceni. Obetal sem si ugodnejši nakup pri Petru v Brežicah, kar se je kasneje v istem letu tudi zgodilo. Nakupa še vedno ne obžalujem, saj

Obiskovalcev pa tudi prodajalcev se na boljšem sejmu žal (ali pa na mojo srečo) ni trlo, kot to lahko zapišem za ribiče ob bližnjem postrvjem ribniku, zato sem imel dovolj časa pobrskati še med umetnimi muhami, priborom in materialom za vezanje umetnih muh trgovine Ribica iz Tolmina. Zanimivi posnetki, varno spravljene v prozorni škatli iz pleksi stekla, ki jih Boštjan Jakopič veže kar sam, so name naredili močan vtis. Kot vedno, bi rekel, ne glede na ponudnika. Poleg tega je na stojnici ponudil veliko vezalnega materiala, od kakovostnih petelinjih

Ponudba je zajemala nekaj zanimivih kosov ribiške opreme, nekateri so bili okrašeni z žlahtno patino. Avtomatsko muharско kolesce znamke DAM na fotografiji je že eno takih. Poleg številnih drugih sem si z zanimanjem ogledal še ponudbo blestivk in voblerjev. Nekaj precej starih sem takoj kupil, nekaj pa jih še bom.

velikokrat za vodo. Palica je dvodelna, dolga 3,4 m, s težo meta od 100 do 300 g. Idealna je za lov soma z brega. Spominjam se, da je bila na omenjenem sejmu tudi nadvse ugodna ponudba kolesc Shimano Baitrunner 3500 B po 50 evrov. Zdaj jih ne izdelujejo več. Žal se takrat nisem odločil za nakup teh neuničljivih strojev; prišli bi mi namreč še kako prav. Čeprav kakovostne ponudbe ne manjka, pa je za omenjeni denar težko dobiti kaj primerljivega. Kolesca bi bila odlična za t.i. »zalezovalski« ribolov s kratkimi palicami ali za ribolov klenov, mren in tudi krapov, smučev in drugih rib. Kako dobro bi se ulegla na moje teleskopske palice Prologic c.o.m. carp 2,7 m /2,5 lb! Nasledniki so nekaj dražji, vprašanje pa je, ali so tako trpežni in zanesljivi. Bojim se, da ne. Še najbolje, da o tem sploh ne razmišljam več.

Na sejmu v Salzburg sem takrat odšel predvsem zato, da bi si v živo ogledal ribolovna kolesca Shimano ultegra 5500 xtb, ki so ravno tisto leto prišla na trg in je bila velika možnost, da bodo na sejmu že na voljo. Pri nas

Celo iz Tolmina je na boljši sejem prišel Boštjan Jakopič, ribič in vezalec umetnih muh ter lastnik ribiške trgovine Ribica iz Tolmina. Ponudba je zajemala vse od številnega orodja in kakovostnega materiala za vezanje umetnih muh do raznih izdelkov, namenjenih postrvemu, lipanom in drugim ribam, ki rade primejo na kosmate in pernate posnetke naravnih žuželk in drugih organizmov.

kljub dolgoletni rabi kolesce še vedno delujejo odlično. Za ta denar bi si namreč težko nabavil kaj boljšega, Ultegre pa so na sploh znane, da za vloženi denar nudijo veliko.

Djuro ima poleg naštetega še kopico druge ribiške opreme in pribora, tudi umetne muhe in nekaj muharic, razne obtežilnike in trnke različnih velikosti in namembnosti. Če koga kaj posebej zanima, lahko dobi podrobnejše informacije na tel. št. 031 329 670.

Nekaj kompletov za lov soma, muharice, polagalke in čuvarice

skalpov, trnkov do vezalnega orodja in podobno. Vse po razmeroma zmerni ceni.

Okoli pete ure popoldan smo se odpravili proti Ljubljani. Pravzaprav smo bili vsi do neke mere zadovoljni. Prodajalci so nekaj malega prodali, redki kupci pa nekaj malega zapravili. Vsi pa smo bili bogatejši za nove izkušnje in nekaj novih znanstev. Upamo, da bo naslednji boljši sejem rabljene ribiške opreme, ki so ga ob tej priložnosti organizatorji napovedali kot mogočega, bolj obiskan, kot je bil omenjeni. Krivdo za nekoliko manjši obisk od pričakovanega velja brez dvoma pripisati dejstvu, da so hkrati potekale številne prireditve širom po Sloveniji. Na prihodnjega, če res bo, bom morda prišel še sam in poskusil tudi kaj prodati. To bi bilo res lepo.

Lenart Levičar Bahtijari
lenart.bahtijari@t-2.net

LOV RIB Z UMETNO MUHO

DONAVSKO-JADRASKIN POKAL

Slovenski muharji še enkrat uspešni

Mesto Kolašin na severovzhodu Črne gore je bilo letošnje prizorišče že sedmega pokala jadransko-donavskih dežel. Kolašin se razteza ob gornjem toku reke Tare na nadmorski višini 960 m, s svojo okolico in višino pa zadovoljuje okuse in potrebe starih in mladih, ki jim je blizu planinsko podnebje, nadmorska višina in čist zrak.

Na ta 900 km oddaljeni cilj smo se Slovenci odpravili s tremi ekipami. Najbolj »udarna« in naša trenutno najboljša ekipa je bila z Bleda, katere mladi tekmovalci Rok Šparovec, Jure Osolin in Matjaž Tirovič so že nekaj časa v vrhu slovenskega tekmovalnega lova rib z umetno muho (LRM), ekipa iz Novega mesta (Bojan Jurman, Senad Durmič in Boštjan Gazvoda) ter s posebnim povabilom organizatorja ekipa RZS, ki so jo sestavljali predsednik RZS Miro Žaberl, predsednik TP LRM Danilo Bižal in komisar lige LRM v Sloveniji Drago Ornik, avtor prispevka. Z nami sta bila tudi Peter Solar kot mednarodni sodnik in Miran Mesarec, voznik kombija, ki je poskrbel za varno in udobno vožnjo.

Dolga pot nas je utrudila, vendar ne toliko, da ne bi takoj po prihodu in nastanitvi v prijetnih brunaricah preizkusili srečo v tolmunih in brzicah Tare. Izkušnja je bila dobra, saj smo ugotovili, da v reki plava kar nekaj rib, vendar se je treba za ulov zelo potruditi.

Po uvodnih obveznostih, sestanku vodij ekip in odlično organizirani slovesnosti ob odprtju prvenstva smo nestrpnost pričakovali sobotno tekmo. Za nas se je izšlo dobro: dve

Zmagoslavje Blejcev (z leve): Rok Šparovec, Jure Osolin in Matjaž Tirovič

drugi in ena četrta sektorska uvrstitev ekipe Bled so napovedovale uresničitve naših visokih pričakovanj. Preostali slovenski ekipi sta bili manj uspešni, saj je bila konkurenca tekmovalcev izredna. V konkurenci tekmovalcev je bilo 48 posameznikov oziroma 16 ekip iz osmih držav: vseh nekdanjih jugoslovanskih republik, Madžarske in Bolgarije.

Opoldanski premor smo izkoristili za izmenjavo mnenj in izkušenj in rezultat ni izostal, saj so naši tekmovalci z Bleda kljub nekaj slabšim sektorskim uvrstitvam (1., 6. in 13. mesto) prevzeli vodstvo, »pomagala« pa nam je tudi domača ekipa, ki se je uvrstila slabše. Da mislimo resno ogroziti prvo mesto,

Za ljubitelje ribolova, predvsem muharjenja, je reka Tara s svojimi pritoki vrhunski muharski revir, dolg približno 15 km, ki ga v glavnem poseljujejo domorodne vrste rib – potočne postrvi, lipani in sulci. Zaradi lahko pristopnega terena in najrazličnejših oblik rečnega toka je ta del Tare najprivlačnejši za muharjenje. Kristalno čisti tolmunji in brzice skrivajo kapitalne ribe, ki so aktivne ves dan.

priča podatek, da tudi večerni finale EP v nogometu ni zmotil priprav na nedeljsko zadnjo tekmo. In res, ob takem zavzemanju in resnosti rezultat kratko malo ne more izostati. S prvim in dvema drugima sektorskima mestoma nam nihče ni bil kos. Zmaga je bila naša in veselje se je lahko začelo. Ni nam bilo težko počakati na popoldanski banket in podelitev priznanj, medalj in pokalov. Ves trud in dolga naporna pot sta bila v trenutku pozabljena. Preostali naši ekipi sta nastopili tako, kot sta bili v tako močni konkurenci sposobni: solidno je bilo 12. mesto ekipe RZS, manj od pričakovanega je bila le uvrstitev ekipe Novega mesta.

Rezultati ekipno:

- RD Bled (SLO) 32 točk (74 rib)
- SRK Lim Berane (ČG) 48 točk (58 rib)
- SRD Banja Luka (BIH) 50 točk (58 rib)

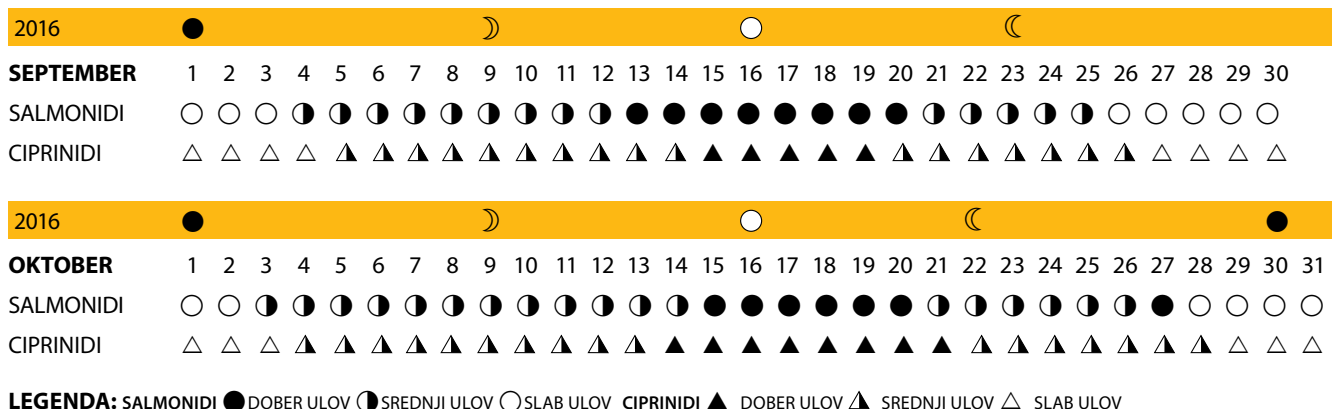
Rezultati posamezno:

- Rok Šparovec, Bled (SLO) 7 točk (30 rib)
 - Siniša Bovan, B. Luka (BIH) 9 točk (27 rib)
 - Matjaž Tirovič, Bled (SLO) 9 točk (19 rib)
- Drago Ornik

Posebna pohvala velja mladim blejskim tekmovalcem, ki so se resno in zelo profesionalno lotili priprav in tudi samega tekmovalja. Samo s takšnim načinom lahko pričakujemo dobre, tudi najboljše rezultate. RD Maribor, ki je priskočila na pomoč in odobrila uporabo kombija za prevoz tekmovalcev, je nedvomno zelo pripomogla k dosegu odličnega uspeha, zato hvala tudi njim.

IZBERITE SI NAJUSPEŠNEJŠI DAN ZA RIBOLOV

NA OSNOVI HERSCHLOVEGA VREMENSKEGA KLJUČA VAM SVETUJEMO NAJPRIMERNEJŠE DNI ZA USPEŠEN RIBOLOV:

LEGENDA: SALMONIDI ● DOBER ULOV ● SREDNJI ULOV ○ SLAB ULOV CIPRINIDI ▲ DOBER ULOV ▲ SREDNJI ULOV △ SLAB ULOV

LOV RIB S PLOVCEM

KONČANO JE 25. DRŽAVNO PRVENSTVO V KATEGORIJAH U-14, U-18 IN U-23 V LOVU RIB

Državni prvaki: Patrik Čož, Urška Žonta in Miha Jezovšek

Ob ribiškem domu RD Šempeter je 9. in 10. julija na skrbno urejeni tekmovalni trasi ribnika potekalo 25. Državno prvenstvo mladih ribičev v lovu rib s plovcem (DP v LRP) v kategorijah U-14, U-18 in U-23.

Sonočno jutro je napovedovalo vroč poletni dan in temu posledično zahtevno tekmovalstvo. Mladi ribiči in ribičke so s svojimi mentorji - trenerji skrbno preverjali vse tisto, kar je potrebno za uspešen nastop. Delegat tekmovalstva Zdenko Mak je rutinsko razrešil nastalo težavo glede prepozno prijavljenih tekmovalcev ene od udeleženk RD, tako da so z vodji ekip soglasno sklenili, da bodo dodatno dopolnili število tekmovalnih mest in mladi so kljub zapletu lahko tekmovali.

Predsednik RD Šempeter Boštjan Zagožen je s svojimi sodelavci Mitjo Blatnikom (vodja tekmovalstva), Gregorjem Dolinškom (administrativni del) in preostalimi člani RD dva dni brez zapletov uspešno organizacijsko povezoval državno prvenstvo. Pred začetkom tekmovalstva je prijazno pozdravil vse navzoče in jim zaželel veliko uspeha na tekmovalstvu, ki se je na sodnikov znak začelo ob točno določenem času.

V omenjenih starostnih skupinah je tokrat nastopilo skupaj 42 mladih obetavnih tekmovalcev iz različnih krajev Slovenije, ki so prikazali veliko volje in znanja. S svojimi nastopi so potrdili, da so se na prvenstvo dobro pripravili, kar je zelo pohvalno tudi za njihove trenerje - mentorje, saj so nekateri mladi tekmovalci prikazali izjemno tehniko ribolova.

Tekmovalstvo je potekalo na treh ločenih tekmovališčih ob ribniku v Preserjah. Tekmovalna trasa za najmlajše kategorije (U-14) je bila razdeljena na dva sektorja (A in B), za starejše tekmovalce (U-18) na tri (A, B in C), za najstarejše (U-23) pa je zadostoval en sektor, saj je nastopilo le šest tekmovalcev. Slednje potrjuje mnenje večine prisotnih trenerjev - mentorjev in njihovih številnih zvestih spremljevalcev - staršev, da je nujno treba spremeniti sistem tekmovalstva, saj sta dve tekmi skozi vse leto premalo in le pesek v oči prizadevnemu delu z mladimi.

Na tekmovalstvu so pretežno prijemale krapi, kleni, ploščiči, podusti in tudi amur je znal dodobra namučiti

Ob odprtju Državnega prvenstva v soboto smo zaman pričakovali nekaj prijaznih spodbudnih besed mladim tekmovalcem od predsednika Tekmovalne komisije pri RZS Bojana Javornika oz. predsednika Tekmovalne podkomisije v lovu rib s plovcem Branka Zeliča. Glede na to, da smo ju naslednje jutro srečali na tekmovalstvu lige veteranov v Radečah, se še toliko bolj upravičeno sprašujemo, s čim so se jima mladi ribiči in prizadevni organizatorji RD Šempeter zamerili, da si niso zaslužili njune pozornosti.

marsikatega tekmovalca oz. tekmovalko.

Po dvodnevem tekmovalstvu so bili doseženi naslednji rezultati:

V kategoriji U-14 je Patrik Čož iz RD Grosuplje z osvojenima dvema prvima mestoma (1+1) prejel le dve negativni točki (NT) in s skupno težo 14.160 g ujetih rib osvojil naslov državnega prvaka pred klubskim sotekmovalcem Markom Hotkom, ki je prejel enako

število NT, a je ujel manj rib (7.890 g) in osvojil odlično drugo mesto; z izjemnima nastopoma je tretje mesto osvojil Matej Čebul, Koroška RD (4 NT in teža 11.010 g), nehvaležno četrto mesto Gal Dragar, RD Radeče (5 NT in teža 5.990 g), peto Leon Kosič, ZRD Celje (5 NT in teža 4.780 g), šesto Patrik Vozel, RD Litija (5 NT in teža 4.680 g), sedmo Rene Murota, RD Ljutomer (5 NT in teža 3.710 g), osmo Rok Martinčič, RD Radeče (6 NT in teža 4.430 g), deveto Matija Hauptman, RD Litija (6 NT in teža 2.210 g), deseto mesto Žan Bastl, ZRD Celje (7 NT in teža 3.690 g) itn.

V kategoriji U-18 je z dvema izjemnima nastopoma osvojila državni naslov Urška Žonta RD Radeče, ki je prejela 3 NT in ujela 13.360 g rib, Leja Javornik RD Grosuplje je v dokaj izenačenem dvoboju za drugo mesto (4 NT in teža 17.600 g) premagala tretjevrščenega tekmovalca Petra Nagyja, RD Lendava, ki je prejel ravno toliko NT, a ujel manjšo težo rib (14.950 g). Le za ▶

Začelo se je zares; natančno privabljanje rib je zelo pomembno. (Foto: J. Šmejč)

Desetletni Leon Kosič (tudi štajerski prvak v judu) je prvi dan zmagal in razveselil tudi svojega dedka. (Foto: J. Šmejč)

Z leve: Boštjan Zagožen, predsednik RD Šempeter, z novimi državnimi prvaki Urško Žonta (U-18), Mihom Jezovškom (U-23), Patrikom Čožem (U-14) in sekretarjem RZS Igorjem Miličičem. (Foto: arhiv B. Zagožen)

Državni prvak v kategoriji U-23 Miha Jezovšek (foto: J. Šmejč)

Na zmagovalnem odru so bili zbrani najuspešnejši tekmovalci DP LRP 2016 v kategorijah U-14, U-18 in U-23. Vsem skupaj iskreno čestitamo! (Foto: arhiv B. Zagožen)

BOŠTJAN ZAGOŽEN, PREDSEDNIK RD ŠEMPETER

Želimo biti prepoznavni na zemljevidu Evrope

Ob ribniku Preserje sem pokramljal z Boštjanom Zagožnom, novoizvoljenim predsednikom RD Šempeter, ki je na tej funkciji zamenjal dolgoletnega uspešnega predsednika Zdenka Maka. Boštjan je priznani strokovnjak računalniške informatike ter po mojih prvih vtisih zelo prijeten in odprt človek z jasnimi cilji vodenja ribiške dejavnosti šempeterskih ribičev, s katerimi namerava želje v čim večji meri tudi uresničiti.

Že na samem začetku najinega pogovora je poudaril: »Šempeterska ribičija se ni pričela z nami, saj so predhodne generacije naših ribičev s prostovoljnim delom postavile trdne temelje naši ribiški dejavnosti, za kar jim bomo vselej hvaležni. Istočasno pa to pomeni tudi zavezo, da s spoštovanjem nadaljujemo njihovo delo in ga nadgradimo. Pri tem je treba uporabiti modrost starejših in zagon mlajših.« V nadaljevanju pogovora je povedal nekaj besed o smernicah bodočega delovanja RD Šempeter: »Zelo sem zadovoljen, da lahko organiziramo velik in pomemben športni dogodek, kot

Novi predsednik RD Šempeter, Boštjan Zagožen (foto: J. Šmejč)

je DP LRP, na katerem se zberejo mladi ribiči iz domala vseh koncev Slovenije. V naši RD imamo dobre naravne pogoje za razvoj športno ribolovne dejavnosti, ki ribiču ponujajo pestro izbiro ribolova. Vode, s katerimi upravljamo, tudi redno

poribljavamo. Znano je, da v njih plavajo kapitalne ščuke, katerih stalež dopolnjujemo z ribami iz ribnika Žalec. S pomočjo gojitvenih ribnikov danes ribiču nudimo več vrst krapovcev. V zgornjem delu reke Savinje ribiči lahko muhari. Naša reka je znana, da v njej kraljujejo lepi sulci. Tudi beličarji lahko izbirajo, katere vrste belih rib bodo lovili. Trudimo se za pestro ribolovno ponudbo, saj imamo tudi dober naravni prirast rib, ki ljudem marsikaj ponuja. Želimo si ujeti in držati korak z najuspešnejšimi slovenskimi RD, želimo se vrniti na evropski zemljevid pestre turistično ribolovne ponudbe, torej tja, kjer smo pred leti že bili prepoznavni. Radi bi povečali število članstva, saj je bilo v našo RD nekoč vključenih kar 700 članov. Danes nas je 180 in le s pravo društveno politiko se nam bo število članstva postopoma povečalo. Z velikim zadovoljstvom bomo sprejeli ribiče, ki se nam želijo pridružiti.«

Novemu predsedniku želimo, da bi skupaj s šempeterskimi ribiči uspel uresničiti svojo in njihovo vizijo uspešne ribiške družine.

Končan prvi del tekmovanj

točko je za Petrom zaostal in osvojil četrto mesto Rok Svetec, Koroška RD (5 NT), a ujel rekordno dvodnevno težo (25.300 g) rib. Peto mesto je zasedel Rok Košenina, ZRD Celje (5 NT in teža 13.890 g), šesto Rene Rizman, RD Ormož (5 NT in teža 12.250 g), sedmo Mihael Kukavec, RD Radgona (6 NT in teža 10.620 g), osmo Klementina Križanec RD Slovenska Bistrica (7 NT in teža 11.230 g), deveto Blaž Novak, Koroška RD (7 NT in teža 7.160 g), deseto Tadej Horvat, RD Lendava (8 NT in teža 12.880 g) itn.

V kategoriji U-23 so se v tekmovalnih ribolovnih veččinah pomerili priznani tekmovalci, med katerimi so bili tudi tisti, ki so že zastopali Slovenijo na pomembnih mednarodnih tekmovanjih

Uspešna tekmovalka Leja Javornik z lepim ulovom (foto: J. Šmejc)

mlajših selekcij, nekaj tekmovalcev pa je tudi že vključenih v ligaško člansko tekmovanje v LRP. V konkurenci šestih tekmovalcev je naslov državnega prvaka osvojil obetavni mladi slovenski tekmovalec Miha Jezovšek iz RD Celje s 4 NT in rekordno težo 26.570 g ujetih rib. Drugo mesto je z eno NT več (5 NT in teža 19.010 g) osvojil nadarjeni Luka Lesjak, RD Radgona, tretji je bil Tom Čopar, RD Mozirje (7 NT in teža 15.180 g), nehvaležno četrto mesto je pripadlo Dominiku Vozlu, RD Litija (7 NT in teža 13.760 g), peto Žigi Irmanu, RD Mozirje (9 NT in teža 11.630 g) in šesto Eneju Javorniku, RD Grosuplje (10 NT in teža 10.940 g).

Na vsakodnevni svečani razglasitvi je tekmovalce z doseženimi rezultati seznanil vodja tekmovanja Mitja Blatnik. Medalje in pokala sta podelila predsednik RD Šempeter Boštjan Zagožen in sekretar RZS Igor Miličič.

Novim državnim prvakom in tudi drugim uspešnim nastopajočim izrekamo iskrene čestitke, tistim malo manj uspešnim pa želimo več športne sreče na naslednjem DP LRP.

Jože Šmejc

Na državnem prvenstvu v lovu rib z umetno muho (DP LRM) tekmujemo v treh kategorijah. Poleg članov, ki imajo v programu osem tekem, tekmujemo tudi v kategoriji veteranov, starih več kot 55 let, na treh tekmah ter v enotni mladinski ligi, kjer tekmujejo mladi muharji do 18. leta starosti na šestih tekmah.

Tekmovanja v članski konkurenci imajo že dolgo tradicijo, tekmovanja v drugih kategorijah pa potekajo šele tretje leto. Ker so tekmovanja LRM specifična in v veliki meri odvisna od razmer v naravi, se zgodi, da moramo katero od njih prestaviti na kasnejši – rezervni termin ali ga celo odpovedati. Prav letos nam je narava precej zagodla, tako da smo tekmo kar nekajkrat prestavili ali celo odpovedali. Vendar vsi neljubi ukrepi ne bodo ogrozili veljavnosti državnega prvenstva.

Člani

V članski konkurenci je registriranih 47 tekmovalcev in smo od razpisanih šestih tekmovanj v prvem delu leta uspeli izvesti štiri. Vse so bile dobro obiskane in so potekale v pravem športnem duhu. Tekmovanja nam je uspelo izvesti na zelo visokem nivoju, kar smo v prejšnjih sezonah že kar pogrešali.

Prvo tekmovanje, takoj na začetku aprila,

je potekalo na ribniku ob ribiškem domu Ljubno. To je bila prva tekma, ki smo jo izpeljali na stoječi vodi in je odlično uspela, pravila pa so bila prirejena za lov z brega. Za takšne razmere so se najbolje pripravili tekmovalci z Bleda, sicer lanski državni prvaki, drugi so bili Novomeščani in tretji Mozirjani. Med posamezniki se je najbolje izkazal Bojan Jurman iz Novega mesta pred Arminom Vodopivcem iz Slovenske Bistrice ter Medvodčanom Danilom Bižalom. Največ so ujeli šarenk, med njimi tudi primerke, večje od 50 cm, prijela pa sta tudi kakšna potočnica in klen. Tekmovalcem so preglavice povzročali sulci, ki pa so bili le premočni za naveze tekmovalcev.

Po težavah z vremenom in naraslimi vodami smo uspeli izpeljati drugo tekmo konec aprila na Krki v Šmihelu pri Žužemberku. Že tradicionalna trasa je nudila odlične razmere in tako so se odzvale tudi ribe, predvsem potočne postrvi, ki so prevladovali. V takih razmerah so svojo ▶

Tekmovanje članov z brega na ribniku na Ljubnem

prevlado obdržali Blejci, Medvodčani so se uvrstili na drugo mesto, Mozirjani pa so ostali na tretjem. Med posamezniki sta prvo in drugo mesto osvojila Blejca Rok Šparovec in Jure Osolin, tretji pa je bil Jože Ilc iz Mozirja.

Vreme nam je bilo naklonjeno 8. maja in tekma na Kokri ni bila vprašljiva. RD Kranj nam je pripravila dobre tekmovalne razmere, le hladna Kokra je ovirala ribe k boljšemu prijemu. V slabih razmerah se je vrstni red malo premešal. Jeseniški tekmovalci so slavili zmago pred Bohinjci in Mariborčani. Med posamezniki sem se najbolje znašel Mariborčan, avtor prispevka, pred Blejcem Luko Serianzom in Novomeščanom Senadom Durmičem.

V Ljubnem so slavili (z leve) Armin Vodopivec (2. mesto), Bojan (1. mesto) in Danilo Bižal (3. mesto).

Na Kamniški Bistrici je zmagala ekipa Medvod v sestavi (z leve) Marjan Kolar, Danilo Bižal in Edo Januš.

Ulovljenih 71 šarenk in 41 potočnic pa je dokaz, da so bile razmere zahtevne.

Vreme je bilo še vedno nepredvidljivo, vendar so se vodostaji umirjali in uspeli smo izpeljati četrto tekmo od šestih razpisanih. Tokrat ja bila na vrsti Kamniška Bistrica na tekmovalni trasi v Kamniku. Tudi ta prelepa reka je tekmovalcem dala veliko užitka, vsaj večini. Kdor zna, ta zna in to so dokazali tekmovalci Medvod, ki so zmagali šele prvo tekmo, vendar je zadoščala le ena riba, da so slavili pred Mozirjani. Oboji so zbrali 26 točk, le da so zmagovalci ujeli 43 rib, drugi pa 42. Tretji so bili vse boljši Bohinjci. Med uplenjenimi ribami je bilo kar nekaj lipanov, večjih od 40 cm. Med posamezniki si je vso konkurenco pokoril Marjan Kolar iz Medvod, drugi je bil Rok Šparovec z Bleda in tretji Besim Jusič iz Mozirja.

Prvi del tekmovalne se je končal, čaka nas

še jesenski del. Če bodo razmere normalne, bosta septembra tekmi na Savi Dolinki na Jesenicah in na Savinji v Mozirju. Do takrat pa bodo na vrhu med ekipami Bled, Medvode in Mozirje, med posamezniki pa presenetljivo Urban Žurbi iz Bohinja ter pričakovano Blejca Rok Šparovec in Dejan Ambrožič. Letošnje prvenstvo je zelo izenačeno, o čemer priča podatek, da so na štirih tekmah med posamezniki zmagali štirje različni tekmovalci. Rezultat se bo premešal, ko se bo na koncu črtal najslabši rezultat. Nič drugače ne bo v ekipnem delu. Čeprav so Blejci že trikrat zmagali, jim naslov državnega prvaka še ni zagotovljen.

Zmagovalci tekme veteranov na Dravi (z leve): Fadi Čekić (3. mesto), predsednik RD Maribor Bojan Javornik, zmagovalec Drago Ornik in levo Viktor Mlakar (2. mesto).

Na Kokri sem se svoje prve zmage veselil Drago Ornik (sredina), drugi je bil Luka Serianz (levo) in tretji Senad Durmič.

Veterani

Veterani v ligi tekmujejo samo kot posamezniki, registriranih pa je 23 tekmovalcev. Tako kot v članski konkurenci so težave tudi tukaj. S težavo nam je uspelo izpeljati dve tekmi. Prva je bila na težavni in malo povišani Savinji v Mozirju, kjer se je najbolje znašel domačin Josip Lastrič in zmagal pred Bohinjcem Francem Jensterlem in Mariborčanom Dragom Kocjanom. Tekmovalci so ujeli le 23 postrvi, kar priča o zelo zahtevnih razmerah. Naslednjo tekmo smo pripravili v Mariboru. Drava po večdnevem deževju ni ponudila razmer, ki smo jih pričakovali, a tekma je bila veljavna. Tekmovalcem je uspelo upleniti kar nekaj potočnic in klenov, med njimi se je znašla tudi zajetna mrena. Veseli podatek, da so tekmovalci ujeli največ

potočnic, med njimi tudi dolgih 40 cm in več. Zmagovalec tekme sem bil z ujetimi šestimi ribami avtor prispevka, drugo mesto si je priboril Viktor Mlakar iz Mozirja, tretje pa Jeseničan Fadi Čekić, vsak s po tremi ujetimi ribami.

V septembru nas čaka vsaj še tekma na Savi v Kranju in upamo na dobre razmere. Kranjčani to znajo ...

Mladi

Tako kot v vseh konkurencah se tudi mladi ukvarjajo s težavami pri izvedbi tekem. Da bi izvedli državno prvenstvo, tekmujejo v enem terminu na dveh tekmah – na eni dopoldan in na drugi popoldan, na isti ali

Mladi na Ljubnem (z leve): Rok Svetec (2. mesto), zmagovalec Tilen Zamernik in Luka Pesjak (3. mesto).

drugi trasi. Med tekmama mora biti vsaj eno uro predaha, žreb štartnih mest pa se ponovi. Doslej jim je uspelo tekmujejo samo v Ljubnem in Mozirju. Ena tekma je potekala na ribniku v Ljubnem (dopoldan), druga pa istega dne (popoldan) na Savinji. Drugi dve sta potekali prav tako na Savinji, le da v Mozirju.

Za DP LRM je registriranih devetnajst tekmovalcev, ki tekmujejo samo v posamični konkurenci. Na ribniku se je v lovu z brega najbolj izkazal domačin Tilen Zamernik, drugi je bil lanski državni prvak iz koroške RD, Rok Svetec, na tretjem mestu pa je bil še en domačin, Luka Pesjak.

Na popoldanski tekmi na Savinji ni bilo posebnih sprememb. Zmagovalec je bil isti kot na dopoldanski tekmi, drugo mesto je osvojil Blejčan Lovro Mencinger, tretje pa Rok Svetec.

V naslednjem terminu v Mozirju se je vrstni red krepko premešal. Na dopoldanski tekmi se je najbolje izkazal Tilen Potočnik z Ljubnega, drugi je bil Jaka Stare z Bleda, tretji pa Luka Pesjak prav tako z Ljubnega. Popoldanska tekma je dala na vrhu druge obraze. Zmagovalec je bil Žiga Fijavž iz Celja, drugi in tretji pa Korošca Matej Čebul in Rok Svetec. Pred jesenskima tekmama je sicer še vedno v prednosti Tilen Zamernik, vendar se mu nevarno približujejo preostali mladeniči. Za končno zmago se bo bil še hud boj, saj se domačini z Ljubnega pripravljajo na bližajoče svetovno prvenstvo mladih muharjev. V reprezentanci bo kar nekaj domačinov.

Drago Ornik

40. TEKMOVANJE ZA POKAL KRKA

Jubilejna zmaga pripadla Novomeščanom

V prijetno svežem poletnem jutru smo se na brežini reke Krke ob gostišču Loka v Novem mestu na povabilo organizatorja RD Novo mesto zbrali ribiči iz različnih krajev Slovenije, da bi se udeležili 40. Pokala Krka v lovu rib s plovcem (LRP) in se tako pridružili praznovanju 70. obletnice delovanja RD Novo mesto.

Ribiško snidenje je potekalo v prijetnem prazničnem vzdušju, za kar so poskrbeli prizadevni novomeški ribiški gostitelji in njihov predsednik Djordje Vučković, ki je v pozdravnem nagovoru na kratko predstavil delovanje RD Novo mesto. Med drugim je poudaril pomen aktivnosti ribičev na različnih področjih delovanja. Posebej je izpostavil njihove ribiške predhodnike, ki so postavili trdne temelje in zapustili bogato dediščino za uspešno nadaljevanje novomeške ribiške dejavnosti, ki jo želijo ohraniti in po najboljših možnostih nadgraditi. V zaključnem delu nagovora je prisotnim tekmovalcem in nji-

Franc Liberšar, predsednik TK pri RD Novo mesto

hovim spremljevalcem zaželel prijetno počutje in predvsem veliko uspeha na tekmovanju ter predal besedo predsedniku tekmovalne komisije (TK) RD Novo mesto Francu Liberšarju, ki nas je seznanil s potekom tekmovanja. Frenk, kot ga kličejo ribiški prijatelji, je predhodno s svojimi sodelavci (Ivanom Bobnarjem, Markom Mavserjem in Janezom Gregorčičem) pripravil vse potrebno za brezhibno izvedbo omenjenega tekmovalnega dogodka v Novem mestu.

Pred samim začetkom tekmovanja je vztrajno dviganje temperature v že dokaj ogretem ozračju napovedovalo vroč poletni dan. Skrivnostni, neslišno počasen rečni

Prve tri uvrščene ekipe 40. Pokala Krka (z leve): drugouvrščena RD Brestanica - Krško, tretjevrščena RD Kostanjevica VDE – veterani in spredaj prvaki, RD Novo mesto.

Sektorski prvaki (z leve): Jože Šmejc (sektor C), Marjan Barle (sektor B) in Ivan Bobnar (sektor A).

tok Krke, ki je v svojem objemu še hladila ribji živelj, je dal slutiti, da bodo ribe previdno in bolj »zvedavo«
prijemale. Med štiriurnim tekmovanjem so se slutnje izkazale za resnične, saj so vodne žuželke in sveže rastoče alge na rečnem dnu ribam očitno nudile zadostni jutranji obrok in jim naša ponudba pripravljene krme ni posebno zadišala ...

V zahtevnem in težkem tekmovalnem dnevu smo imeli tekmovalci z bolj srečno roko pri žrebu tudi bolj obetaven tekmovalni dan, kar pa je bilo treba izkoristiti, sicer bi to naredil bližnji, bolj iznajdljiv tekmovalec in prednost bi splavala po vodi.

Po končanem tekmovanju je sledila razglasitev doseženih rezultatov v posamični in ekipni konkurenci.

V posamični sektorski razvrstitvi so bili tokrat najuspešnejši posamezniki:

- v A-sektorju je zmagal Ivan Bobnar, RD NM (1 NT in teža 9.350 g, kar je bila največja teža ujetih rib dneva), drugo mesto je osvojil Mitja Koren, RD Ptuj (2 NT in teža 1.560 g), tretje Jože Rodič, RD Kostanjevica (3 NT in teža 1.540 g) itn. Mitjo in Jožeta je ločilo le nekaj gramov!

- v B-sektorju je bil tokrat nepremagljiv Marjan Barle, RD Sevnica (1 NT in teža 3.990 g), drugi je bil Zoran Vidovič, RD Ptuj (2 NT in teža 3.470 g), tretji Janez Kozole, RD Brestanica Krško (3 NT in teža 2.930 g) itn.

- v C-sektorju sem bil deležnik zmagovalne sreče Jože Šmejc, RD Kostanjevica VDE – veterani (1 NT in teža 4.100 g), drugi je bil Darko Juvančič, RD NM (2 NT in teža 3.330 g), tretji Samo Milavec RD Grosuplje (3 NT in teža 1.880 g) itn.

Prvo mesto v ekipnem seštevku točk je s skupno prejetimi 7 NT in 14.630 g ujetih rib osvojila ekipa RD NM 1 (Ivan Bobnar, Marko Mavsar in Darko Juvančič) ter premagala drugouvrščeno ekipo RD Brestanica Krško (11 NT in teža 6.040 g). Tretje mesto je osvojila ▶

V stiski spoznaš prijatelja

Žreb je določil, da sva se na tekmovanju ob reki Krki spoprijela »mož na moža«
z Zoranom Lekom, ki je sicer podpredsednik RD Novo mesto in odgovorni urednik njihovega internega glasila Zeleni tolumni Krke. Na jutranjem zboru mi je predlagal, naj bom jaz tisti, ki bo tokrat pisal o jubilejnem športnem dogodku, kar sem sprejel s spoštovanjem in odgovornostjo. Hiteli smo s pripravami, saj se je bližal začetek tekmovanja. Po dobre pol ure tekmovanja sem zapel lepo platico. Z drugo roko sem zgrabil podmetalko,

ki pa se mi je na sredini iztaknila in se počasi začela potapljaliti. Hitro sem se usedel na strmo, od jutranje rose mokro brežino ter z nogama zgrabil sneti del držala, ob tem pa začel počasi in neustavljivo drseti z nogama vse globlje v reko. K sreči je dogodek spremljal moj »sosed«
Zoran, ki je nemudoma prihitel na pomoč, me zgrabil pod obema rokama in me potegnil na suho. Z eno roko sem še vedno držal palico z zapeto ribo; ponovno sem sestavil držalo podmetanke in srečno zajel pomembne »točke«.

Zoran me je tako rešil izločitve v primeru, da bi zakorakal ali zaplaval v Krko in s športnim dejanjem potrdil znani rek, da v stiski spoznaš prijatelja!

Energijo črpa iz ribičije

Janez Gregorčič je eden tistih ribiških zanesenjakov, ki, čeprav formalno niso povezani z nobeno funkcijo v RD, za ribičijo žrtvujejo ogromno svojega dela in časa. »Kljub zdravstvenim težavam z veseljem poprima za delo, kjer in kadar je to potrebno in je res prava desna roka.« je povedal njegov ribiški prijatelj Franc Liberšar. Na kratko ga predstavljamo tudi bralcem Ribičja.

Janez, tvoji ribiški prijatelji poudarjajo, da tudi takrat, ko se vrneš z bolniške postelje, navkljub tveganju priskočiš in pomagaš pri delu. Od kje ti volja in energija?

»Zavedam se, da če ne bomo poprijeli s skupnimi močmi, bodo naše želje po uspešni izvedbi načrtovane naloge padle v vodo. Preprosto: čut pripadnosti in obenem sprostitev ob uspešno opravljenem delu mi dajeta dodatno energijo ter polno mero zadovoljstva, kar je zelo pomembno za moje zdravje.«

Že četrto desetletje si med nami ribiči. Kaj te je navdušilo za to odločitev?

»Rad imam naravo in predvsem njen ribji živelj. Ob graditvi jezov na reki Krki sem kot takratni vodja avtoparka s težko mehanizacijo še sam dodal svoj kamenček v mozaik uspešnosti naše RD, čeprav je prek Vodne skupnosti finančno pomagala tudi država. Ribiči smo opravili veliko udarniških ur, kar država počasi pozablja in ribiška društva danes celo obdavčuje! Potrebno je ločiti ribičijo,

Janez Gregorčič, neutrudni član RD Novo mesto

ki ima temelj v neprofitnem zanesenjaštvu, od surovega pridobitništva.«

RD Novo mesto je dobro organizirano društvo, vse »štima«, mar ne?

»Ja, res smo uspešna in dobro organizirana RD, saj jo naš predsednik Djordje Vučković uspešno krmari našo »ribiško barko«. A vseeno moramo paziti, da je tokovi komercializma ne odnesejo od naše temeljne usmerjenosti, ki so jo z velikim zanosom, vizijo in ljubeznijo začrtali naši predhodniki, čeprav bi brez postranske dejavnosti težko zadostili današnjim finančnim obveznostim in potrebam društva.«

Bi kaj spremenil ali svetoval vodstvu vaše RD?

»Naša RD ima poleg pravilnika RZS tudi

svoja, dodatno zaostrena pravila, kar je po eni strani pohvalno, a določene določbe bi morali tudi malo spremeniti in prislusniti članstvu, ki bi se zaradi tega prav gotovo številčno povečalo. Ena od teh je, da bi ribičem lahko omogočili ribolov tudi v nočnem času, kot je to dovoljeno ponekod drugje. S tem bi zmanjšali nočni krivolov, povečala bi se turistična ribolovna ponudba in še kaj drugega.«

Znan si kot uspešen tekmovalcev v LRP, ki je že oblekel reprezentančni dres in se z doseženim zapisal med najuspešnejše tekmovalce v vaši RD. Kaj te tako navdušuje, da si v jeseni žitljenja še vedno tako aktiven športnik?

»Spoznal sem lepote in draž športnega ribolova, ki mi veliko pomeni, kot tudi druženje z ribiški prijatelji, s katerimi si delimo nova spoznanja, ki so mnogokrat odločujočega pomena za dosego željenega rezultata. Vse to me osrečuje in mi daje dodatno energijo za življenje, ki je močno povezano z ribičijo,« je zadovoljnega obraza strnil svoje misli naš neumorni ribiški prijatelj, ki je ob jubilejnem praznovanju prejel red za ribiške zasluge 2. stopnje RZS in obenem izvedel, da je za aktivno delovanje v PZDU (pokrajinska zveza društev upokojencev) Dolenjske in Bele Krajine predlagan za dobitnika državnega priznanja društva upokojencev, za kar mu iskreno čestitamo. Predvsem pa mu želimo čim več zdravja, športnih uspehov in še mnogo srečnih trenutkov na brežinah vodá.

RD Kostanjevica VDE – veterani (14 NT in teža 5.440 g), četrto ekipa RD Ptuj (15 NT in teža 5.190 g), peto RD Kostanjevica z istim številom NT (15), a manjšo težo ujetih rib (2.700 g), šesto RD Sevnica (18,5 NT in teža 4.860 g), sedmo RD Grosuplje (21,5 NT in teža 2.770 g), osmo RD Metlika (22 NT in teža 1.510 g), deveto RD Brežice (28 NT in teža 1.830 g), deseto RD NM 2 (28,5 NT in teža 920 g) itn.

Ob razglasitvi končnih rezultatov so najuspešnejši tekmovalci prejeli medalje in precej praktičnih nagrad. Najuspešnejše ekipe pa so prejele pokale s spominskim obeležjem, ki jih bo spominjalo na oba jubileja RD Novo mesto.

Tradicija tekmovalne dejavnosti

Po končanem tekmovanju smo obujali spomine prejšnjih desetletij in se med drugim spomnili izjemnih novomeških ribiških zanesenjakov – pionirjev športnotekmovalne dejavnosti, med katere prav gotovo spadata žal že pokojna večkratna reprezentanta skupne države Jugoslavije, Brane Suhi in dr. Ivo Podrgajs, ki sta v športnih disciplinah v LRP ter kastingu dosegala imenitne rezultate. Uspešno so jima sledili njihovi mlajši sotekmovalci (Miro Bergar, Peter Bajc, Jani Bajc, Marjan Bračiga ...), njim pa sledi sedanja prizadevna generacija tekmovalcev v A-ligi in tudi v ligi veteranov v vseh ribolovnih disciplinah. Po besedah Franca Liberšarja, ki poleg funkcije predsednika TK že dvajset let predseduje pododboru Kronovo in tako uspešno povezuje ribiče tega kraja z

matično RD, so tokrat novomeške ribiče razveselili njihovi kraparji z osvojenim naslovom državnih prvakov v lovu krapa z obtežilnikom in jim ob tej priložnosti iskreno čestitamo.

Frenk, ki tako skrbi za plovčkarje, muharje in kraparje, je med drugim poudaril, da se tudi v prihodnosti ni bati za nasledstvo športnih ribičev, saj Drago Piškur, predsednik komisije

za delo z mladimi, z njimi dela uspešno in zavzeto. Med drugim se povezuje z osnovnimi šolami v Novem mestu, kjer se učenci seznanjajo in vključujejo v ribiško dejavnost. »Ja, včasih mi obilica dela dobesedno izprazni akumulatorje, a mi jih zvesti sodelavci (Ivan, Marko in Janez) pomagajo znova napolniti.«

Jože Šmejc

Tekmovanje v lovu rib s plovcem za pokal Občine Dravograd

Koroška RD vsako leto ob prazniku Občine Dravograd organizira tradicionalno tekmovanje v lovu rib s plovcem za Pokal Občine Dravograd.

Tudi letos so se v soboto, 2. julija, ribiči zbrali na ribniku Brdinje. Zjutraj jih je najprej pričakal zajtrk, potem pa so izžrebali štartna mesta ter začeli s tekmovanjem, ki je potekalo ekipno in posamezno.

Po končanem tekmovanju je sledilo kosilo v ribiškem domu v Dravogradu, razglasitev rezultatov in podelitev pokalov, medalj in praktičnih nagrad. Tudi letos se je podelitve udeležila županja Občine Dravograd Marijana Cigala, ki je najprej pozdravila vse navzoče, potem pa podelila medalje. Podelitev vsako leto popestrijo tudi trubači iz Srbije. Letos je nastopil trubaški orkester Aleksandra Vasiljevića.

Rezultati tekmovanja so bili naslednji: ekipno:

1. mesto ekipa Legende z 10,5 KT (KT)
2. mesto ekipa Dravograd z 11,5 KT
3. mesto ekipa Muta z 12 KT

in še posamezno:

1. mesto Jože Skaza
2. mesto Ludvik Kajnih
3. mesto Mirko Preglau

Vsem iskrene čestitke in nasvidenje prihodnje leto prvo soboto v juliju.

Robert Preglau

Med tekmovalci v lovu krapov z obtežilnikom

Tekmovalce v lovu krapov z obtežilnikom na dnu (LKO) sem obiskal dvakrat. Prvič popoldan na Šmartinskem jezeru in drugič na Slivniškem dopoldan. Vse skupaj za en ves dan – povsem v skladu z našo rubriko.

Na Šmartinskem jezeru sem nanje naletel pravzaprav povsem slučajno, ko sem se ob memorialu Franca Vintanca sprehajal po polotoku Brezova in opazil, da je kraparska trasa na nasprotni strani jezera povsem zasedena. Na vsakem ribolovnem mestu je bil postavljen šotor ali dva in sprva sem pomislil, da gre za običajne lovce na velike krape, potem pa sem se spomnil besed svojih ribiških znancev, ki tekmujejo v državni ligi LKO, da bodo letos tekme na Šmartinskem in Slivniškem jezeru. Da gre za eno izmed njih, so mi potrdili tudi domači ribiči iz RD Celje. Izostanek krapov na trnkah ribičev, ki so tekmovali v lovu rib s plovcem, so nekateri pripisali ravno tej tekmi in z njo povezanim obilnim krmljenjem, ki ga tekmovalci LKO uporabljajo v skladu s pravili.

Obnovljeno tekmovalno traso sem si tako ali tako nameraval ogledati in ker sem bil v bližini, bi bilo škoda, če ne bi izkoristil priložnosti in preveril resničnost pohval, ki v povezavi z njo prihajajo z vseh strani. Na Šmartinskem jezeru sem nazadnje lovil pred več kot petimi leti in takrat so bile brežine trase precej drugačne. Sprva zamišljen hiter

Krmlilna raketa je poletela krepko čez sto metrov. Dragan Djuričin (RD Novo mesto) na Slivniškem jezeru med krmljenjem krapov.

ogled se je potem zavlekel na nekaj ur. Prijetnih, seveda.

Kraparija, bodisi tekmovalna ali pa povsem običajna – rekreativna, je dandanašnji precej drugačna v primerjavi s tisto pred leti. Posebno tekmovalni ribolov krapov je postal, vsaj zdi

se mi, precejšnje garanje. Tekmovalci tistih 48 ur, kolikor traja tekma, bolj malo počivajo. Roko na srce, tega si, razumljivo, niti ne želijo. Če ne utrujajo zapete ribe, potem si prizadevajo kar najbolj privabiti jih na ribolovno mesto s pomočjo krme. Krmljenje ni najlažje ▶

Ekipa RD Slovenska Bistrica – Jasmin Šepić (desni) in Grega Sabelnik (poleg njiju je v ekipi še Franc Sabelnik) na Šmartinskem jezeru. V trenutku nastanka te fotografije sta imela tekmovalca štirinajst rib v skupni teži 25 kg, kar pomeni, da so jima prijemale bolj majhne ribe, vse pa so prijele visoko nad dnom.

Ekipa Celje 3 – Simon Fale (levi) in Boštjan Berčon - Bači. Tudi njima so boljše prijemale majhni krapci. Na prvi letošnji tekmi sta bila druga, lani pa nista tekmovala. Bači ima za seboj že kar nekaj tekmovalnih sezon in precej uspehov. Tekmoval je v sezonah od leta 2006 do 2010, dvakrat je bil državni prvak in trikrat drugi. V svoji prvi tekmovalni sezoni pa je bil zadnji. Znan je tudi po izredno dolgih metih.

Ekipa Celje 1 – Ivan Verhovnik (levo) in Matej Repnik sta bila v tistem trenutku tretja z ujetimi 37 kg krapov, od katerih je najtežji tehtal 7,7 kg. Lovila sta tako kot skoraj vsi drugi – na dvignjeno navezo. Z obnovljeno traso sta zelo zadovoljna. Lansko tekmovalno sezono sta končala v drugi polovici, čeprav sta začela zelo dobro in prvo tekmo zmagala.

Ekipa RD Renče – od leve Dražen Jurčević, Andraž Turšič in Rok Horvat – je bila v tistem trenutku s 75 kg ujetih krapov vodilna in dokazala, da niso vedno le skrajna mesta tista, ki zmagujejo. Rok in Dražen sta lovila na tekmovalnem mestu na sredini trase, za tako količino rib pa sta se morala precej potruditi. Njun najtežji krap je tehtal 11,20 kg.

opravilo in o tem sem nekaj že napisal v preteklosti. A če v t.i. prostem ribolovu lahko sam sebi rečeš »bom kasneje« in se raje zlekneš v udoben stol ali ležalnik ter dogajanje v vodi vsaj za nekaj časa prepustiš naključju, tega v tekmovalnem ribolovu ne moreš. Vsaj ni priporočljivo. Za vsako ribo posebej se je treba potruditi in krmiti natančno tudi na sto in več metrov od brega. A to niti ni najhujše. Zdi se, da je v zadnjem času edina uspešna dvignjena naveza ali naveza »zig rig«. Nekateri tekmovalci pravijo, da bi bili celo brez rib, če je ne bi uporabljali in

Ekipa RD Bled 1 – Ibro Redžić (spredaj) in Branislav Orlić (poleg njiju je v ekipi še Branko Kotnik) sta tekmovalca z enim od najdaljših tekmovalnih stažev v LKO. Skupaj sta že vse od leta 2003 in sta bila v tistem času trikrat državna prvaka. Rib je bilo tokrat bolj malo, lovila pa sta tako kot drugi – v glavnem z dvignjeno navezo.

bi lovili z običajno vabo na dnu ali tik nad njim. Kar zadeva mene, sem pravzaprav vesel, da je ponekod ta naveza v prostem ribolovu prepovedana. Gre namreč za precej naporno (vsaj zame), v določenih primerih pa tudi skoraj nemogočo tehniko lova krapov. Ta naveza namreč terja veliko dela, poseben način meta, krmljenja in utrujanja. Če si znatno ne podaljšate ročaja podmetanke, boste le težko lovili sami in boste vedno potrebovali kolega, ki vam bo ribo zajel. Predvrstica je namreč lahko dolga tudi več metrov. Vaba mora doseči ribe, ki

Ekipa RD Kočevje – Klemen Planinc (levi) in Igor Petkovič – je bila po količini ujetih rib v tistem trenutku nekje na sredini. Letos sta novincev v državni ligi LKO in sta zaenkrat zelo zadovoljna z organizacijo pa tudi s potekom tega tekmovanja. Na prvi letošnji tekmi na Slivniškem jezeru sta celo zmagala in tam ujela – med drugim – tudi 16,40 kg težkega krapa, ki je bil najtežji ujet na tekmi. Tokrat sta lovila kombinirano: z dvignjeno navezo in tudi na dnu in na oboje lovila uspešno. Pohvalila sta lepo urejeno traso.

so nekje med dnom in gladino, kar je lahko meter ali dva, v globljih vodah pa lahko šest metrov in več. Ko se obtežilnik približa konici palice, ostanejo vsi metri do ribe, ki jo je treba zajeti v podmetalko. Drugače je seveda, če med obtežilnik in predvrstico postavimo t.i. plovec »zig«. V takem primeru imamo krajšo predvrstico, recimo en meter, globino vabe pa določamo s plovcem. V tekmovalnem krapolovu uporaba tega plovca (pa tudi vseh drugih) ni dovoljena.

Druga muka je posebna mešanica za

SIDONIJA IN ALEKSANDER KOLAR

Tekmovalni krapolov je zahteven in drag

Med tekmo sem imel krajši razgovor z Aleksandrom Kolarjem, predsednikom Tekmovalne podkomisije RZS za lov krapov z obtežilnikom, od leta 2011 tudi trenerjem državne reprezentance v LKO ter strastnim kraparjem. Njegova žena Sidonija, ki se nama je pridružila kasneje, pa je vodja državne reprezentance LKO od leta 2012 in ravno tako velika ljubiteljica lova krapov.

Kako to, da letos potekajo štiri tekme zgolj na dveh jezerih?

»To je posledica pomanjkanja ustreznih tekmovalnih tras. Te morajo ustrezati določenim zahtevam in pravilom, kot je npr. velikost tekmovalnega mesta (boksa), ki lahko znaša največ 20 x 12 m. Ker nastopa v državnem prvenstvu LKO 12 ekip, to zahteva kar nekaj prostora oz. primerno dolgo brežino in zagotavljanje vsaj približno enakih ribolovnih pogojev za vse. Prostor mora biti tudi primerno urejen in očiščen, da lahko tekmovalci varno tekmujejo. V Sloveniji tem pogojem ustreza le nekaj vodá in še od teh vse niso na voljo, ker se RD ne prijavljajo na razpis. Omeniti pa velja še vode, ki sicer ustrezajo omenjenim kriterijem, a so siromašne z ribami. Trenutno pogojem povsem ustrezata le Šmartinsko in Slivniško jezero.«

Kako primerjate – tudi kot nekdanji tekmovalec – našo ligo LKO s tujimi in kakšne so dandanes razmere za tekmovalce, če jih primerjamo s tistimi izpred nekaj let?

»Pogoji so danes nekoliko boljši. Kot sem že povedal, imajo tekmovalci na voljo več prostora in s tem več udobja, kar ni

nepomembno. Ne veljajo več nekdanje omejitve glede najmanjše teže krapov in amurjev, ki šteje v konkurenci tako, da veljajo prav vsi ulovi. Prej se namreč krapji in amurji pod 1,5 kg niso šteli. Kakovost tekmovanja raste nazaj na tisto raven, na kateri je pred leti že bila, zelo pa so se popravili tudi odnosi med samimi tekmovalci. Trenutno imamo kakih pet ali šest ekip, v katerih so fantje izjemno zavzeti in borbeni in upam, da se bo to pokazalo z dobrim rezultatom na letošnjem SP v Franciji. Vsi so bolj ali manj samosponsorirani, saj tekmujejo v glavnem s pomočjo lastnih sredstev. Nekaterim po svojih močeh pomagajo RD, nekateri pa se res v celoti financirajo sami. Vabe, oprema in drugi, za tekmovanje nujen pribor, je dandanes precejšen finančni zalogaj, še posebej, kadar gre za kakovost, ki mora biti vrhunška ali pa vsaj blizu tega. Če le ne bo v prihodnosti prevelikih ovir, je perspektiva vseeno dobra. Dobrodošlo bi bilo med drugim tudi nekoliko boljše sodelovanje RD.«

Kako ocenjujete današnjo tekmo na Slivniškem jezeru?

»Kot predsednik tekmovalne podkomisije LKO si prizadevam pridobiti takšne vode, na katerih vse ekipe ulovijo ribe in se ne dogaja ali pa se v največji možni meri zmanjšajo znane okoliščine, ko pravzaprav lovi in tekmuje med seboj zgolj nekaj ekip, ostale pa bolj ali manj le sodelujejo. Na tem jezeru so si ribolovna mesta med seboj bolj konkurenčna in žreb ni tako izrazito pomemben kot ponekod drugod, kjer imajo izrazito prednost pred ostalimi tiste ekipe, ki izžrebajo najboljša tekmo-

Ekipa Celje 2 – Slavko Cuderman (levi) in Živan Jovanović – je bila z ulovom srednje zadovoljna. V lanski tekmovalni sezoni je bila nekje na sredini, letos pa upa na boljši končni rezultat. »Trenutno pa je vse obrnjeno na glavo.« sta povedala tekmovalca, »saj najbolje delajo srednje pozicije in ne krajne kot po navadi.« Zgolj eno ribo sta ujela na klasično postavitvev na dnu, vse preostale pa na dvignjeno navezo. Priča sem bil dvojnemu prijemu, ena riba se je snela (žal se to pri dvignjeni navezi pogosto dogaja), drugo pa sta ribiča dobila na suho.

Ekipa RD Voglajna – z leve Aleksander Poš, Željko Pušnik in Marino Crnkovič – na Slivniškem jezeru. Marino je uspel ujeti 23,280 kg težkega amurja, v glavnem pa so prijemali manjši krapi. Ekipa je lovila kombinirano z dvignjeno navezo in na dnu tudi do 125 m od brega. Tekmovalci so bili z ligo zelo zadovoljni, menijo pa, da je škoda, ker ni na voljo več primernih tekmovalnih tras.

Ekipa Bled 3 – Frane Rahne (na levi) in Igor Podgoršek – ima verjetno najdaljši tekmovalni staž od vseh tekmovalcev, saj je začela skupaj že leta 1999 na tekmi za pokal glasila Ribič, ki je potekala na Radehovi. Takrat uradne lige LKO še ni bilo, tiste tekme pa so bile njeni zametki. Trenutno sta tekmovalca ujela 80 kg rib. »Voda je prelepa, organizacija odlična, le moči nama malo zmanjkuje,« sta med drugim šaljivo pripomnila.

krmljenje, v kateri ne sme biti večjih delcev oz. je bolje, da jih je čim manj. Smisel tega je narediti hranilni oblak, ki počasi pada v globino in je brez konkretnega zalogaja za ribo, ki potem spodbujena k hranjenju vzame prvo, kar je kolikor toliko podobno dostojnemu zalogaju, in to je po navadi trnek z vabo. Zato je krmna mešanica lahko skoraj povsem suha in le delno navlažena praškasta krma, lahko pa jo namočimo, da nastane zdrizasta juha. Ribič, ki krmi z njo, ima zato na majici kmalu značilen brizgan vzorec.

Krmljenje mora biti natančno, krmilna raketa mora pasti kolikor mogoče točno nad vabo, če želimo, da drobni delci krme naredijo svoje. Krmiti je treba po vsaki ujeti ribi, pa tudi vmes.

Zato se nisem začudil, ko sem tekmovalce na »Šmartincu« dobil sredi krmljenja in premetavanja vab. Trasa je v primerjavi s prejšnjo skorajda neprepoznavna. Zaman sem se trudil zdajšnja ribolovna mesta po spominu primerjati s tistimi izpred let, ko sem lovil tu. Lepo urejena cesta vodi do

ograjenih ribolovnih mest, ki so dovolj velika, da na njih lahko postavita šotore vsaj dva ribiča s polno opremo. Cesta je dovolj široka, da dovoljuje na eni strani parkiranje avtomobilov brez bojazni, da bi ovirali promet.

Najprej sem se namenil do takrat še aktualnih državnih prvakov (ko boste to brali, bodo rezultati letošnjega državnega prvenstva že znani, o čemer bo najbrž več napisal moj kolega Jože Saje) Dragana Djuričina in Jožeta Sajeta. Vsi tekmovalci so bili bolj ali manj

Sidonija in Aleksander Kolar sta že vrsto let tesno povezana s tekmovalnim krapolovom na državni ravni.

valna mesta. Povsem enakovredna med seboj ne bodo nikoli, a so pogoji vsaj približno enaki.

Trenutno lahko izrazim še posebne pohvale sodnikom in ekipi tehtalcev (te priskrbi RD katera organizira tekmo, op. p.), ki so do sedaj prehodili že precej kilometrov. Vsaka ekipa ima sicer štiri čuvarice, v katerih ujete ribe počakajo na tehtalce, vendar se trudimo, da so v njih čim manj časa. V kolikor ribe dobro prijemljejo, potem je to delo zelo naporno, še posebej, če manjka osebj.

Že dve leti sem tudi delegat na tekmah in zato ves čas zraven. Tekmovalci so pošteni in se v največji meri držijo pravil tako, da večjih kazni in rdečih kartonov za zdaj ni. Tekmovalci morajo biti

ves čas zelo pozorni, saj so pravila precej stroga, celo nekaj bolj kot na drugih področjih tekmovalnega ribolova.«

Kakšno pa je delo za reprezentanco in z njo? Kako zberete nujno potrebna sredstva za pot in bivanje na SP? Najbrž ni enostavno?

Sidonija Kolar: »Trudimo se po najboljših močeh poskrbeti vse od hrane do enotnih oblačil za tekmovalce, prevoz, prenočišča in podobno. Že samo bivanje v tujini je precej drago. Letos nas bo enotedensko bivanje v Franciji za 12 ljudi stalo med 4 in 5 tisoč evrov. Znesek je pravzaprav še ugoden, saj sem namestitev organizirala že letos v zimskih mesecih. Danes so precej težki časi in že sto evrov je težko pridobiti. Srečo imamo, da smo v smislu sponzoriranja pridobili vsaj vozila (kombije) za prevoz na SP. Ribičja žal ni medijsko tako zanimiva, kot so nekateri drugi športi, zato je zanimanje večjih pokroviteljev skoraj nemogoče pridobiti.

Večino hrane peljemo s seboj in si sami kuhamo ter tako še zmanjšamo stroške. Nekatere druge reprezentance so navajene na veliko večje udobje in tudi štejejo veliko več (tudi 30 in več) članov kot naša, ki spada med manjše.

Vodenje reprezentance je precej odgovorno in stresno delo, saj gre za zelo dinamičen proces, nastale zagate pa je potrebno sproti reševati. Glede na pogoje, ki jih imamo, bo vsaka uvrstitev naše reprezentance v prvo tretjino velik uspeh. K sreči v delujemo »kot eden« in pomagamo drug drugemu.«

Kraparija je, kot vem, vašin skupni hobi. Kje najraje lovita?

»V zadnjem času rada loviva na hrvaškem Boroviku. Tam kakšnih deset dni loviva divje krape v lepem naravnem okolju. Rada pa odpotujeva tudi na katero od velikih jezer v Franciji. Tam vsaka ujeta riba šteje zelo visoko, srečujeva pa ljubitelje krapolova iz vse Evrope. Tudi velika imena tega športa. Seveda pa so tu še naša lepa jezera, predvsem Šmartinsko in Slivniško.«

Ekipa RD Bistrica (Ilirska Bistrica) – Dušan Perkovič in Aleš Deželak – je bila trenutno peta s 150 kg ujetih rib, med katerimi je bil najtežji krap težak 11 kg. Tekmovalca sta lovila na plitvejšem delu, približno 120 m od brega. Nekaj rib se jima je na žalost snelo.

Ekipa Koroške RD – Jože Lasnik in Franjo Prohart. Trenutno, ni bila najbolj zadovoljna s svojim rezultatom, saj je bilo bolj malo ujetih rib. Zato pa je bilo toliko več optimizma in dobre volje.

Ekipa RD Novo mesto – Jože Saje (desno) in Dragan Djuričin. Spoj dolgoletnih ribičskih izkušenj (tako v ribolovu kot v izdelavi boljijev) na eni strani ter mladostne zagnanosti in talenta na drugi ter skupna želja po uspehu sta ju v lanski tekmovalni sezoni pripeljala do naslova državnih prvakov. Na fotografiji sta z enim od številnih krapov, ujetih na Slivniškem jezeru.

Slivniško jezero. Dražen Jurčević (RD Renče) in utrjanje zapetega krapa z visokega položaja. Tudi rezultat je bil na koncu precej visok.

Slivniško jezero. Tehtalci in sodniki na tekmi prehodijo veliko kilometrov, še posebno, če krapo dobro prijemljejo. Včasih so po tekmi še bolj utrujeni kot tekmovalci sami.

aktivni in tako tudi omenjena dva. Zamejnati je bilo treba vabe in znova nakrmiti. Na licih obeh se je poznala več kot 24-urna neprestana ribolovna dejavnost. Rakete so kljub temu letele skozi zrak in nosile skoraj tekočo mešanico »zig« na ribolovno mesto, ki je bilo oddaljeno sto metrov in več. O navezah le toliko: spet je bila učinkovita zgolj dvignjena naveza in skorajda nič drugega. Vmes sta tekmovalca postavila vabo tudi na dno za kakšno »bonus« ribo, v glavnem pa sta lovila na dveh do treh metrih od dna. »Ali tako ali pa si brez ribe,« sta mi dejala, kakor tudi preostali tekmovalci, ki sem jih tisto popoldne zmotil pri njihovem opravljanju. Večinoma so bodisi krmili bodisi utrjujali ribe, se veselili ujetih, nekateri pa so za trenutek razočarano zagodrnjali, ko se jim je riba snela s trnka. Tega je pri lovu z dvignjeno navezo kar precej. Drugi so spet tehtali ujete ribe, tretji pa sedeli na stoli in lovili tistih nekaj minut za počitek.

Slivniško jezero

Na Slivniškem jezeru je tekmovalna trasa

nekoliko bolj odprta, vtis, ki ga je tisto nedeljo, 5. junija, zjutraj name naredilo prebujajoče se jezero, pa je bil več kot spodbuden. Že tako lep pogled na jezero v jutranjih meglicah je dopolnila množica kraparskih šotorov, postavljenih na bregu. Vendar pa pejsaža nisem mogel dolgo občudovati, saj je imel Dragan Djuričin ravno ribo na trnku in sem moral narediti nekaj posnetkov dogajanja. Manjšega krapa je v podmetalko zajel Jože Saje. Lepšega jutra si tekmovalca in običajni ribiči pač ne moremo želeti. Krap se je znova ujel v zgornjem sloju vode, torej na dvignjeno navezo.

Sprehod po celotni tekmovalni trasi sem opravil v nekaj urah. V vročem dopoldnevu so se tekmovalci potili in garali za vsako ribo posebej, a tega se v tekmovalni vnemi najbrž niso niti zavedali. Prav nič jim nisem zavidal, še manj pa sodnikom in tehtalcem, ki so morali narediti kar veliko kilometrov, da so hitro in korektno opravili meritve ulovov, ki so nanje čakali v posebnih mrežah čuvaricah. Zaželeno je, da v njih ribe niso predolgo

in ker so krapo kar dobro prijemali, tehtalcem ni zmanjkalo dela vse do konca tekme.

Dopoldan je ob Slivniškem jezeru hitro minil, z njim pa se je končala tudi tekma, tretja po vrsti. Utrujeni, a zadovoljni tekmovalci so še ravno v zadnjem trenutku uspeli pospraviti vso opremo in se zbrati pod streho prireditvenega prostora na razglasitvi rezultatov, preden se je zelo ulilo. Ploha je nekoliko shladila razgreto in soparno ozračje.

Tekmovalni krapolov je zahtevno opravilo, terja celega človeka. Odrekanje, zavzetost in požrtvovalnost tekmovalcev ter organizatorjev, medsebojno tovarištvo in tekmovalnost so tiste odlike, ki ga poganjajo. Seveda brez finančnih in drugih sredstev ne gre, zato velja še posebna zahvala vsem, ki ta šport podpirate na kakršenkoli način. Tekmovalcem državne reprezentance pa srečno na letošnjem svetovnem prvenstvu v Franciji. Dober žreb in dober prijem!

Lenart Levičar Bahtijari
lenart.bahtijari@t-2.net

Poletje in zgodnja jesen

Pozno poletje in zgodnja jesen sta za muharja posebno obdobje. Večina enoletnih vodnih žuželk je svoj življenjski cikel že končala in za seboj pustila novo generacijo jajčec. Nekaj skupin potrpežljivo čaka na svoj trenutek, medtem pa se ribe še vedno pridno hranijo. Muharji se na to obdobje pripravijo in prilagodijo na veliko načinov. Od takega, da ga enostavno preskočijo in si privoščijo premor, do takšnih, ki jih s pridom in lepim uspehom izkoristijo. Ožji nabor najbolj znanih in zame najuspešnejših muh tega obdobja ter tehnik ribolova z njimi bom predstavil tokrat.

Postranice so za mnoge najboljše vrste poletnih muh, in to ne brez razloga. Nizki vodostaji, odsotnost večjih ličink drugih žuželk in zaraščenost z algami so idealno okolje za razmnoževanje in razvoj te skupine, ki je tudi sicer nekakšna rdeča nit skozi celotno muharjevo sezono. Poleg tega je nizek vodostaj tudi obdobje, ko so ribam najbolj dostopne in jih najlažje ulovijo. Težava muharjenja s postranicami je po navadi velikost in ne toliko prava barva. Velika večina je namreč zelo majhnih, kar je težava pri vidljivosti za muharja in tudi za ribo. Zato je zelo uporaben pristop, kadar jih želimo resnično posneti, ribolov »na slepo«. Slovenske reke postajajo, kljub še vedno precej bogatim ribjim populacijam, iz leta v leto zahtevnejše, prijemi rib pa vse bolj nežni in kratki. Še posebno prijemi izkušenih rib, kar pomeni tudi večjih rib. Mnogi med nami so prav zato postali že pravi mojstri. Težavo zaznavanja prijema rešujejo na najrazličnejše načine. Tokrat o tem sicer ne bomo pisali, morda pa v katerem od prihodnjih prispevkov, saj je ta tema precej obsežna. Če potegnemo črto, je bistvo tega načina prav zaznavanje prijema, in to ne samo pri postranicah, pač pa pri vsakem ribolovu pod vodo, kadar ne vidimo vanjo. Rešitev je enostavna: odzvati se moramo prav na vsako spremembo. Največkrat gre za ustavljanje predvrvice ali vrvice, tonjenje, nenadni zamik v stran ali celo prehitevanje. V vsakem primeru se je najbolj nemudoma odzvati. Po mojih izkušnjah so najmočnejši prijemi prej doma manjših in bolj neizkušenih oseb kot obratno. To težavo sicer samo še poveča, zato pa je zadoščenje ob tem, ko uspemo

Postranica (gamarus) iz epoksija

Mala izpeljanka ajdovke

Olivna postranica

pretentati večji primerek, toliko večje.

Veliko lažji je način »na vide-no«, ko muho opazujemo in se preprosto odzovemo, ko vidimo, da je izginila v ribjih ustih. V praksi je najbolje uporabljati kombinacijo obeh načinov, saj po navadi zaradi oblikovanosti terena in rečnega dna drugače ni mogoče. Zadostne vidljivosti na večini predelov rek žal ne moremo pričakovati, za nameček pa se ribe tam tudi bolje počutijo, saj jim razbita vodna gladina nudi občutek večje varnosti pred plenilci.

Pomembna malenkost je tudi, da imamo vedno s seboj različno obtežene posnetke postranic. Zna- na slovenska epoksi različica je na primer boljše za globlje in hitreše predele, za preostale pa je dobro imeti običajne ter različno obtežene. To velja tudi za vse druge ličinke, saj se je treba poleti včasih prilagajati s težo posnetka praktično na vsakih nekaj korakov. Predvsem pa bi poudaril, da je teža za samo gibanje muhe pod vodo veliko pomembnejša kot velikost, kot nekateri menijo. Za zahtevne ribolove, ko bi radi prelisičili izkušene in težko ulovljive ribe, velikokrat ne potrebujemo majhnih, pač pa lahke in največkrat celo neobtežene posnetke z dokaj tanko in naravno silhueto. Ribe si takrat tudi rade vzamejo malo več časa za ogled. Počasno gibanje je v takem primeru zelo pomembno. Seveda to potegne za seboj precej dela z muharsko vrstico, da muho pripeljemo tja, kjer jo želimo. Tanke in daljše predvrvice so v veliko pomoč, vodenje slednjih pa danes ne povzroča večjih težav, saj jih večina muharjev že tako ali tako uporablja. Priporočljivo je, da se izognemo debelejšim in krajšim predvrvicam, saj so

dlake, še posebno kadar uporabljamo zelo majne muhe, precej neposrečena kombinacija.

Popolnoma vse doslej zapisano velja tudi za preostale ličinke. Zelo uspešne so lahko predvsem ličinke manjših enodnevnih, na primer zajčje uho ali pa vsestranske ajdovke. Treba je le upoštevati vse, kar smo že napisali. Bolj ko lovimo v hitrejših predelih, lažje nam bo. V tem obdobju so namreč predvsem v toplejših rekah brzice in slapovi predeli z največ kisika in posledično tudi največ ribami, poleg tega pa razburkana voda precej pomaga prikriti tudi vrvico in predvrvice.

V tem obdobju so precej zastopane in prezrte muhe potezanke. Večina muharjev si pod pojmom potezanka namreč predstavlja večjo, tudi izredno težko muho, vezano na trnkah #2 in naprej. S tako muho namreč lahko brez pretiranega naprezanja dosežejo velike globine, kjer potem z njo poizkušajo ujeti ribo. Nemalokrat se, predvsem v pravih razmerah povišanih in rahlo obarvanih rek, na omenjeni način resnično tudi lepo ujame. V poletnih razmerah, o katerih pišemo, pa ribe niti nimajo prav velike izbire. V takih razmerah plenilske ribe največkrat plenijo in ulovijo svoj plen prav pri površini ali v plitvini, kamor ga potisnejo in mu zmanjšajo možnost pobega. Zgodnje jutro ali večer je največkrat njihov trenutek. Redko pa izpustijo dober posnetek rahlo poškodovane ali bolne ribe, ki se izdaja s svojim neobičajnim gibanjem. Ne pozabimo, da so ribiči v omenjenih razmerah velikokrat ujeli nekatere naše največje postrvi.

Kakorkoli že, poleti nikakor ne puščajmo škatlice s potezankami doma, saj je ribolov z njimi lahko precej bolj razburljiv kot po navadi. Zopet je pomembno imeti s seboj nabor različno težkih in velikih, da se lahko prilagajamo različnim razmeram. Za ribolov tik pod površino in v plitvinah (predvidevam, da uporabljamo plavajočo vrvico) je najbolje uporabljati neobtežene potezanke, ki po velikosti, silhueti in barvi spominjajo na naravni plen v okolici. Vsekakor lahko uporabimo tudi druge vrste potezank – pomembno je le, da jim zaupamo. Te muhe najlažje vodimo naravno in po potrebi tudi zelo počasi. Pomembno je, da jih ni treba hitro vleči, da ne bi

Woolly Bugger (»Blue Dun«)

Beli Woolly Bugger

Posnetek kaplja z očmi

končale v skalah, travi ali algah. Veliko lažje je metati in tudi voditi muhe z vsaj malo obtežitve. Slednje pridejo prav večino časa, kadar lovimo v malo globljih ali bolj oddaljenih delih, saj med metom tudi lepo povlečejo in raztegnejo predvrvice. Podobno kot neobtežene tudi te potrebujejo malo naše pomoči, da so videti dovolj ranljive, pa tudi, da zaradi dodane teže in hitrejšega tonjenja ne končajo v rečnem dnu.

Kadar poleti v nizki vodi potrebujemo težke potezanke, se raje odločimo za malo manjše kot po navadi. Doslej se je taka praksa vsaj meni izkazala za najboljšo. Z velikimi in težkimi namreč velikokrat splašimo ribe, še preden kar

koli naredimo. Tudi precej košate potezanke niso najboljše, ker ne tonejo dovolj hitro in tudi v zraku predstavljajo velik upor ter večje težave tudi pri metanju. So trenutki, ko enostavno potrebujemo težko, manjšo potezanko, ki hitro doseže željeno globino in vsaj v grobem predstavlja ribji plen.

Kar zadeva vrste potezank, veliko muharjev zelo rado uporablja posnetke kapljev ali pa ribjih mladice. Tudi pijavke so precej priljubljene. Osebnim imam najraje materiale, kot so zajčja koža in mehka peresa, ki s svojim gibanjem pripomorejo, da se potezanka čim bolj živo giblje skozi vodo. Posnetki kapljev so lahko precej bolj togi, zato vezalci muh večinoma uporabljajo jelenjo dlako. Kot posnetki različni tipi graševcev, zaradi njim podobnega in zanimivega gibanja pa tudi muhe z malo materiala in očmi na spodnjem delu, na primer Deep Clouser Minnow. Z različnimi materiali in velikostmi oči lahko enako velikost muhe različno obtežimo in si tako zagotovimo nabor muh za res širok nabor razmer. Dobra stran teh muh je, da zaradi malo materiala tonejo precej hitro in so med vodenjem videti še vedno dovolj čokate. Tudi meti so zato precej lažji. Klasični zonkerji in njihove izpeljanke iz zajčje dlake se v vodi gibljejo zvijajoče in so primerne, kadar želimo posnemati mladice rib ali pijavke.

Ni treba posebej poudariti, da za dober ribolov s potezankami potrebujemo malo trše palice s hitrejšo akcijo. Še posebno to velja pri ribolovu na večjih razdaljah in globinah ali pa z večjimi muhami. Predvrvice so lahko debelejše in

kadar uporabljamo resnično debele, je za boljšo akcijo najboljše za navezovanje muhe uporabiti kar vozec rapala ali kaj podobnega. Tako se gibanje potezanke še izboljša. Fluorokarbonske predvrvice pri ribolovu s potezanko niso nujne, vendar pri debelejših lahko zelo zmanjšajo njihovo vidljivost. Odločitev prepuščam vsakemu posebej. Vedno pa je dobro imeti v telovniku tudi kakšno jekleno za primer, če mimo priplava ščuka. Še bolje je imeti s seboj za tak primer muho, že opremljeno z jekleno predvrvico. V težjih poletnih dneh je lahko namreč prav to tista riba poletja, ki si jo bomo zapomnili.

Tomaž Modic

Še nekaj jedi iz postrvi

Tudi ribje jedi, ki vam jih predstavljamo v nadaljevanju, so nastajale v prijetnem okolju ribogojnice na Rižani, s katero upravlja eden vodilnih slovenskih ribogojcev Branko Prodan. Tudi tokrat so to jedi iz surovih, prekajenih in pečenih postrvi. To so prekajena postrv v olju, piccata iz fileja postrvi ter medaljoni postrvi s sezamom, čebulo, česnom in ingverjem

Prekajana postrv v olju

Za štiri osebe potrebujemo:

- 80 dag filejev prekajene postrvi, očiščenih kože in kosti
- 2 kuhani jajci
- 5 dag kislkih kumaric
- 2 dag česna
- 4 dag čebule
- 5 dag kaper
- 6 dag paprike
- nekaj listov zelene solate
- peteršilj – po želji
- 3 slane filete inčunov
- gorčico
- 1 dl oljčnega olja
- 1 dl kisa
- 1 dl belega suhega vina
- sol
- poper
- drobtine – po potrebi

Trdo skuhamo jajci in ločimo beljake od rumenjaka. Rumenjaka damo v ponev, dodamo oljčno olje, kis in vino. Vse zmešamo in dodamo gorčico, da dobimo srednje gosto maso. Beljaka, kumare in papriko narežemo na drobne kocke in vse dodamo k prej pripravljeni masi ter dobro zmešamo. Dodamo še nasekljane filete, čebulo in česen in vse zmešamo. Če je zmes preveč gosta, lahko dodamo malo vina, če pa je preveč redka, malo drobtin.

S prekajenih postrvi očistimo kožo in kosti, da dobimo čiste filete.

Prekajana postrv v olju

Na krožnik položimo nasekljane liste zelene solate, nanje položimo ribje filete in čeznje prelijemo pripravljeno omako.

Ob jedi priporočamo malvazijo.

Piccata iz ribjega fileja

Za pripravo jedi za štiri osebe potrebujemo:

- 80 dag filejev postrvi, očiščene kože in kosti
- 20 dag kaper
- sok ene limone
- 10 dag masla
- 15 dag moke
- 8 dag peteršilja
- 2 dl belega suhega vina
- sol
- poper

Ribji file brez kože in po možnosti očiščen kosti pokapamo z limoninim sokom, posolimo in popoprmo. Povaljamo ga v moki in damo peči v ponev, v kateri smo predhodno razgrelj oljčno olje in maslo, da lepo porumeni. Dodamo kape, zalijemo z belim vinom in dušimo, da se omaka zgosti. Po potrebi še nekoliko dosolimo in popoprmo.

Piccata iz ribjega fileja

K jedi postrežemo blitvo s krompirjem ali samo kuhan krompir. Zraven priporočamo primorsko sveže belo suho vino.

Medaljoni postrvi s sezamom, čebulo, česnom in ingverjem

Za pripravo jedi za štiri osebe potrebujemo:

- file večje postrvi, očiščene kože in kosti
- 2 čebuli
- 2 stroka česna
- 5 dag ingverja
- 10 dag sezama
- 10 dag masla

- 1 dl smetane za kuhanje
- 2 dl oljčnega olja
- 2 jajci
- sok ene limone
- 2 dl belega suhega vina
- bazilično olje – po želji
- balzamični kis – po želji
- 1 dag seseklanega svežega rožmarina, timijana, peteršilja in žajblja
- sol
- poper

Medaljoni postrvi s sezamom, čebulo, česnom in ingverjem

V pekač raztegnemo PVC-folijo. Po njej posujemo sezam, sol in poper, pokapamo limonin sok in v tem povaljamo medaljone, oblikovane iz ribjega fileja. Zavijemo jih v folijo in damo v hladilnik, da nekaj časa počivajo. V ponev nalijemo oljčno olje in na njem popražimo nasekljano čebulo, na lističe narezan česen in ingver, da vse skupaj dobi zlato rumeno barvo.

Na maslu zdušimo nekaj nasekljane čebule, dodamo sesekljan česen in koščke ribe, ki so ostali, ko smo oblikovali medaljone. Solimo, popoprmo, pokapamo z limono in dodamo malo sesekljanih zelišč. Vse dobro premešamo z mešalnikom, da nastane gladka masa. Na razgredo oljčno olje damo ribje medaljone in jih previdno popečemo, da dobijo lepo rumeno barvo.

Ribe medaljone položimo na krožnik za deset minut, da se »spočijejo«.

Ponudimo tako, da na krožnik damo najprej malo premešane mase, nanjo položimo ribji file, po njem pa potresemo najprej zmes ocvrte čebule, česna in ingverja, nato pa še malo sesekljanih zelišč. Po okusu pokapamo še z balzamičnim oljem in balzamičnim kisom. K ribji jedi lahko ponudimo tudi dušeno zelenjavo. Poleg priporočamo malvazijo.

Borut Jerše

Kokra (foto: Hany Bany)